

Taller de ciudadanía verde. Manual

Εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη. Εγχειρίδιο

Delavnico zelenem državljanstvu. Priročnik za

Green Citizenship Workshop. Handbook

Green Artivism

Manual de Artivismo Verde

Co-funded by
the European Union

Green Citizenship Workshop * 2023

Autores

Future Needs:

Giorgia Nikolakopoulou
Theodora Papanikolaou
Thanos Arvanitidis
Myrto Giotakou
Tita Nikolopoulou

University of Madrid:

Dimitrina J. Semova
Alejandro Costa Escuredo
Nuria Villagra García
Jorge Clemente Mediavilla
Mª Gemma Teso Alonso

Common Space:

Melina Vlachou
Anastasia Christaki

Innovation Hive

Fenia Kalantzi

MIITR:

Eva Žunec
Katarina Kocbek
Sara Zavernik
Darko Kovačić
Dorotea Pittner

32P:

Cristina Pérez Fernández
Verónica Verdejo Patón
Eduardo Fandiño Fernández
Silvia Martínez Turienzo
Laura G. Bécares

Orden de los idiomas

Taller de ciudadanía verde. Manual
Εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη. Εγχειρίδιο
Delavnico zelenem državljanstvu. Priročnik za
Green Citizenship Workshop. Handbook

Contacto

www.green-artivism.eu

@greenartivism

@greenartivism9179

Este tutorial es para todos los jóvenes que estásis preocupados por el cambio climático y queréis expresarlo de una manera artística.

Co-funded by
the European Union

ISBN 978-84-09-55036-4

Este proyecto ha sido financiado con el apoyo de la Comisión Europea. Esta publicación refleja únicamente las opiniones del autor y ni la Comisión ni la agencia española será considerada responsable de cualquier uso que pueda hacerse de la información que contiene. 2021-1-ES02-KA220-YOU-000029048

Bienvenido al taller de ciudadanía verde del proyecto Green Artivism

Lograr una transición verde a través de herramientas artísticas

¡Nos alegra contar contigo como instructor del Taller de Ciudadanía Verde!

3

El objetivo de este manual es presentar las pautas que te permitirán impartir el Taller de "Ciudadanía Verde". El taller pretende promover el diálogo internacional sobre el cambio climático y la responsabilidad social. El Artivismo Verde proporciona un terreno provechoso para la interacción y el diálogo. Con la finalización del proyecto, esperamos que se establezca un ciclo de empoderamiento y activismo, que contribuya a que se incremente el número de organizaciones juveniles y participantes individuales que eligen formar parte de la red de Artivismo Verde, con el objetivo de luchar por defender sus derechos ambientales y expresar su deseo de contribuir a lograr un futuro mejor, con una sociedad civil fuerte, saludable y democrática.

Tabla de Contenidos

1. Proyecto Green Artivism	6
1.1. Qué es Green Artivism	6
1.2 Descripción	6
1.3 Resultados del proyecto:	7
1.3.1. Herramientas artísticas digitales y analógicas de creatividad	7
1.3.2 Taller de ciudadanía verde	9
1.3.3 Laboratorio virtual de ideas	10
2. El arte de crear una agenda	11
2.1 Agenda propuesta para el Taller de Ciudadanía Verde	12
3. Cómo implementar un taller	13
4. Sesiones del taller de ciudadanía verde	14
4.1 Sesión 1: El debate académico y político del Pacto Verde Europeo	14
4.1.1. Introducción - Objetivos	14
4.1.2 Pautas - Metodología	15
4.1.3. Metodología, materiales y planificación de la Sesión 1	16
4.2 Sesión 2: La relevancia a nivel local del Pacto Verde Europeo	21
4.2.1 Introducción - Objetivos	21
4.2.2 Pautas - Metodología	21
4.2.3 Metodología, materiales y planificación de la Sesión 2	23
4.3 Sesión 3: Poder ciudadano. ¿Podemos influir en el desarrollo de políticas europeas?	25
4.3.1 Introducción - Objetivos	25
4.3.2 Pautas - Metodología	26
4.3.3 Metodología de materiales y planificación de la Sesión 3	30
5. Cuestionario de evaluación para la reflexión y el análisis posterior	32

6. Notas finales	38
7. Material Extra	40
1: Dónde encontrar todos los materiales del proyecto (Herramientas web de creatividad, Virtual Think Tank, Taller de Ciudadanía Verde)	40
2: Dinámicas de grupo, ejercicios para iniciar y energizar la sesión	41
3: Recomendaciones para mejorar la inclusión	42
4: Recomendaciones para el desarrollo del taller de ciudadanía verde	44
5: Ejemplo de mapeo de conflictos - Sesión 1	45
6: Sugerencias para el debate - Sesión 1	50
7: Método interactivo “foto-voz” - Cómo practicarlo - Sesión 2	52
8: Materiales Sesión 3	56
8. Información adicional	57
9. Εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη. Εγχειρίδιο	
10. Delavnico zelenem državljanstvu. Priročnik za	
11. Green Citizenship Workshop. Handbook	

1 | Green Artivism es un proyecto Erasmus+

1.1 Qué es Green Artivism

GREEN ARTIVISM es un proyecto ERASMUS+ que busca crear agrupaciones de jóvenes informados y preparados para expresar de manera eficiente sus preocupaciones en relación con el medio ambiente. Aunque las protestas físicas son una herramienta importante, este proyecto tiene como objetivo mantener el impulso político y social de la crisis climática incluso sin ellas.

1.2 Descripción

En 2018, los jóvenes, liderados por Greta Thunberg, lograron un gran avance en la lucha contra el cambio climático. Miles de jóvenes se unieron en huelgas climáticas bajo movimientos como "Fridays for Future" y "Extinction Rebellion". Al mismo tiempo, en 2019, la Comisión Europea adoptó el Pacto Verde Europeo como estrategia para lograr la neutralidad climática para el año 2050.

Sin embargo, la pandemia de Covid-19 detuvo las protestas y la implementación del Pacto Verde Europeo. Ahora debemos luchar por una recuperación sostenible tras la pandemia y asegurar un futuro prometedor para los jóvenes, utilizando herramientas de empoderamiento alternativas, como el arte y las herramientas digitales.

Es crucial volver a la normalidad de una manera sostenible, resiliente, democrática y participativa. Este proyecto promueve la implementación de pequeños talleres y el uso de plataformas de expresión artística-digital, además de crear grupos de reflexión online para responder a cuestiones que aclaren cuál es el poder de cambio de la ciudadanía de la Unión Europea, valorando la importancia de las aportaciones de los jóvenes.

1.3 Resultados del proyecto: Herramientas digitales y analógicas de creatividad, Taller de ciudadanía verde, Laboratorio virtual de ideas

1.3.1 Herramientas artísticas digitales y analógicas de creatividad

En la primera parte del proyecto Green Artivism, se crearon 4 herramientas de creatividad. El objetivo es educar a los jóvenes en la ciudadanía activa y proporcionarles formas alternativas de expresión, inspiradas en las artes y las tendencias digitales que les permitan elevar la voz y proteger los intereses de las generaciones futuras. Estas herramientas permiten organizar protestas en medios digitales o campañas a favor del medio ambiente y contra el cambio climático de manera ubicua y asíncrona, como alternativa a las protestas tradicionales..

7

A continuación, encontrarás información sobre las **4 herramientas de creatividad**:

★ **Cómo inspirar acción a través del videoensayo:** Las redes sociales, en los últimos años, se han convertido en una **herramienta fundamental** en la distribución de información, opiniones y entretenimiento. Se trata de un medio vital en respuesta a los nuevos movimientos sociales, demandas públicas y activismo. Sin embargo, para profundizar en ciertos aspectos relacionados con un tema en particular, como el Artivismo, existen otros instrumentos, como es el caso del **videoensayo**. Esta herramienta puede considerarse una de las opciones más fructíferas. Cuenta con contenido audiovisual del cual se extraen opiniones críticas, reflexivas y subjetivas, en un tono accesible y coloquial, con la meta de llevar la discusión de un tema al siguiente nivel. ¡Te presentamos las herramientas CELTX y Avid First y te animamos a crear tu propio guión y tu propio contenido audiovisual!

Acceso al vídeo tutorial:

- <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-inspire-action-through-video-creativity/>
- <https://youtu.be/r52K2lGrqVM>

★ Cómo visualizar el cambio que quieras ver - Cámara Oscura y Antotipias:

En menos de 5 minutos, aprenderás a construir tu propia cámara oscura, o, si lo prefieres, puedes ver cómo crear antotipias, imágenes similares a fotografías, pero utilizando pigmentos naturales.

Acceso a los tutoriales:

- <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-make-camera-obscura/>
- <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-make-anthotypes/>
- <https://youtu.be/BcmTVkXOOwC>
- <https://youtu.be/dc98YGpoAaA>

★ Creación de relatos a través de las redes sociales:

¿Eres un usuario ávido de las redes sociales? ¿Te gusta comunicarte con tus compañeros y compañeras, encontrar noticias interesantes, unirte a eventos, involucrarte en actividades, compartir tus pensamientos y comentar las publicaciones de otros? La herramienta de creación de relatos a través de redes sociales ofrece una guía práctica sobre cómo utilizar tus plataformas favoritas para transmitir una idea, contar una historia que consideras importante, hacer que otros se involucren en tu causa ¡y difundir el mensaje!

Acceso a los tutoriales:

- <https://green-artivism.eu/index.php/storytelling-through-social-media/>
- https://youtu.be/zW70Yow_fJc

★ Diseño urbano creativo colaborativo:

El espacio público es un bien común con dimensiones culturales, artísticas, sociales, mnemotécnicas y medioambientales. El espacio público se percibe en el día a día como "nuestro lugar": un espacio de construcción común, vida social, arte y cultura.

En este contexto, la participación significativa y creativa de aquellos que utilizan y dan vida al espacio público se presenta como un bien necesario.

El objetivo principal de esta herramienta es proporcionar los pasos metodológicos y proponer herramientas y técnicas para llevar a cabo el diseño colectivo del espacio público a través de la expresión artística.

Se plantea como una guía que puede ser utilizada por académicos, estudiantes, grupos artísticos, asociaciones en barrios e investigadores jóvenes en diferentes talleres y proyectos participativos. Opera como un tutorial y un repositorio de material relevante que apoyará a movimientos de base, jóvenes investigadores y profesionales en los campos de la planificación urbana, el diseño urbano, el ambientalismo y la adaptación al cambio climático, incluyendo metodologías de planificación participativa y arte como parte integral de su enfoque.

Acceso a los tutoriales:

- <https://green-artivism.eu/index.php/crowd-creative-urban-design/>
- <https://repository.participatorylab.org/en/group/web-toolkit>

1.3.2 Taller de ciudadanía verde

El Taller de Ciudadanía Verde consta de tres sesiones que buscan inspirar a los jóvenes a involucrarse de manera activa. La **Sesión 1**: "El debate académico y político detrás del Pacto Verde Europeo" analiza las temáticas del Pacto Verde Europeo y pretende mejorar la comprensión del debate político detrás de ellas. La **Sesión 2**: "Relevancia del Pacto Verde Europeo a nivel local" conecta el Pacto Verde Europeo con los problemas locales. Y la **Sesión 3**: "Poder ciudadano. ¿Podemos influir en el desarrollo de políticas europeas?" inspira a los jóvenes a tomar acción y les proporciona herramientas para exponer y elevar sus argumentos. En las siguientes páginas, se analizan en detalle las tres sesiones y se ofrecen consejos para la preparación de cada una por parte de un facilitador.

La sección **Materiales Extra** presenta sugerencias y consejos que te ayudarán a mejorar la participación de personas que se encuentren en **situaciones vulnerables**, como por ejemplo personas con algún tipo de discapacidad. De la misma manera, aporta sugerencias que permiten adaptar el taller a jóvenes menores de 12 años.

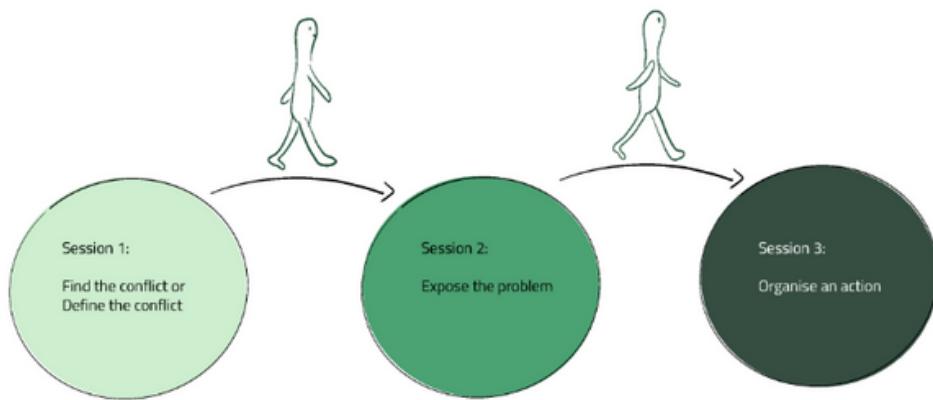

Figure 1: De la Sesión 1 a la Sesión 3.

1.3.3 Laboratorio virtual de ideas

El **Laboratorio virtual de ideas** es una parte importante del proyecto Green Artivism. Busca promover el diálogo y la colaboración entre jóvenes, líderes juveniles, jóvenes trabajadores, responsables políticos y otros actores clave en diversos ámbitos. Busca proporcionar un espacio dedicado para que los participantes muestren sus creaciones, establezcan contactos y fomenten el aprendizaje y el desarrollo de capacidades. El Laboratorio virtual de ideas del proyecto Green Artivism se llama "Foro de arte por el Clima" y está disponible en el sitio web del proyecto. Los usuarios que se unan a él pueden crear y participar en temas de discusión y compartir su trabajo. Con este proyecto, esperamos fortalecer la vinculación de más organizaciones juveniles y jóvenes en la defensa de los derechos ambientales y en la búsqueda de un futuro mejor, con una sociedad civil sólida y democrática.

- **Foro Arte por el Clima:** <https://green-artivism.eu/index.php/login/>

2 | El arte de crear una agenda

Para crear una agenda efectiva, es fundamental seguir estos pasos:

1. Define tu grupo de interés y los objetivos de aprendizaje principales.
2. Identifica los temas y contenidos más importantes que se deben abordar.
3. Considera las limitaciones como el tiempo, el número de participantes, los conocimientos previos y los recursos disponibles.
4. Elige actividades de este manual o crea las tuyas propias.
5. Asegúrate de que las actividades estén alineadas con las fases del proceso de cambio.
6. Organiza la agenda de manera clara y estructurada para satisfacer las necesidades del grupo objetivo.

11

The phases of a change process

Anota las actividades identificadas para cada fases

Fase de bienvenida:

Haz que la gente se sienta bienvenida.
Crea una atmósfera de seguridad y abierta.
Establece las reglas básicas.

Fase de evocación:

Análisis de la situación actual.
Identificar emociones.
Crear conciencia.

Fase de visión:

Desarrollo de una visión y escenarios alternativos.
Echa un vistazo a un futuro mejor.

Fase de acción:

Desarrollo de objetivos y estrategias.
Capacitación: mejora de competencias y habilidades.
Medidas de planificación.

Fase de retroalimentación:

Resumir los puntos principales de las lecciones aprendidas.

Figure 2: Preparación de una agenda

2.1 Agenda Propuesta para el Taller de Ciudadanía Verde

Aquí tienes una propuesta de agenda para el Taller de Ciudadanía Verde, que incluye las tres sesiones presentadas. Recuerda dedicar tiempo a la bienvenida y al registro de participantes, e introduce dinámicas que te ayudarán a mantener el ritmo y el nivel de energía durante las sesiones. Al final, deberás reservar tiempo para la reflexión y la recopilación de comentarios.

Tiempo (minutos)	Sesión
20'	Registro y bienvenida
10'	Presentación y orientación. Reglas principales
10'	Calentamiento. Dinámicas para romper el hielo
90'	Sesión 1. El debate académico y político detrás del Pacto Verde Europeo
10'	Descanso - Café
5'	Dinámica energizante
90'	Sesión 2. La relevancia a nivel local del Pacto Verde Europeo
10'	Descanso - Café
5'	Dinámica energizante
90'	Sesión 3. Poder ciudadano. ¿Podemos influir en el desarrollo de políticas europeas? (2 rondas)
15'	Reflexión
10'	Finalización y despedida

TOTAL	6h5min
--------------	---------------

¡Nota importante! Por favor, considera el "tiempo de registro y bienvenida" como el tiempo que los participantes necesitan para sentirse cómodos, encontrar sus asientos, firmar la lista de participantes, entre otros. Este tiempo no debe considerarse como parte del tiempo neto del taller. En general, el tiempo neto de trabajo se estima en aproximadamente 4 horas.

3 | Cómo implementar un taller

Implementar un taller es una tarea importante que requiere una planificación cuidadosa y el uso de **métodos efectivos de aprendizaje**. Para hacerlo correctamente, es fundamental **prepararse adecuadamente**, estableciendo los objetivos, la audiencia, la agenda y los métodos de enseñanza que se utilizarán.

También es importante crear un ambiente acogedor y seguro donde los participantes se sientan cómodos compartiendo sus ideas. Durante el taller, debes guiar y apoyar a los participantes, fomentar la discusión abierta y adaptarte a cualquier desafío que pueda surgir. Escuchar activamente y brindar retroalimentación son habilidades clave para ser un buen instructor.

La sección Materiales Extra 3 contiene recursos que te pueden ayudar a **activar** a los asistentes e **incentivar su participación** en el debate.

Es recomendable que el taller termine con un resumen claro de los puntos clave y la lista de acciones que se deben seguir, incluyendo los recursos para que los participantes puedan continuar sus acciones más allá del taller. Siguiendo estas buenas prácticas, puedes crear una experiencia de taller interesante y productiva para todos los participantes.

Esperamos que estos consejos te ayuden a implementar tu próximo taller con confianza y éxito. Con estas pautas en mente, podrás ofrecer talleres que eduquen, inspiren y empoderen a los participantes para generar cambios positivos en su día a día.

4 | Sesiones del taller de ciudadanía verde

14

4.1 Sesión 1: El debate académico y político del Pacto Verde Europeo

4.1.1 Introducción - Objetivos

Bienvenidos a la sesión "Debate académico y político del Pacto Verde Europeo". El Pacto Verde Europeo es un plan integral y ambicioso para hacer que la economía de la Unión Europea sea sostenible y abordar el cambio climático.

En esta sesión, exploraremos los debates políticos detrás de cada una de las 8 áreas temáticas incluidas en el Pacto Verde Europeo. El formato de aprendizaje para esta sesión es el trabajo en grupo, lo que fomentará la colaboración y la discusión entre los participantes. Utilizaremos actividades de debate en grupos para comprender mejor los temas y aprenderemos a expresarlos gráficamente. También usaremos métodos como el rompecabezas, el debate escolar y el mapeo de conflictos para que sea dinámico y participativo. Al finalizar, tendrás un mayor entendimiento de los debates y temas del Pacto Verde Europeo, así como habilidades para comunicarlos de manera efectiva.

Encontrarás todos los materiales necesarios para implementar la Sesión 1 en la sección de materiales extra al final del manual, así como en nuestro repositorio en el sitio web del proyecto: <https://green-artivism.eu/index.php/library>.

4.1.2 Pautas - Metodología

Guía paso a paso

1. Comienza dando la **bienvenida** a los participantes y preséntate. Explica brevemente de qué trata la sesión y presenta el proyecto Green Artivism y sus objetivos.
2. Realiza una actividad divertida para que los participantes conecten entre sí. Puedes elegir entre diferentes dinámicas de grupo.
3. Escribe "**Pacto Verde Europeo**" en una pizarra o en una pantalla y pide a los participantes que escriban qué asocian con esa frase. Anima a la discusión y a que los participantes profundicen en sus respuestas.
4. Resume los puntos principales y realiza una breve presentación sobre el **Pacto Verde Europeo y sus ocho áreas temáticas**.
5. Explica cómo se realizará el **trabajo en grupos utilizando el método del rompecabezas** ("jigsaw"). Puedes encontrar más información sobre este método en nuestro sitio web <https://green-artivism.eu/index.php/session-1>
6. Finaliza la sesión del rompecabezas con un cuestionario preparado previamente en una plataforma de tu elección (Quizziz, Kahoot, entre otros).
7. Explica cómo se llevará a cabo el debate. Divide a los participantes en grupos y dales tiempo suficiente para prepararse. Ofrece apoyo y ayuda a aquellos que sean nuevos en el tema y necesiten orientación para presentar argumentos a favor o en contra.

8. Explica la idea del **mapeo de conflictos** utilizando ejemplos simples. Dibuja un mapa en una pizarra o muestra un video para ilustrar el concepto. Divide a los participantes en grupos y asigna a cada uno un tema relacionado con las 8 áreas temáticas del Pacto Verde Europeo. Como instructor, ayuda a los grupos y da sugerencias. Después de un tiempo, cada grupo presentará el trabajo realizado. (Puedes encontrar un ejemplo de **mapeo de conflictos** en el Anexo 5).

9. Realiza un resumen de los puntos principales del taller. Anima a los participantes a compartir su opinión sobre la efectividad del taller. Reconoce las contribuciones, sugerencias, recomendaciones y críticas. Informa a los participantes sobre cómo pueden continuar aprendiendo y hacer preguntas adicionales. Si tienes un formulario para recoger comentarios, invita a los participantes a completarlo.

4.1.3 Metodología, materiales y planificación de la Sesión 1

Materiales y plan para la Sesión 1: El debate académico y político del Pacto Verde Europeo	
Objetivos	<ul style="list-style-type: none">• Comprender el debate político detrás de cada una de las 8 temáticas del Pacto Verde Europeo a través de rondas de debate.• Aprender a expresar gráficamente estas temáticas.• Lograr un mejor entendimiento global del Pacto Verde Europeo y cada una de sus 8 áreas temáticas.
Formato de aprendizaje	Trabajo en grupo.
Método de enseñanza	Puzzles, debate, mapeo de conflictos.
Material de apoyo	Pizarra, smartphone u ordenador, hojas de papel.

	<p>Parte 1:</p> <p>El Pacto Verde Europeo. Comisión Europea: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_1&format=PDF</p> <p>Parte 2 y 3:</p> <p>El Pacto Verde Europeo – guía para una economía sostenible: https://www.switchtogreen.eu/the-eu-green-deal-promoting-a-green-notable-circular-economy/</p> <p>El Pacto Verde Europeo – hacia el primer continente climáticamente neutral. Comisión Europea: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en</p> <p>Recursos y referencias bibliográficas</p> <p>El Pacto Verde Europeo. Fundación Europea para el Clima: https://europeancclimate.org/the-european-green-deal/</p> <p>Siddi, M. (2020). The European Green Deal: Assessing its current state and future implementation.</p> <p>Sikora, A. (2021, January). European Green Deal—legal and financial challenges of climate change. In Era Forum (Vol. 21, No. 4, pp. 681-697). Springer Berlin Heidelberg.</p> <p>Leonard, M., Pisani-Ferry, J., Shapiro, J., Tagliapietra, S., & Wolff, G. B. (2021). The geopolitics of the European green deal (No. 2021/04). Bruegel Policy Contribution.</p> <p>Eckert, E., & Kovalevska, O. (2021). Sustainability in the European Union: analysing the discourse of the European green deal. Journal of Risk and Financial Management, 14(2), 80.</p> <p>Fetting, C. (2020). The European Green Deal. ESDN Report, December.</p> <p>Wolf, S., Teitge, J., Mielke, J., Schütze, F., & Jaeger, C. (2021). The European Green Deal—more than climate neutrality. Intereconomics, 56(2), 99-107.</p>
--	---

Planificación de la Sesión 1

Introducción (5 minutos)	Introducción por parte del instructor. Bienvenida a los participantes. Breve presentación del proyecto Green Artivism y sus resultados y objetivos. Breve presentación de la sesión. Resolución de dudas.
Introducción motivacional (10 minutos)	Se recomienda utilizar una dinámica de grupo amigable para fomentar la conexión entre los participantes y animarlos a compartir sus conocimientos previos e interés en el taller.

Parte 1: Presentación y análisis de cada temática del Pacto Verde Europeo mediante el método del rompecabezas (opcional)	<p>El instructor escribe Pacto Verde Europeo en la pizarra. Invita a los participantes a comentar qué les viene a la mente con esa frase y, cuando lo comenten, escríbelo en la pizarra. Fomenta el debate entre los participantes. El instructor toma notas y resume los puntos principales. Presenta de manera breve las ocho áreas temáticas del Pacto Verde Europeo (si los participantes las mencionaron, el facilitador puede escribirlas en la pizarra mientras se discuten).</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. El primer continente climáticamente neutro de aquí a 2050. 2. Una transición energética limpia y eficiente. 3. Una estrategia industrial para una Europa competitiva, ecológica y digital. 4. Edificios energéticamente eficientes. 5. Movilidad sostenible e inteligente. 6. Un sistema alimentario saludable para las personas y el planeta. De la granja a la mesa. 7. Protección de la biodiversidad y los ecosistemas. 8. Entornos sin contaminación ni toxinas. <p>El instructor explica ahora cómo funcionará el trabajo en grupo utilizando el método del rompecabezas. El objetivo principal es que cada grupo presente sus resultados y también aprenda de los resultados de los demás, compartiéndolos entre ellos. El instructor forma grupos iniciales para abordar problemas o temas específicos; en nuestro caso, las 8 temáticas del Pacto Verde Europeo. Al finalizar, los participantes se reorganizan en nuevos grupos (grupos de expertos), donde cada grupo inicial está representado por al menos un miembro en la nueva configuración.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Los participantes se dividen en grupos de 4 (GRUPO INICIAL). 2. A cada participante se le asignan 2 áreas temáticas (de las 8). Tendrás acceso directo solo a los materiales de sus temáticas (materiales extraídos del documento Pacto Verde Europeo - capítulo: Diseño de un set de políticas profundamente transformadoras). 3. A los participantes se les da tiempo para leer sus materiales y familiarizarse con ellos (10 minutos), sin necesidad de memorizarlos. 4. Los instructores forman GRUPOS DE EXPERTOS temporales. Cada grupo de expertos reúne un miembro de cada grupo inicial. En estos grupos, los participantes discuten los puntos principales de la temática del grupo y ensayan las presentaciones que harán después a su grupo inicial (10 minutos). Por ejemplo, los miembros del grupo de expertos 1 cubren las áreas temáticas 1 y 2 del Pacto Verde Europeo. 5. Los participantes regresan a sus grupos iniciales. Cada miembro presenta su temática al resto del grupo. Se fomentará que el resto plantee preguntas (10 minutos).
Parte 2: Debate político detrás de cada temática del Pacto Verde Europeo, mediante el formato de debate escolar mundial	<p>La segunda parte de la sesión es un debate. Los objetivos son profundizar el conocimiento, fomentar el pensamiento crítico y desarrollar habilidades de comunicación.</p> <p>Consulta las indicaciones/preguntas para el debate incluidas en el Anexo 6. Los participantes pueden elegir el tema del debate o el instructor puede seleccionarlo.</p> <p>Los equipos, de tres a cinco personas, se preparan para el debate durante 20 minutos, aunque solo tres miembros de cada grupo participarán activamente en el debate. Algunos grupos hablarán a favor y otros en contra.</p>

	<p>Si el número de participantes es elevado, pueden realizarse varios debates al mismo tiempo, cubriendo diferentes temáticas del Pacto Verde Europeo.</p> <p>Cada equipo presenta tres discursos que duran 8 minutos cada uno, alternando entre la proposición y la oposición. Comenzamos con la proposición. Después de los primeros 6 discursos (3 de cada equipo), los equipos hacen un discurso de "réplica" de 4 minutos. Esto lo puede hacer el primer o segundo orador de cada equipo. A continuación, se inician los discursos de réplica, empezando por la oposición. El instructor se encarga de cronometrar los discursos.</p> <p>Durante los primeros 6 discursos, el equipo oponente puede introducir un "Punto de Información - POI" entre el primer y el séptimo minuto del discurso. Es una breve interrupción en la que pueden hacer una pregunta al equipo contrario o plantear una objeción al orador en ese momento (se permiten hasta 2 POIs por discurso).</p> <p>El debate paso a paso:</p> <p>Primer orador de la proposición: presenta la posición del grupo a favor del argumento del debate y su objetivo, y expone los argumentos del grupo.</p> <p>Primer orador de la oposición: presenta la posición del grupo que se sitúa en contra del argumento del debate y su objetivo (acepta o rechaza las definiciones y los términos clave del debate) y expone sus propios argumentos.</p> <p>Segundo orador de la proposición: refuerza los argumentos del grupo a favor y rechaza los argumentos del grupo contrario.</p> <p>Segundo orador de la oposición: refuerza los argumentos del grupo en contra y rechaza los argumentos del grupo a favor.</p> <p>Tercer orador de la proposición: resume el debate, destaca los argumentos más sólidos a favor, señala las debilidades de los argumentos en contra, y concluye de manera convincente la posición del grupo a favor.</p> <p>Tercer orador de la oposición: resume el debate, destaca los argumentos más sólidos en contra y señala las debilidades de los argumentos a favor, y concluye de manera convincente la posición del grupo en contra.</p>
Parte 3: Representación gráfica ilustrando el mapa de posibles conflictos y soluciones relativas a las temáticas del Pacto Verde Europeo	<p>Primero, el instructor explica cómo se realiza el mapeo de conflictos, utilizando ejemplos simples y mostrando un vídeo.</p> <p>La selección material extra incluye un ejemplo de mapa de conflicto respecto a la instalación de parques eólicos marinos.</p> <p>A continuación, los participantes se dividen en grupos de 3 a 5 personas. Cada grupo elige un área temática del Pacto Verde Europeo en la cual trabajar, o el instructor asigna un tema a cada grupo para asegurarse de que las 8 temáticas sean abordadas.</p>

	<p>En este punto, todos los participantes deberían estar familiarizados al menos en términos generales con todas las temáticas que cubre el Pacto Verde Europeo. En este momento, los participantes pueden abordar los temas que hayan quedado pendientes del debate o pueden repasar los materiales sobre las 8 áreas temáticas.</p> <p>Con la ayuda del instructor, los participantes siguen los pasos del mapeo de conflictos (con un ejemplo como referencia) y buscan elementos clave que ayuden a hacer el debate más constructivo.</p> <p>Después de 20 minutos, los grupos presentan su trabajo y los puntos estratégicos que se hayan identificado y que podrían contribuir a resolver los problemas en una determinada área temática.</p>
Reflexión y transición hacia la Sesión 2	<p>Con el cierre de la sesión, los participantes tienen tiempo para reflexionar y consolidar lo aprendido.</p> <p>El instructor resume los puntos principales de la sesión y se abre a una breve discusión sobre su efectividad. Se reconocen las contribuciones y se brinda información sobre cómo continuar aprendiendo y cómo hacer preguntas en el futuro.</p>

Bibliografía

McGill. SKILLS21. Guía del facilitador. Disponible en:

<https://www.mcgill.ca/skills21/facilitator-guide> (5. 1. 2023)

Jigsaw Classroom. Disponible en: <https://www.jigsaw.org/> (5. 1. 2023)

English Speaking Union: descubriendo voces. Introducción al formato WSDC. Disponible en: <http://www.esu.org/wp-content/uploads/2019/01/Introduction-to-World-Schools-format-guide.pdf> (5. 1. 2023)

Herramientas de análisis de conflictos. Mapeo de conflictos. Disponible en:

<https://www.youtube.com/watch?v=iywM-o-ym1Y> (5. 1. 2023)

Recursos

- Ordenador
- Pantalla táctil / Pizarra
- Papel
- Bolígrafos y lápices de colores
- Material impreso con las 8 áreas temáticas del Pacto Verde Europeo
(ver la sección Material Extra)
- Indicaciones para el debate disponibles para activar el debate si es necesario (ver la sección Material Extra)
- Ejemplo de mapeo de conflictos (ver la sección Material Extra)

21

4.2 Sesión 2: La relevancia a nivel local del Pacto Verde Europeo

4.2.1 Introducción - Objetivos

Se animará a los participantes a traer imágenes que representen tanto a sus comunidades como sus opiniones personales sobre los problemas ambientales comunes en su ciudad. La sesión incluirá una discusión sobre cómo la sociedad local aborda el medio ambiente y el cambio climático, centrándonos en los problemas ambientales locales. La sesión está diseñada para ser interactiva y atractiva, brindando la oportunidad a los participantes de compartir sus experiencias y aprender unos de otros.

4.2.2 Pautas - Metodología

Guía paso a paso

1. Comienza dando la bienvenida a los participantes y preséntate. Explica brevemente de qué trata la sesión. Introduce el método interactivo de foto-voz que se utilizará en esta sesión, indicando que se explicará detalladamente más adelante.

2. Presentación. Contenido:

- Objetivos de aprendizaje de la Sesión 2
- Materiales a utilizar en la Sesión 2 en relación con:
 - Cambio climático
 - Pacto Verde Europeo
 - Plan Nacional de Energía
 - Legislación Europea en relación con el cambio clilmático

Acceso a los materiales en el link: <https://green-artivism.eu/index.php/session-2>

- **Introducción a la problemática a nivel de país**
- **Reproducción del vídeo sobre el Pacto Verde Europeo y su relevancia a nivel local**
- **Mapeo de problemas ambientales locales** utilizando a) el método interactivo de foto-voz; b) profundizar en el tema utilizando fuentes de información a nivel local y a través de la interacción con la comunidad.

Explica a los participantes cómo implementarán el método interactivo de la "foto-voz" y organízalos en grupos para practicarlo en el momento.

4.2.3 Metodología, materiales y planificación de la Sesión 2

Materiales y plan para la Sesión 2: La relevancia a nivel local del Pacto Verde Europeo	
Objetivos	<ul style="list-style-type: none">• Sensibilizar sobre la conexión entre el Pacto Verde Europeo (EGD) y las comunidades locales.• Aprender a mapear los problemas locales usando dos métodos: buscar en las fuentes disponibles e implementando el método interactivo de la foto-voz.
Formato de aprendizaje	Presentación de material educativo por parte del instructor y comienzo del trabajo en grupo.
Método de enseñanza	Presentación de diapositivas y método interactivo de foto-voz.
Material de apoyo	<ul style="list-style-type: none">-Post-it en diferentes colores.-Pizarra.-Ordenador conectado a un proyector.-Blue tack.-Lista de participantes.-Bolígrafos y papeles en blanco A4.-Un banco de imágenes que habrás creado antes del taller reflejando las problemáticas ambientales locales y que funcionará como una alternativa en caso de que los participantes no hayan traído sus propias fotos. (Vea nuestro ejemplo de un banco de imágenes en el sitio web de los proyectos aquí: https://green-artivism.eu/index.php/session-2
Recursos	<p>Los siguientes recursos están disponibles en la web del proyecto</p> <p>https://green-artivism.eu/index.php/session-2</p> <ul style="list-style-type: none">• Presentación en formato PDF titulada "Session 2_GREEN CITIZENSHIP WORKSHOP_slides presentation.pdf" que contiene todo el material educativo que presentarás a los participantes.• Video de una entrevista al activista chipriota Orestis Matsas con subtítulos en inglés.• Selección de imágenes "Chipre en imágenes".

Planificación de la Sesión 2	
Introducción (5 minutos)	Introduce la sesión a los participantes y explica cuáles son los objetivos y en qué consiste el método de foto-voz.
Presentación de contenidos y vídeo (30 minutos)	<p>Presentación de contenidos por parte del instructor:</p> <ul style="list-style-type: none">• Objetivos de aprendizaje de la Sesión 2• Materiales para utilizar en la Sesión 2 en relación con:<ul style="list-style-type: none">◦ Cambio climático◦ Pacto Verde Europeo◦ Plan Nacional de Energía◦ Legislación Europea en relación con el cambio clilmático• Introducción a la problemática a nivel de país, en relación con las 8 áreas temáticas del Pacto Verde Europeo (Ver presentación de Chipre como ejemplo). Explica dónde se encuentra tu país respecto a la implementación de políticas ligadas al Pacto Verde Europeo. Menciona los principales problemas ambientales y destaca ejemplos de buenas prácticas que tu país ha llevado a cabo en materia ambiental.• Reproducción del vídeo sobre el Pacto Verde Europeo y su relevancia a nivel local (ejemplo de vídeo centrado en Chipre). El vídeo puede presentar a un activista local hablando sobre el Pacto Verde Europeo en general y específicamente su implementación en tu país. Si no cuentas con este tipo de material y lo crees apropiado puedes utilizar el vídeo creado en Chipre, sustituirlo por otro tipo de vídeo o bien elimina este paso de tu sesión. Link al vídeo ejemplo de Chipre: https://green-artivism.eu/index.php/session-2
Mapeo de problemas locales; explicación de los métodos de trabajo y ejemplo práctico de uso del método interactivo de foto-voz	<ul style="list-style-type: none">• Mapeo de problemas ambientales locales utilizando a) el método interactivo de "foto-voz"; b) profundizar en el tema utilizando fuentes de información a nivel local y a través de la interacción con la comunidad. <p><u>Empieza con el método b</u> Presenta diferentes formas de mapear los problemas locales (pag. 28-36 del PDF). Menciona que hay más información disponible en las páginas 42-50, pero no es necesario leer las fuentes una por una.</p> <p><u>Sigue con el método a</u> Explica a los participantes cómo implementarán el método interactivo de la "foto-voz" en un mini taller (págs. 38-41). La sección Material Extra contiene más detalles sobre cómo Explica a los participantes cómo implementarán el método interactivo de la "foto-voz" en un mini taller (págs. 38-41). La sección Material Extra contiene más detalles sobre cómo implementar el taller.</p>

4.3 Sesión 3: Poder ciudadano. ¿Podemos influir en el desarrollo de políticas europeas?

4.3.1 Introducción - Objetivos

La responsabilidad de combatir el cambio climático es compartida a nivel mundial y abarca toda la sociedad. Si bien las acciones individuales, como optar por el transporte público en lugar del automóvil, son importantes, ¿qué más podemos hacer para influir en las políticas públicas? En esta sesión exploraremos posibles respuestas.

El objetivo principal de esta sesión es que los participantes discutan temas reales que forman parte de su vida diaria en sus vecindarios, lugares de trabajo, municipios, escuelas, entre otros, para conectarlos con los temas del Pacto Verde Europeo y tratar de diseñar planes y acciones específicas o promover nuevas políticas sobre ellos.

Adaptar los objetivos y temáticas del Pacto Verde Europeo a nivel local es crucial para vincular el contexto teórico con nuestras prácticas diarias. Este proceso puede proporcionarnos herramientas y argumentos valiosos para compartir nuestras experiencias, compararlas con acciones similares a nivel local o europeo y comunicar eficazmente nuestros logros.

La Sesión 3 tiene dos objetivos específicos:

- Adaptar o diseñar desde cero una acción orientada a mejorar un problema relacionado con el cambio climático previamente identificado.
- Adaptar o diseñar un plan de acción para involucrar al público objetivo y a las partes interesadas adecuadas, para que la acción se convierta en una realidad.

CONTENIDOS

- Consejos básicos sobre qué son las **herramientas de promoción** (métodos o enfoques utilizados para promover o abogar por una causa, política o cambio social), y ejemplos de cómo utilizarlas.
- Información gráfica sobre los 8 pilares del **Pacto Verde Europeo**.

- Conjunto de ideas de acciones locales que estén en marcha en diferentes lugares, en relación con las 8 áreas temáticas del Pacto Verde Europeo.
- Conjunto de preguntas o ideas relevantes para plantear la discusión:
 - Definir la acción que el grupo desea promover a nivel local.
 - Identificar los pasos que deben tomarse para involucrar a la comunidad en la acción propuesta.
- Presentación de resultados y puesta en común.

4.3.2 Pautas - Metodología

La sesión utilizará una metodología de co-creación para fomentar la participación y el intercambio de ideas entre los participantes. En este caso, hemos elegido el formato de World Café, aunque se puede utilizar cualquier otra técnica interactiva.

Antes de comenzar con el World Café, proporcionaremos información sobre el Pacto Verde Europeo y su conexión con las acciones que se pueden desarrollar a distintos niveles, así como una introducción a las herramientas de promoción. Después, procederemos a desarrollar la dinámica del World Café.

El World Café simula un ambiente de café informal, donde los participantes exploran un tema, discutiéndolo en grupos pequeños. La discusión se lleva a cabo en múltiples rondas de 20 a 30 minutos cada una. El ambiente del café tiene como objetivo crear un contexto más relajado y fomentar conversaciones abiertas.

El éxito del World Café se basa en principios como:

- Crear un ambiente acogedor para que las personas se sientan cómodas compartiendo sus ideas.
- Proporcionar un contexto bien definido y organizado.
- Contar con personas en la sala que puedan inspirar a los participantes, para abordar los temas propuestos con rigor y creatividad.
- Plantear preguntas relevantes sobre el tema que se desea explorar.

Steps in brief

1. Establecer el contexto:

- Proporcionar consejos básicos sobre qué son las **herramientas de promoción**, incluyendo un ejemplo de cómo ponerlas en práctica.
 - i. Formato de presentación / exposición.
 - ii. Idealmente realizado por un experto. Puede ser un representante de una ONG, del ayuntamiento, una organización ambiental, entre otros. Se trata de alguien que pueda compartir con el público ejemplos de cómo utilizar las herramientas de promoción.
 - iii. Duración: aproximadamente 20 minutos.
- Recopilar información sobre los 8 pilares del Pacto Verde Europeo y cómo conectarlos con posibles acciones a nivel local.
 - Breve presentación.
 - Puedes encontrar información sobre el Pacto Verde Europeo en distintos idiomas en: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
 - Esta información se habrá distribuido previamente por las mesas donde están sentados los asistentes.
 - En este punto (después de las Sesiones 1 y 2), es posible que los asistentes tengan una idea clara sobre este tema. La intención aquí es repasar la información gráfica que ya tienen a su disposición en las mesas.
 - Duración: Aproximadamente 10 minutos.
- Explicar los siguientes pasos del proceso del World Café.
- Presentar las preguntas que van a responder.

2. Crear un ambiente acogedor: La idea principal es recrear una atmósfera de cafetería para que los participantes se sientan cómodos y seguros, fomentando el intercambio de ideas. Los participantes se distribuirán en mesas pequeñas, con 4 o 5 personas por mesa. En cada mesa, los participantes tendrán información relevante sobre el tema. También contarán con un panel que contiene las preguntas seleccionadas para la discusión. Este panel se completará con las respuestas y se presentará al final de la sesión.

3. Explorar preguntas relevantes: Este es el paso central del proceso. Los participantes deberán decidir, discutir y diseñar una acción relacionada con un tema local y examinar cómo se conecta con los objetivos del Pacto Verde Europeo.

Durante esta etapa se plantearán preguntas que sean pertinentes a las preocupaciones y realidades de la vida cotidiana de los participantes. Se realizarán al menos dos o tres rondas de conversación sucesivas, con una duración aproximada de 20 minutos cada una.

En este caso, se propone realizar dos (2) rondas de preguntas y respuestas:

- **Ronda 1:** Definir la acción que la mesa desea promover a nivel local.

Preguntas para la Ronda 1:

- El grupo escribe tres propuestas con las que le gustaría trabajar y decide su elección mediante votación.
- ¿Cuál es el tema o problema al que se refiere esta acción?
- ¿Por qué es importante esta acción? ¿Cuál es el objetivo de la acción?
- ¿Cuáles son los grupos objetivo a los que se dirige tu acción?

Al final de la Ronda 1, los participantes deberán haber elegido una acción.

Duración: Aproximadamente 20 min.

- **Ronda 2:** Identificar los pasos que se deben tomar para involucrar a otras personas en la acción propuesta.

Preguntas para la Ronda 2:

- ¿Cuáles son los pasos seguidos para que la acción propuesta se convierta en realidad?
- ¿Qué medios y herramientas de promoción se utilizarán? (por ejemplo, redes sociales, campañas, eventos, acciones participativas locales, protestas, mapeo).
- ¿Qué otros recursos se necesitarán para implementar la acción?

El grupo describe su acción con un título y tres palabras clave.

Duración: Aproximadamente 20 min.

- **Presentación de resultados y puesta en común.**
- Duración: Aproximadamente 20 min.

Para presentar visualmente las discusiones de cada ronda, se puede colocar un panel o póster en la mesa donde los participantes puedan pegar, dibujar y escribir los contenidos de la discusión y sus resultados.

Después de cada ronda, una persona puede quedarse en la mesa como "anfitrión", mientras los demás se mueven a otra mesa. Los que se mueven llevarán consigo las ideas clave, preguntas y temas a la nueva ronda, mientras que el anfitrión da la bienvenida a los nuevos participantes en su mesa. Asegúrate de que, cada vez que los participantes cambien de mesa, lo hagan de manera que se mezclen. Intenta evitar que vayan en parejas o en grupos a otra mesa.

4. Fomentar la participación: Asegúrate de que todos los participantes entiendan la importancia de involucrarse en el proceso y animarlos a compartir sus ideas. Puedes contar con la presencia de actores de interés que ayuden a estimular la discusión y responder preguntas.

5. Conectar perspectivas: Al mover a las personas entre diferentes mesas y permitirles compartir ideas con diferentes personas, se fomenta la diversidad de perspectivas y puntos de vista.

6. Buscar patrones e ideas clave juntos: Anima a los participantes a escucharse mutuamente, mantener la mente abierta y respetar las opiniones de los demás. Durante las discusiones se pueden identificar patrones o ideas clave que merezcan atención.

7. Compartir ideas: Después de la segunda ronda, cada mesa presentará un resumen de las conversaciones y los resultados obtenidos. A continuación, se abrirá un debate general. Se compararán los diferentes resultados, se analizarán los puntos fuertes y débiles, e incluso se puede votar las ideas que se decida implementar.

Se puede encontrar más información sobre la metodología del World Café en:
<https://www.theworldcafe.com/wp-content/uploads/2015/07/Cafe-To-Go-Revised.pdf>

El objetivo es que cada mesa produzca un panel que resuma los principales acuerdos alcanzados en la mesa, relacionados con las preguntas compartidas.

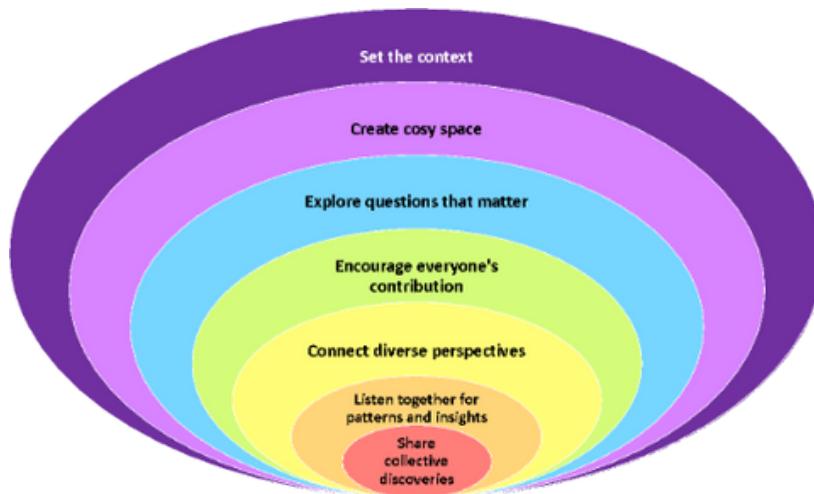

Figura 3: Los siete pasos del método del world café

4.3.3 Metodología de materiales y planificación de la Sesión 3

Materiales y plan para la Sesión 3: Poder ciudadano. ¿Podemos influir en el desarrollo de políticas europeas?	
Objetivos	<ul style="list-style-type: none"> Promover la discusión sobre temas que forman parte de la vida cotidiana de los participantes y sus conexión con los temas del Pacto Verde Europeo. Diseñar planes y acciones, o promover nuevas políticas sobre problemas ambientales.
Método de enseñanza	Presentación de herramientas de promoción por parte de un experto y material educativo sobre el Pacto Verde Europeo por parte del instructor, así como el formato de World Café para trabajar en grupo.
Material de apoyo y recursos	<ul style="list-style-type: none"> Pósters. Puede haber dos hojas de papel A2 (una por ronda) donde los participantes escribirán y dibujarán sus ideas resumidas. Papeles adhesivos (Post-it), bolígrafos, papeles de colores, pegatinas. Dinámica de grupo. Material que consideres necesario para crear un ambiente acogedor. Material gráfico para una buena comprensión del contenido: <ul style="list-style-type: none"> Material explicativo sobre "Datos de emisiones de gases de efecto invernadero". Material explicativo sobre "El Pacto Verde Europeo". Material explicativo sobre "herramientas de promoción". Puedes incluir pequeñas tarjetas (10x10 cm) con ejemplos que los grupos puedan utilizar y pegar en el tablero de la mesa, por ejemplo, tarjetas con posibles acciones para implementar a nivel local. Preguntas para las Rondas 1 y 2. <p>Puedes encontrar estos materiales en la sección Material Extra y en la web del proyecto.</p>

Planificación de la Sesión 3	
Introducción (5 minutos)	Introducción sobre los objetivos de la Sesión 3 y explicación sobre qué pueden esperar los participantes. Presentación de la dinámica World Café.
Presentación de las herramientas de apoyo y promoción por parte de un experto (20 minutos)	Un experto de una ONG u otra entidad presenta brevemente las herramientas de promoción que utilizan en sus campañas ambientales.
Presentación de las áreas temáticas del Pacto Verde Europeo (10 minutos)	Breve presentación de los pilares del Pacto Verde Europeo. Repasamos la información gráfica que ya se encuentra en las mesas. Pueden encontrar este material en la web del proyecto https://green-activism.eu/index.php/session-3
World café (20 minutos)	Comencemos a practicar el formato de World Café siguiendo las pautas mencionadas anteriormente. Se debe utilizar la información gráfica proporcionada y las preguntas propuestas para la Ronda 1 y la Ronda 2. Disponibles en la web del proyecto https://green-activism.eu/index.php/session-3

5 | Cuestionario de evaluación para la reflexión y el análisis posterior

Después de finalizar las sesiones del taller, puedes entregar a los participantes dos tipos de cuestionarios (A y B) con el fin de obtener sus comentarios, evaluar lo que aprendieron y saber cómo se valora tu presentación. El cuestionario A está relacionado con la evaluación del taller en sí (contenido, presentaciones, calidad, entre otros), mientras que el cuestionario B evalúa el conocimiento que los participantes adquirieron durante las 3 sesiones.

A. Cuestionario de evaluación del taller

1. ¿Cómo calificarías del 1 al 5 tu comprensión del contenido del taller?

2. ¿Te pareció interesante y atractivo el taller? Sí/No

3. ¿Consideras que el taller fue relevante para tus metas personales o profesionales?
Sí/No

4. ¿Recomendarías este taller a otras personas?

5. ¿El taller brindó suficientes oportunidades prácticas para aplicar los conceptos aprendidos? Sí/No

6. ¿Te sentiste cómodo haciendo preguntas y participando en las discusiones grupales durante el taller?

7. En una escala del 1 al 5, ¿cuánta confianza tienes en tu capacidad para aplicar los conceptos del taller en tu vida personal o profesional?

8. ¿Los materiales del taller (diapositivas, documentos, etc.) fueron claros y fáciles de entender? Sí/No

9. ¿Consideras que la duración del taller fue apropiada? (Demasiado larga, demasiado corta, adecuada)

10. ¿Algún comentario o sugerencia adicional sobre el taller?

11. En una escala del 1 al 5, ¿Te ha resultado de ayuda el laboratorio virtual de ideas del proyecto a facilitar la discusión? (Art for Climate Forum, aquí: <https://green-activism.eu/index.php/login/>)

12. ¿Tuviste dificultades técnicas durante el uso del Art for Climate Forum que afectaron tu experiencia? Si es así, ¿cuáles fueron y cómo las solucionaste?

13. ¿La metodología de la Sesión 3 fue fácil de seguir? (Muy difícil, difícil, bien, fácil, muy fácil)

14. ¿Pudiste responder completamente a las dos rondas de preguntas en la Sesión 3? (Respuestas posibles: pude responder completamente a las 2 rondas, respondí parcialmente a las 2 rondas, solo pude responder completamente a 1 pregunta y algo sobre la otra)

15. Considerando que el objetivo principal de esta sesión era discutir temas reales que son parte de tu vida diaria en tus círculos, espacios de trabajo, municipios, escuelas, entre otros, y conectarlos con los temas del Pacto Verde Europeo para diseñar planes, acciones o promover políticas al respecto, ¿consideras que las preguntas fueron relevantes? (Respuestas posibles: sí, fueron relevantes, no, no fueron relevantes en absoluto, parcialmente relevantes).

B. Cuestionario de evaluación del conocimiento adquirido por los participantes

Se entregará un cuestionario a los participantes para evaluar el conocimiento adquirido en las tres sesiones del taller. A continuación, encontrarás una lista con preguntas relacionadas con cada una de las tres sesiones. **Selecciona tres por sesión y edita tu propio cuestionario.** La respuesta correcta en cada pregunta se indica con color verde.

→ Preguntas Sesión 1 (elige 3)

¿Cuál es la meta establecida por el Pacto Verde Europeo para reducir las emisiones de gases de efecto invernadero para el año 2030?

- a) Reducir las emisiones en un 30% en comparación con los niveles de 1990
- b) Reducir las emisiones en al menos un 50% en comparación con los niveles de 1990
- c) Reducir las emisiones en un 70% en comparación con los niveles de 1990

¿Cuál de las siguientes opciones no es un ejemplo de tecnología de energía limpia promovida por la UE?

- a) Centrales eléctricas de carbón
- b) Energía eólica
- c) Energía nuclear

¿Cuál es el objetivo de la política de economía circular de la UE?

- a) Aumentar los residuos y disminuir la eficiencia de los recursos
- b) Promover la producción y el consumo insostenibles
- c) Reducir los residuos y aumentar la eficiencia de los recursos

¿Cómo pretende la UE mejorar la eficiencia energética de los edificios?

- a) Estableciendo objetivos para la renovación de edificios existentes y mejorar su rendimiento energético.
- b) Promoviendo el uso de combustibles fósiles en los edificios.
- c) No estableciendo ningún objetivo para la eficiencia energética en los edificios.

¿Qué medida está tomando la UE para promover el transporte sostenible?

- a) Fomentar el uso de vehículos de alta emisión.
- b) Fomentar modos de transporte alternativos, como el ciclismo y caminar.
- c) Invertir en infraestructuras de combustibles fósiles.

¿Qué busca asegurar la estrategia "De la granja a la mesa" (Farm to Fork)?

- a) Que la agricultura, la pesca, la acuicultura y la cadena de valor de los alimentos contribuyan adecuadamente al objetivo de una Unión climáticamente neutral en 2050.
- b) Poner fin al embalaje derrochador.
- c) Que los operadores y comerciantes demuestren que sus productos no provienen de la deforestación y son legales.

¿Cuál es el objetivo principal de la estrategia de biodiversidad de la UE?

- a) Destruir ecosistemas y hábitats.
- b) Promover prácticas agrícolas y forestales insostenibles.
- c) Proteger y restaurar ecosistemas y hábitats.

¿Cuál de las siguientes no es una fuente principal de contaminación que aborda el Plan de Acción de Cero Contaminación de la UE?

- a) Contaminación del aire.
- b) Contaminación del suelo.
- c) Contaminación del agua.

→ Preguntas Sesión 2 (elige 3)

¿Qué es el Pacto Verde Europeo (European Green Deal)?

- a) Es un acuerdo entre países de la UE sobre la política agrícola común.
- b) Es un acuerdo entre países de la UE para convertir a Europa en el primer continente climáticamente neutral hasta 2050.
- c) Es un acuerdo económico entre la UE y países externos sobre impuestos, aranceles y deberes.

¿Qué son los Planes Nacionales de Energía y Clima?

- a) Los planes que cada estado miembro de la UE implementa para abordar los problemas de los incendios forestales.
- b) Los estudios científicos del Ministerio de Medio Ambiente sobre fenómenos climáticos locales.
- c) Es una hoja de ruta con planes y acciones que cada país de la UE se compromete a tomar para cumplir con los objetivos del Pacto Verde Europeo.

Entre los principales problemas ambientales en Chipre, debemos incluir:

- a) Emisiones de carbono, falta de transporte público.
- b) Los bajos niveles de conciencia ambiental de los jóvenes.
- c) La abundancia de luz solar durante todo el año.

Para comprender mejor los problemas ambientales locales en tu país, ¿cuál debería ser tu primer paso?

- a) Pregúntate en qué posición te encuentras en relación con el medio ambiente y cuál es tu propia huella ecológica.
- b) Debes investigar el Plan Nacional de Clima y Energía de tu país, que te mostrará en qué medida cumple tu país sus promesas relacionadas con el Pacto Verde Europeo y sus objetivos.
- c) Debes realizar entrevistas a tus compañeros sobre los problemas locales y publicarlas en las redes sociales.

→ Preguntas Sesión 3 (elige 3)

¿Cuáles son las herramientas de apoyo o promoción que podrías usar para organizar una acción? (Elige dos)

- a) Redes sociales, un evento, una acción participativa local.
- b) Organizar una protesta física frente al Ministerio de Medio Ambiente.
- c) Escribir una carta de queja colectiva junto con tus compañeros, colegas y compañeros de estudio.

¿Cuáles son los objetivos del uso de herramientas de promoción? (Elige dos)

- a) Son atractivas.
- b) Buscan proporcionar argumentos y mensajes clave.
- c) Promueven la actividad en mis redes sociales.
- d) Están orientadas a generar un cambio.

¿Es verdadera o falsa esta afirmación: "Mi estrategia de comunicación será más exitosa si no está orientada a un grupo objetivo"?

- a) Verdadero
- b) Falso

6 | Notas finales

El cierre de un taller es importante para que los participantes comprendan claramente los puntos principales. Resumiremos los temas abordados en las tres sesiones, destacando los aprendizajes clave. También les proporcionaremos recursos adicionales si los necesitan para seguir aprendiendo. Queremos que comparten su opinión sobre el taller a través de los cuestionarios que les entregaremos, así podremos mejorar futuros talleres. Agradeceremos su participación y les daremos información de contacto para preguntas o seguimiento. Al terminar de manera positiva, los participantes se sentirán satisfechos y motivados para aplicar lo aprendido en su trabajo o vida personal.

7 | Material Extra

No1

Dónde encontrar todos los materiales del proyecto (Herramientas web de creatividad, Virtual Think Tank, Taller de Ciudadanía Verde)

Todos los materiales (resultados) del proyecto Green Artivism, las pautas para las cuatro herramientas web de creatividad, así como los archivos complementarios del Taller de Ciudadanía Verde (documentos, PDF, MP4, entre otros), se pueden encontrar en el sitio web del proyecto, www.greenartivism.eu, en el canal de YouTube del proyecto, GREEN ARTIVISM.

40

Qué materiales encontrarás:

Sesión 1:

- Directrices para el mapeo de conflictos.docx
- Formato de Debate de la Escuela Mundial.png
- European Green Deal_Más que neutralidad climática.pdf
- European Green Deal (2).pdf
- Sostenibilidad en la Unión Europea_Análisis del discurso del European Green Deal.pdf
- Guía de políticas del European Green Deal.pdf
- La geopolítica del European Green Deal.pdf
- European Green Deal_Desafíos legales y financieros del cambio climático.pdf
- European Green Deal_Evaluando su estado actual e implementación futura.pdf
- European Green Deal.pdf

Sesión 2:

- Presentación completa del taller de CIUDADANÍA VERDE Sesión 2.pdf
- Entrevista a Orestis Matsas con subtítulos en inglés.mp4
- Chipre en imágenes.pdf

Sesión 3:

- European Green Deal_Cuál es el plan.pptx
- Obtén inspiración para tu próximo plan de acción.pptx
- Datos de emisiones de gases de efecto invernadero.pptx
- Herramientas de promoción.pptx
- Preguntas Ronda 1.pdf
- Preguntas Ronda 2.pdf

No2

Dinámicas de grupo, ejercicios para iniciar y energizar la sesión

En la Sesión 1 del taller se propusieron dos dinámicas de grupo y calentamiento, "Mingle-Mingle" y "Speed Networking". A continuación, puedes encontrar una lista con otros juegos:

41

Calentamiento:

- 1.(para jóvenes trabajadores) <https://www.youtube.com/watch?v=sMDPON51y6Y> | La intención es conocerse, no requiere preparación previa, es divertido.
- 2.(para todos) <https://www.sessionlab.com/methods/one-word-method> | Este juego consiste en que cada persona en el grupo vaya añadiendo una palabra a la vez para construir una frase relacionada con el tema o problema que se esté abordando en el taller | Simple, no requiere preparación previa, se puede relacionar con el tema.

- Puedes encontrar más ejemplos aquí:
<https://www.sessionlab.com/team/iaf/library/warm-ups>

Juegos energizantes:

<https://www.sessionlab.com/methods/stand-up-if> | Levántate si: actividad de equipo corta, divertida y energizante, adecuada para realizar de forma remota, requiere poca preparación por parte del instructor.

<https://www.sessionlab.com/methods/doodling-together> | Dibujar juntos: crea tarjetas postales atrevidas y divertidas en grupo y fortalece la confianza creativa del equipo. Requiere algunos materiales de papelería.

<https://www.sessionlab.com/methods/rock-paper-scissors-tournament> | Piedra, papel o tijera: este es un energizador divertido basado en el conocido juego "Piedra, papel o tijera", pero con un giro: los jugadores que pierden, se convierten en seguidores de los ganadores a medida que estos avanzan a la siguiente ronda. Esto continúa hasta una final con dos grandes grupos de animadores. ¡Se puede jugar con adultos de todos los niveles y con niños, y siempre funciona!

- Puedes encontrar más ejemplos aquí:

<https://www.sessionlab.com/library/energiser>

No3

Recomendaciones para mejorar la inclusión

Es importante considerar la inclusión de personas con menos oportunidades, discapacidades y niños pequeños. Aquí tienes algunos consejos para adaptar la presentación de los resultados del proyecto Green Artivism y facilitar las sesiones del taller de Ciudadanía Verde a diferentes tipos de audiencias.

Para niños pequeños

- Utiliza tiras cómicas para explicar cómo crear antotipias y una cámara oscura, que forman parte del conjunto de herramientas web de creatividad del proyecto Green Artivism. <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-visualise-the-change-you-want-to-see/>
- Utiliza ejemplos de Tik-Tok al explicar la herramienta de Narración de Historias en Redes Sociales, que también forma parte del conjunto de herramientas web de creatividad del proyecto Green Artivism. <https://green-artivism.eu/index.php/storytelling-through-social-media/>
- Aquí tienes más ideas: <https://weezevent.com/en-gb/blog/organising-workshop-kids/>

Para personas con discapacidad

- Asegúrate de que el lugar donde se llevará a cabo tu taller pueda acomodar a personas con discapacidades físicas.
- Asegúrate de que el lugar del taller cuente con una conexión a internet estable, para poder transmitir en vivo el taller si es necesario.
- Si no sabes cómo manejar personas con discapacidades, contacta a un educador especializado que pueda ayudarte.
- Encuentra inspiración en otros proyectos de la Unión Europea que involucren a personas con discapacidades.
 - <https://www.edf-feph.org/projects/>
 - <https://easpd.eu/project-list/>
- Busca otras ideas sobre cómo facilitar el acceso de personas con discapacidad a tu taller:
 - <https://www.seedsforchange.org.uk/accessiblemtg>
 - [https://www.independentliving.org/docs2/daikit45.html](https://www.independentliving.org/docs2/daakit45.html)
 - https://www.mcgill.ca/skills21/files/skills21/accessibility_workshop_pdf.pdf
 - <https://depts.washington.edu/uwdrs/faculty/faculty-resources/tips-for-working-with-different-disabilities/>

No4

Recomendaciones para el desarrollo del taller de ciudadanía verde

- Aquí tienes algunos consejos para las tres sesiones del taller:
- Puedes utilizar el Art for Climate Forum del proyecto, que es una plataforma virtual donde los participantes pueden compartir ideas durante las tres sesiones del taller. Puedes acceder desde el sitio web del proyecto: www.greenartivism.eu.
- Asegúrate de que el lugar del taller tenga una buena conexión wifi. Además del posible intercambio y acceso a información, es posible que debas transmitir el taller en vivo o que quieras que los participantes utilicen el foro en línea.

44

- Verifica el lugar del taller antes para asegurarte de que tenga suficiente espacio, asientos y acceso para personas con discapacidades. Verifica también si hay servicios de baño adecuados.
- Si es necesario, lleva contigo un proyector, un ordenador portátil y cables adicionales.
- Compra los materiales de papelería necesarios, como papel, bolígrafos y lápices.
- Considera proporcionar servicios de catering con café y algunas bebidas en función de la duración del taller.
- Utiliza plataformas digitales para el diseño colectivo y participativo, en caso de que haya participantes en línea. Por ejemplo, puedes utilizar la plataforma Miro.
- Comunica el taller con anticipación a través de correos electrónicos, publicaciones en redes sociales y otras publicaciones online.
- Estos consejos te ayudarán a que el taller sea exitoso y accesible para todos los participantes.

- Envía un recordatorio unos días antes del taller.
- Decide si deseas tener una lista de registro de participantes online antes de iniciar el taller.
- Imprime las listas de participantes.
- Prepara los materiales necesarios y asegúrate de tenerlos impresos para que el trabajo en grupo, el debate y el mapeo de conflictos se lleven a cabo sin problemas.
- Prepárate para responder preguntas sobre el EGD y explicar ciertos conceptos, así como para explicar el proceso de mapeo de conflictos con la ayuda de un ejemplo proporcionado (ver Anexo 5).

45

- Aquí tienes más ideas sobre cómo facilitar un taller:
 - <https://howspace.com/blog/how-to-facilitate-a-workshop/>
 - <https://www.youtube.com/watch?v=4-RZRLdBpFc>

No5

Ejemplo de mapeo de conflictos - Sesión 1

Energía eólica marina

Grupos de interés:

- Sociedad local (residentes, empresas, entre otros)
- Grupos y activistas ambientales
- Activistas y organizaciones marinas
- Empresas de energía y desarrolladores de energías renovables
- Empresas de petróleo y otros productores de energía basados en combustibles fósiles
- Autoridades gubernamentales y reguladores
- Pescadores y otros usuarios comerciales del entorno marino

Intereses y objetivos:

- **Sociedad local:** Acceso a energía asequible y confiable, protección del entorno y los recursos naturales, y preservación del nivel de vida y el valor de las propiedades.
- **Grupos y activistas ambientales:** Protección de la biodiversidad marina, reducción de emisiones de gases de efecto invernadero, promoción de energías renovables y desarrollo sostenible.
- **Activistas y organizaciones marinas:** Conservación de la vida marina, preservación de hábitats y ecosistemas, oposición a actividades industriales en el océano.
- **Empresas de energía y desarrolladores de energías renovables:** Expansión de fuentes de energía renovable, rentabilidad económica, seguridad energética y reducción de emisiones.
- **Empresas petroleras y productores de energía basada en combustibles fósiles:** Protección de intereses económicos, resistencia al cambio y promoción de energías basadas en combustibles fósiles.
- **Autoridades gubernamentales y reguladores:** Promoción de energías renovables, reducción de emisiones de gases de efecto invernadero, desarrollo económico y protección del interés público.
- **Pescadores y usuarios comerciales del entorno marino:** Protección de medios de subsistencia, acceso a zonas de pesca y conservación de los recursos y ecosistemas marinos.

Figura 4. Ejemplo de grupos de interés en el mapeo de conflictos

47

Dinámicas de Poder:

En este ejemplo utilizaremos la siguiente categorización del poder relativo de los interesados identificados, en orden de mayor poder a menor poder:

1. **Empresas de energía:** tienen recursos financieros, experiencia técnica e influencia política para financiar y desarrollar proyectos de energía eólica marina.
2. **Autoridades gubernamentales:** pueden establecer políticas y regulaciones que favorezcan el desarrollo de la energía eólica marina, y otorgar permisos y licencias para nuevos proyectos.
3. **Comunidades locales:** pueden influir en la opinión pública y movilizar apoyo político a favor o en contra de los proyectos, y en algunos casos utilizar mecanismos legales para impugnar propuestas de desarrollo.

4. **Grupos ambientales:** influyen en la opinión pública y abogan por prácticas más sostenibles. A veces usan la ley para impugnar proyectos.

5. **Activistas marinos:** influyen en la opinión pública y promueven el uso sostenible de los recursos marinos. Pueden tomar acciones directas para detener proyectos o resaltar impactos ambientales.

6. **Compañías petroleras:** tienen influencia financiera y política, pero su poder puede ser limitado debido al declive de los combustibles fósiles.

7. **Otros interesados,** como observadores de aves o pescadores recreativos, tienen menos poder pero pueden influir en decisiones y defender sus intereses.

48

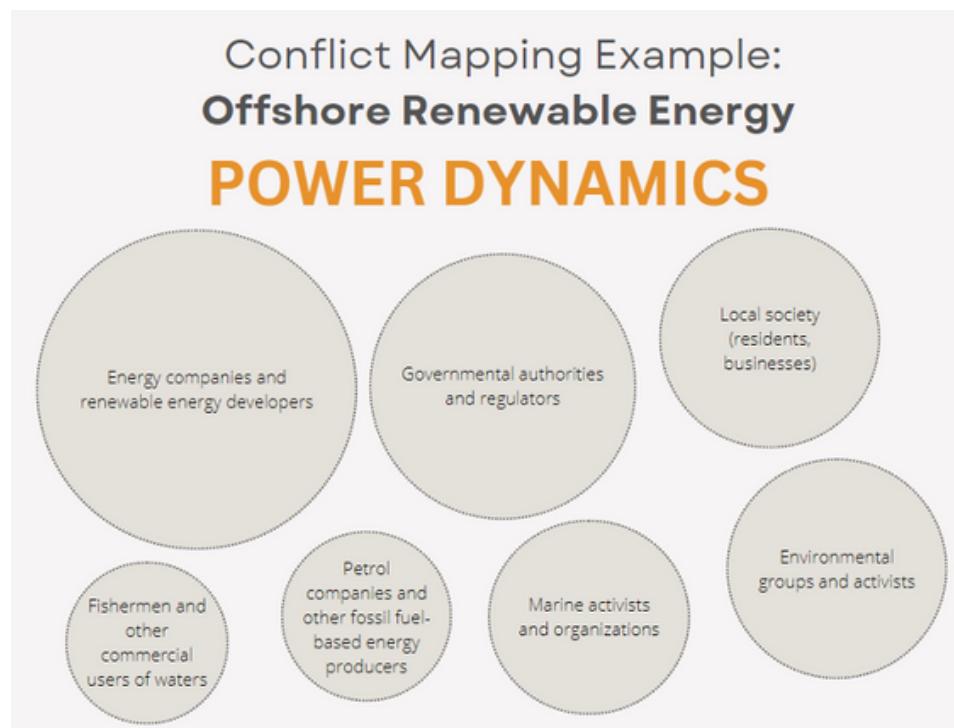

Figura 5. Ejemplo de dinámica de poder de mapeo de conflictos

Posibles fuentes de conflicto:

- Diferencias en metas y prioridades entre los interesados.
- Desacuerdos sobre los impactos de la energía eólica marina en el medio ambiente marino y la sociedad.
- Resistencia de los productores de energía basada en combustibles fósiles y sus seguidores.
- Oposición de activistas marinos y usuarios comerciales que pueden verse afectados por proyectos de energía eólica marina.
- Conflictos sobre el uso de la tierra y el acceso a los recursos marinos.
- Desafíos regulatorios y legales relacionados con el desarrollo e implementación de proyectos de energía eólica marina.
- Conflictos sobre la distribución y fijación de precios de la energía eólica marina.

49

Soluciones potenciales / Estrategias de inicio:

- Compromiso y consulta con las comunidades locales e interesados para abordar preocupaciones y mitigar impactos.
- Desarrollo de políticas y regulaciones para promover la energía eólica marina y reducir las emisiones de gases de efecto invernadero.
- Inversión en investigación y desarrollo para mejorar la eficiencia y confiabilidad de las fuentes de energía eólica marina.
- Fomento de la cooperación y colaboración entre los interesados para promover el desarrollo sostenible y la energía eólica marina.
- Adopción de modelos financieros y empresariales innovadores para respaldar el crecimiento de la energía eólica marina.
- Mayor educación y conciencia entre el público sobre los beneficios de la energía eólica marina y la importancia de reducir las emisiones de gases de efecto invernadero.

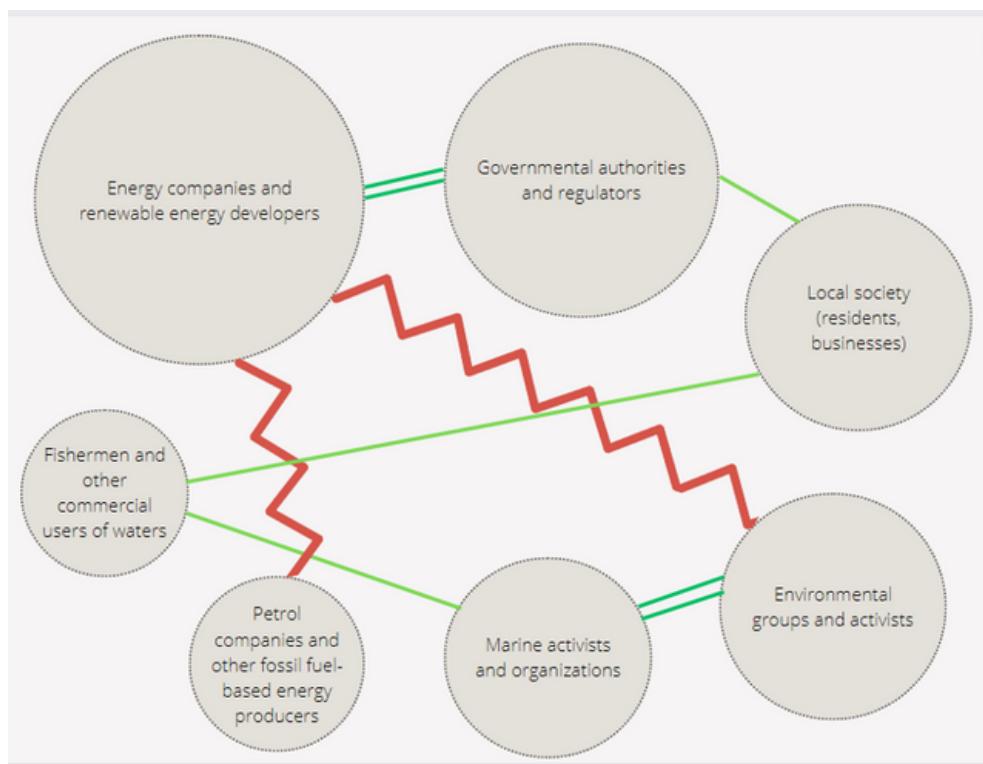

Figura 6. Ejemplo de diagrama de mapeo de conflicto

No6

Sugerencias para el debate - Sesión 1

Sugerencias para el debate

1. El Pacto Verde Europeo brinda oportunidades para la creación de empleo y el crecimiento económico en industrias verdes.
2. La promoción de fuentes de energía renovable puede reducir nuestra dependencia de los combustibles fósiles y ayudar a mitigar los efectos del cambio climático.
3. La implementación del Pacto Verde Europeo coloca una carga desproporcionada en ciertos países miembros y sectores, lo que lleva a la desigualdad económica y la agitación social.
4. El Pacto Verde Europeo no considera adecuadamente las necesidades de las empresas y corporaciones, y las penaliza injustamente por su impacto ambiental.

5. Los principios de la economía circular del Pacto Verde Europeo no son realistas y su coste es demasiado elevado.
6. La estrategia de biodiversidad del Pacto Verde Europeo amenaza el desarrollo económico y la creación de empleo en industrias como la agricultura y la silvicultura.
7. La promoción de fuentes de energía renovable llevará a la pérdida de empleos en industrias tradicionales como el carbón y el petróleo.
8. El Pacto Verde Europeo hará que el precio de la energía sea más caro para los consumidores, especialmente para aquellos en hogares de bajos ingresos.
9. Los esfuerzos de la UE para combatir el cambio climático a través del Pacto Verde Europeo serán ineficaces sin la cooperación de los principales emisores fuera de la UE.
10. Los automóviles eléctricos cuestan más que los vehículos de gasolina, lo que hace que sean inaccesibles para muchos consumidores.
11. La implementación del Pacto Verde Europeo puede tener consecuencias no deseadas, como el aumento de la pobreza energética o conflictos de uso de suelo, debido a una planificación y ejecución deficiente.
12. La economía circular puede no abordar las causas fundamentales de los problemas ambientales, como el consumo excesivo y la sobreproducción, y simplemente llevar a un desplazamiento de residuos y contaminación a otras regiones o industrias.
13. La economía circular puede no ser escalable o aplicable a todas las industrias y regiones, y puede requerir inversiones significativas en infraestructura y tecnología para tener éxito.
14. La movilidad sostenible puede no satisfacer las necesidades de todos los modos de transporte, como los viajes en avión o el transporte de larga distancia, que pueden ser esenciales para ciertas industrias y regiones.
15. La movilidad sostenible puede no poder reemplazar completamente la propiedad individual de automóviles en ciertas regiones o para ciertas poblaciones, lo que lleva a una reducción de la movilidad y la exclusión económica.
16. La Estrategia de la Granja a la Mesa puede ser demasiado rígida e inflexible, limitando la capacidad de los agricultores y productores para adaptarse a las cambiantes condiciones del mercado y las preferencias de los consumidores.

17. La Estrategia de la Granja a la Mesa puede entrar en conflicto con otras prioridades políticas, como promover el comercio internacional o mantener la seguridad alimentaria, lo que podría generar estancamiento de la economía y progreso lento en las políticas.

18. La energía eólica marina puede ser intrusiva visual y estéticamente, restándole belleza natural a las áreas costeras y teniendo un impacto negativo en el turismo y la recreación.

19. La energía eólica marina puede tener impactos negativos en los ecosistemas marinos y la vida silvestre, interrumpiendo los patrones de migración y causando perturbaciones a los mamíferos marinos.

20. La energía eólica marina puede ser costosa y requerir inversiones significativas inicialmente, lo que podría llevar a precios energéticos más altos para los consumidores.

21. Los edificios eficientes en energía pueden no convencer a los defensores tradicionalistas que prefieren prácticas de diseño y construcción convencionales, lo que podría limitar la aceptación y la demanda en el mercado.

22. La protección de la biodiversidad y los ecosistemas a veces puede ser innecesaria o incluso contraproducente, provocando consecuencias no deseadas como la propagación de especies invasoras o la pérdida de prácticas agrícolas tradicionales.

23. Algunos argumentan que la protección de la biodiversidad y los ecosistemas puede llevar a restricciones en el uso de la tierra y los derechos de propiedad, lo que podría infringir las libertades individuales.

No7

Método interactivo “foto-voz” - Cómo practicarlo - Sesión 2

Paso 1: Preparación

Solicita a los participantes antes del día del taller que traigan una foto/imagen impresa o digital (en su teléfono móvil) que refleje un problema ambiental en su vecindario, ciudad u otros alrededores. Debería ser una foto tomada por el propio participante.

Cómo hacer esto

Antes del taller, pídeles a los participantes que traigan una foto impresa o digital que muestre un problema ambiental en su comunidad. Idealmente, las fotografías digitales se habrán enviado antes del taller. Si no traen fotos, o solo algunas, en el taller se les proporcionarán imágenes del banco de imágenes que previamente has preparado. Ver un ejemplo en <https://green-artivism.eu/index.php/session-2>. En todo caso, las imágenes serán expuestas, bien fijándolas sobre alguna superficie (pizarra, pared...) en el caso de las imágenes impresas, o bien proyectando las imágenes digitales. Cada foto deberá incorporar un título. 5 minutos.

Paso 2. Inicio del taller

Cuando comience el taller, explícales que deben colocar sus fotos sobre la mesa frente a ellos. Luego, indícales que escriban un ensayo corto sobre el problema que muestra la foto y cómo se relaciona con una de las ocho áreas temáticas del Pacto Verde Europeo. Dales 15 minutos para escribir.

Cómo hacer esto

Presenta las 8 áreas temáticas del Pacto Verde Europeo en notas adhesivas en una pizarra y pide a los participantes que conecten sus fotos con una de las áreas temáticas. No es necesario explicar en detalle las áreas temáticas, ya que se presentaron durante la Sesión 1, o previamente en Sesión 2. Duración: 20 minutos.

Paso 3. Presentación de las imágenes

Indica a los participantes que presenten sus imágenes, lean su ensayo al grupo y discutan con otros participantes los problemas específicos planteados.

Cómo hacer esto

54

Cada participante tendrá 2 minutos para presentar su imagen, explicar su relación con el Pacto Verde Europeo y proponer soluciones. Cuando hayan terminado las presentaciones, los participantes tendrán 10 minutos para discutir en grupo los problemas más graves en su país.

Cada participante escribe, en una nota adhesiva, su opinión respecto a cuáles son los problemas más graves identificados. Agrupa las notas adhesivas y presenta los resultados al grupo, clasificando los problemas identificados por orden de gravedad. Pide al grupo que discuta los problemas más serios identificados y amplia la discusión a los problemas de la ciudad.

Duración: 2 minutos por participante para presentar la imagen y 10 minutos de puesta en común.

Paso 4: Creación colaborativa de una historia

Pide a los participantes que, en colaboración, escriban una historia corta basada en sus ensayos individuales.

La historia puede ser una carta de queja que deseen enviar a las autoridades públicas o locales, para publicar en redes sociales y generar debate.

Cómo hacer esto

Divide a los participantes en grupos de 4 personas.

Cada grupo designará a un editor.

En conjunto, comienzan a hacer una lluvia de ideas en voz alta sobre lo que deberían escribir en esta "carta de queja" que se supone que va dirigida a una autoridad local, al Ministerio de Medio Ambiente nacional o a una Comisión Parlamentaria sobre el medio ambiente, y que posiblemente se publicará en redes sociales, en diferentes sitios web y se utilizará como parte de una campaña de concientización.

Dale a los grupos 15 minutos para hacer esto.

Duración del paso 4: 20 minutos.

Duración del taller de “foto-voz”: 1 hora aproximadamente

Más información: vídeo sobre el método interactivo de “foto-voz”

<https://www.youtube.com/watch?v=aZM8fb32rN8>

Materiales para el método interactivo de foto-voz:

- Notas adhesivas de diferentes colores.
- Pizarra blanca.
- Ordenador y proyector.
- Blue tack.
- Lista de participantes.
- Bolígrafos, hojas en blanco tamaño A4.
- Un banco de imágenes que habrás creado previamente reflejando los problemas ambientales locales y que servirá como alternativa.

Preparación para el taller del método interactivo de foto-voz:

- Correos electrónicos de los participantes.
- Listas de participantes impresas.
- Compra los materiales de papelería.
- Pide a los participantes que, antes del día del taller, preparen una imagen, la impriman o la traigan en forma digital (en sus teléfonos móviles) o, mejor aún, que te la envíen por correo electrónico.

- Prepara tu material educativo sobre los problemas de tu país, un video si lo deseas y el banco de imágenes alternativo en caso de que los participantes no traigan los suyos.

No8

Materiales Sesión 3

Los materiales de la sesión 3 se pueden encontrar en el link: <https://green-artivism.eu/index.php/session-3/>.

- Material explicativo sobre "Datos de emisiones de gases de efecto invernadero".
- Material explicativo sobre "El Pacto Verde Europeo".
- Material explicativo sobre "herramientas de promoción y activismo".
- Tarjetas de acción: pequeñas tarjetas (10x10 cm) con ejemplos que pueden utilizar y pegar en la mesa, por ejemplo, tarjetas con acciones potenciales a tomar a nivel local.
- Preguntas para las Rondas 1 y 2.

8 | Información adicional

**Co-funded by
the European Union**

Este proyecto ha sido financiado con el apoyo de la Comisión Europea. Esta publicación refleja únicamente la opinión del autor, y la Comisión no se hace responsable de ningún uso que se pueda hacer de la información contenida en ella. 2021-1-ES02-KA220-YOU-000029048

57

Este manual ha sido desarrollado por Future Needs, con contribuciones substanciales del resto de los partners del proyecto Green Artivism. Su diseño y contenido han sido específicamente desarrollados para contribuir a los objetivos del proyecto.

Εγχειρίδιο Εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη

Co-funded by
the European Union

Green Citizenship Workshop ✯ 2023

Συγγραφείς

Future Needs:

Giorgia Nikolakopoulou
Theodora Papanikolaou
Thanos Arvanitidis
Myrto Giotakou
Tita Nikolopoulou

University of Madrid:

Dimitrina J. Semova
Alejandro Costa Escuredo
Nuria Villagra García
Jorge Clemente Mediavilla
Mª Gemma Teso Alonso

Common Space:

Melina Vlachou
Anastasia Christaki

Innovation Hive

Fenia Kalantzi

MIITR:

Eva Žunec
Katarina Kocbek
Sara Zavernik
Darko Kovačić
Dorotea Pittner

32P:

Cristina Pérez Fernández
Verónica Verdejo Patón
Eduardo Fandiño Fernández
Silvia Martínez Turienzo
Laura G. Bécares

Το παρόν εγχειρίδιο απευθύνεται σε νέους που ενδιαφέρονται για την κλιματική αλλαγή, θέλουν να αναλάβουν δράση και να εκφραστούν με δημιουργικό και καλλιτεχνικό τρόπο.

Στοιχεία Επικοινωνίας

www.green-artivism.eu

@greenartivism

@greenartivism9179

Co-funded by
the European Union

Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο του συγγραφέα και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν. 2021-1-ES02-KA220-YOU-000029048

Καλώς ήρθατε στο Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη του Green Artivism

Επιτυγχάνοντας την πράσινη μετάβαση μέσω ψηφιακών καλλιτεχνικών εργαλείων

Είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας καλωσορίσουμε στον συντονισμό του Εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη!

Στόχος του εγχειριδίου του Εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη είναι να παρουσιάσει με σαφήνεια και πληρότητα τις κατευθυντήριες γραμμές που θα σας επιτρέψουν να πραγματοποιήσετε το Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη παγκοσμίως. Στόχος του Εργαστηρίου είναι η προώθηση του διεθνούς διαλόγου για το θέμα της κλιματικής αλλαγής και της κοινωνικής ευθύνης. Το Green Artivism θα προσφέρει γόνιμο έδαφος για αλληλεπίδραση και διάλογο ακόμη και (κυρίως) στο πλαίσιο συνθηκών κοινωνικής αποστασιοποίησης και των ταξιδιωτικών περιορισμών που επέβαλε η πανδημία του Covid 19. Με την ολοκλήρωση του έργου, αναμένεται ότι ένας κύκλος ενδυνάμωσης και υπεράσπισης θα δημιουργηθεί, όπου όλο και περισσότεροι συμμετέχοντες/ουσες και ΜΚΟ νέων θα είναι σε θέση να να ενταχθούν στο δίκτυο Green Artivism και να εκφράσουν και να αγωνιστούν για τα περιβαλλοντικά δικαιώματα και για ένα καλύτερο μέλλον σε μία ισχυρή, υγιή και δημοκρατική κοινωνία.

Πίνακας Περιεχομένων

1. Green Artivism Project	6
1.1. Σχετικά με το Green Artivism	6
1.2 Περιγραφή του έργου	6
1.3 Τα αποτελέσματα του έργου:	7
1.3.1. Ψηφιακή εργαλειοθήκη CREATIVITY.....	7
1.3.2 Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη	9
1.3.3 Virtual Think Tank	10
2. Η τέχνη της δημιουργίας ατζέντας	11
2.1 Προτεινόμενη ατζέντα για το Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη	12
3. Πώς να συντονίσετε το Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη	13
4. Το Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη του έργου Green Artivism.....	14
4.1 Συνεδρία #1: Η ακαδημαϊκή και πολιτική συζήτηση πίσω από κάθε θέμα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας	14
4.1.1. Εισαγωγή και Στόχοι	14
4.1.2 Κατευθυντήριες Γραμμές και Μεθοδολογία	15
4.1.3. Μεθοδολογία, υλικό, περίγραμμα και σχέδιο για τη Συνεδρία 1	16
4.2 Συνεδρία #2: Πώς η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Ε.Π.Σ.) αφορά στη χώρα μου	22
4.2.1 Εισαγωγή και Στόχοι	22
4.2.2 Κατευθυντήριες γραμμές-μεθοδολογία	22
4.2.3 Μεθοδολογία, υλικά, περίγραμμα και σχέδιο για τη Συνεδρία 2	24
4.3 Συνεδρία #3: Η δύναμη των πολιτών. Μπορούμε να επηρεάσουμε την εξέλιξη της ευρωπαϊκής πολιτικής;	26
4.3.1 Εισαγωγή-Στόχοι	26
4.3.2 Κατευθυντήριες γραμμές-μεθοδολογία	27
4.3.3 Μεθοδολογία, υλικό, περίγραμμα & σχέδιο για τη συνεδρία 3	31

5. Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης για απολογισμό και προβληματισμό	33
6. Τελικές σημειώσεις	39
7. Επιπλέον Υλικό	41
1: Υλικό του έργου Green Artivism (Creativity Web Toolkit, Virtual Think Tank, Green Citizenship Workshop)	41
2: Προτεινόμενα εισαγωγικά παιχνίδια για το δικό σας εργαστήριο	42
3: Συμβουλές για τη συμπερίληψη στο εργαστήριο	43
4: Συμβουλές για το σύνολο του εργαστηρίου	45
5: Παράδειγμα χαρτογράφησης συγκρούσεων - Συνεδρία 1	46
6: Αφόρμηση για συζήτηση - Συνεδρία 1	51
7: Διαδραστική ιστορία με φωτογραφίες- Πώς να την εξασκήσετε	
- Συνεδρία 2	53
8: Υλικό της 3ης συνεδρίας: Δεδομένα για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, Εργαλεία συνηγορίας, Κάρτες δράσης για να συμπληρώσετε με τις δικές σας δράσεις, Ερωτήσεις για τον γύρο 1 & 2	57
8. Αποποίηση ευθύνης	58

1 | Green Artivism - Ένα Erasmus+ χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα

1.1 Σχετικά με το Green Artivism

Το Erasmus+ έργο, GREEN ARTIVISM, θα συμβάλει στην πράσινη μετάβαση προσφέροντας στους νέους τα εργαλεία για να επιτύχουν συλλογικά μια δίκαιη, τοπική, πράσινη, οικονομικά βιώσιμη μετάβαση μέσω ψηφιακών καλλιτεχνικών εργαλείων για συνεργασία, δημιουργία κοινοτήτων, συμμετοχή σε δημοκρατικές διαδικασίες, μόρφωση και υπεράσπιση, με στόχο να βοηθήσει αυτή τη μετάβαση να διατηρηθεί μακροπρόθεσμα, να παρακινήσει, να ενημερώσει, να εκπαιδεύσει και να συνδέσει ακτιβιστές.

1.2 Περιγραφή

Από το 2018, η νέα γενιά, με επικεφαλής την Γκρέτα Θούνμπεργκ, κατάφερε να δημιουργήσει τη μεγαλύτερη δυναμική για τον περιορισμό της κλιματικής κρίσης στην ιστορία. Επί μήνες, χιλιάδες νέοι συγκεντρώνονταν κάθε Παρασκευή για απεργίες για το κλίμα σε όλο τον κόσμο, ακολουθώντας το κίνημα Fridays for Future και ομάδες όπως η Extinction Rebellion. Παράλληλα, το 2019 η νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή υιοθέτησε την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία ως τη νέα αναπτυξιακή στρατηγική της, με στόχο να γίνει η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος μέχρι το 2050.

Ωστόσο, το ξέσπασμα του Covid-19 ανέκοψε τόσο τις απεργίες για το κλίμα όσο και την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Τώρα, πρέπει να αγωνιστούμε για να διασφαλίσουμε ότι η ανάκαμψη από το Covid-19 θα γίνει με πράσινο τρόπο, ώστε να εξασφαλιστεί ένα βιώσιμο μέλλον για τη νέα γενιά, μέσω εργαλείων ενδυνάμωσης που δεν απαιτούν τη συσσώρευση μεγάλου πλήθους (π.χ. φυσικές διαμαρτυρίες). Αναμφισβήτητα, δύο από τις κύριες ανερχόμενες εναλλακτικές λύσεις είναι τα ψηφιακά εργαλεία, τα καλλιτεχνικά ή ένας συνδυασμός των δύο. Η επιστροφή στην κανονικότητα πρέπει να γίνει με βιώσιμο, ανθεκτικό αλλά και δημοκρατικό και συμμετοχικό τρόπο.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ερωτήματα όπως “Ποια είναι η δύναμή μου ως πολίτης της ΕΕ;”, “Ποια είναι η δύναμή μου ως νέος;” είναι σήμερα πιο επίκαιρα από ποτέ. Ο εναλλακτικός τρόπος απάντησης αυτών των ερωτημάτων μέσω αυτού του έργου θα είναι ένα μείγμα ψηφιακών εργαλείων, σεμιναρίων και θεματικών που προάγουν τη χρήση μικρών εργαστηρίων, καλλιτεχνικών-ψηφιακών εκφραστικών πλατφορμών και Εικονικών Τραπεζών Σκέψης. Αυτές οι δραστηριότητες θα διαχωριστούν και θα λειτουργήσουν μέσω της ανάπτυξης 3 διαφορετικών αποτελεσμάτων.

1.3 Τα αποτελέσματα του έργου: Creativity Web-toolkit, Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη, Virtual Think Tank

1.3.1 Ψηφιακή εργαλειοθήκη Creativity: Καλλιτεχνικά εργαλεία, Ψηφιακά και φυσικά

Στο πρώτο μέρος του έργου Green Artivism, ένα "CREATIVITY Web-toolkit" αποτελούμενο από 4 διαφορετικά εργαλεία προτάθηκαν στο κοινό-στόχο. Στόχος της εργαλειοθήκης είναι να εκπαιδεύσει τους νέους στην ενασχόληση με την ενεργό συμμετοχή των πολιτών και κυρίως να παρέχει εναλλακτικές μορφές έκφρασης εμπνευσμένες από τις τέχνες και τις ψηφιακές τάσεις της εποχής μας, για να υποστηρίξουν τα συμφέροντα των μελλοντικών γενεών ως ισότιμα με εκείνα των σημερινών. Πιο συγκεκριμένα, αυτά τα 4 εργαλεία προτείνουν μια εναλλακτική επιλογή για την οργάνωση μιας ψηφιακής διαμαρτυρίας ή μιας εκστρατείας για το περιβάλλον, κατά της κλιματικής αλλαγής κλπ, χωρίς να εμπλακούμε σε φυσική διαμαρτυρία.

★ Διαβάστε για τα 4 εργαλεία παρακάτω:

Πώς να εμπνεύσετε τη δράση μέσω της δημιουργικότητας βίντεο

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα τελευταία χρόνια, έχουν γίνει ένα θεμελιώδες εργαλείο στη διανομή πληροφοριών, απόψεων και ψυχαγωγίας. Ένα ζωτικό μέσο για την απάντηση σε νέα κοινωνικά κινήματα, δημόσιες διεκδικήσεις και ακτιβισμό. Ωστόσο, για να επεκταθούν περαιτέρω ορισμένες πτυχές που συνδέονται με ένα συγκεκριμένο θέμα, όπως το Artivism, υπάρχουν άλλα όργανα: όπως είναι η περίπτωση του βίντεο-δοκιμίου.

Για να εξερευνήσετε σε μεγαλύτερο βάθος και να κατανοήσετε τα βασικά στοιχεία ενός συγκεκριμένου θέματος, το βίντεο-δοκίμιο μπορεί να θεωρηθεί ως μια από τις πιο γόνιμες επιλογές. Περιλαμβάνει οπτικοακουστικό περιεχόμενο από το οποίο αντλούνται κριτικές, στοχαστικές και υποκειμενικές απόψεις, σε προστή και καθομιλουμένη χροιά, με στόχο να περάσει η συζήτηση ενός θέματος στο επόμενο επίπεδο.

Γνωρίστε, μέσα από αυτό το video-tutorial, το CELTX και το Avid First για να μπορέσετε να φτιάξετε το δικό σας σενάριο και το δικό σας οπτικοακουστικό περιεχόμενο!

Βρείτε το υλικό:

- <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-inspire-action-through-video-creativity/>
- <https://youtu.be/r52K2lGrqVM>

★ Πώς να οπτικοποιήσετε την αλλαγή που θέλετε να δείτε:

Μέσα από τα 2 εκπαιδευτικά βίντεο (5 λεπτά το καθένα) θα μάθετε πώς να φτιάξετε μια χειροποίητη camera obscura και πώς να δημιουργήσετε καλλιτεχνικές εικόνες και να παράγετε μια εναλλακτική είδους τυπογραφία, χρησιμοποιώντας πρώτες ύλες που σέβονται το περιβάλλον. Το πρώτο βίντεο θα σας καθοδηγήσει στη διαδικασία κατασκευής της δικής σας camera obscura, και το δεύτερο βίντεο θα σας δείξει πώς να δημιουργήσετε ανθότυπα, εικόνες παρόμοιες με τις φωτογραφίες αλλά χρησιμοποιώντας φυσικές χρωστικές ουσίες.

Βρείτε το υλικό:

- <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-make-camera-obscura/>
- <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-make-anthotypes/>
- <https://youtu.be/BcmTVkXOOwC>
- <https://youtu.be/dc98YGroAaA>

★ Αφήγηση ιστοριών μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης: Είστε δεινός χρήστης των social media; Σας αρέσει να επικοινωνείτε με τους συνομηλίκους σας, να βρίσκετε ενδιαφέροντα νέα, να συμμετέχετε σε εκδηλώσεις, να αναλαμβάνετε δράση μέσω κοινών δραστηριοτήτων, να μοιράζεστε τις σκέψεις σας και να σχολιάζετε τις αναρτήσεις άλλων; Με το εργαλείο που παρουσιάζουμε εδώ – αφήγηση ιστοριών μέσω των social media – θα βρείτε έναν πρακτικό οδηγό για το πώς να χρησιμοποιείτε τις αγαπημένες σας πλατφόρμες (εδώ επιλέξαμε ομάδες στο Facebook) για να μεταφέρετε το δικό σας μήνυμα, να πείτε μια σημαντική ιστορία, να κάνετε τους άλλους να ασχοληθούν με την αιτία σας, για να διαδώσετε τη λέξη!

Βρείτε το υλικό:

- <https://green-artivism.eu/index.php/storytelling-through-social-media/>
- https://youtu.be/zW70Yow_fJc

★ Συμμετοχικός Αστικός Σχεδιασμός: Ο δημόσιος χώρος είναι ένα κοινό με πολιτιστική, καλλιτεχνική, κοινωνική, μνημονική και περιβαλλοντική διάσταση. Ο δημόσιος χώρος γίνεται αντιληπτός ως οι καθημερινές μας δραστηριότητες, ως «ο τόπος μας» – χώρος οικοδόμησης κοινότητας, κοινωνικής ζωής, τέχνης και πολιτισμού. Σε αυτό το πλαίσιο, η ουσιαστική και δημιουργική συμμετοχή όσων χρησιμοποιούν και δίνουν ζωή στον δημόσιο χώρο φαίνεται να είναι κάτι παραπάνω από απαραίτητη.

Ο κύριος στόχος αυτής της εργαλειοθήκης είναι να παρέχει τα μεθοδολογικά βήματα και να προτείνει εργαλεία και τεχνικές για την υλοποίηση συμμετοχικού σχεδιασμού δημόσιου χώρου μέσω της καλλιτεχνικής έκφρασης.

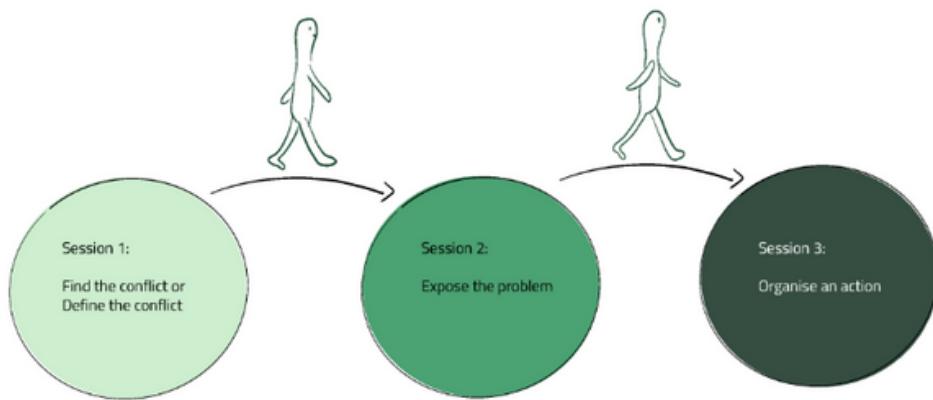
Αναπτύχθηκε ως οδηγός που μπορεί να χρησιμοποιηθεί από διαφορετικές ομάδες, ακαδημαϊκούς, φοιτητές, ιδρύματα, καλλιτεχνικές ομάδες, ενώσεις σε γειτονιές και νέους ερευνητές σε διαφορετικές περιπτώσεις συμμετοχικών εργαστηρίων και έργων.

Λειτουργεί ως σεμινάριο και ως αποθήκη σχετικού υλικού που θα υποστηρίξει κινήματα βάσης, νέους ερευνητές και επαγγελματίες στους τομείς του αστικού σχεδιασμού, του περιβάλλοντος και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, συμπεριλαμβανομένων του συμμετοχικού σχεδιασμού και των μεθοδολογιών που συμπεριλαμβάνουν την τέχνη ως αναπόσπαστο μέρος του την προσέγγισή τους.

- Βρείτε το υλικό:
- <https://green-artivism.eu/index.php/crowd-creative-urban-design/>
- <https://repository.participatorylab.org/en/group/web-toolkit>

1.3.2 Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη

Το Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη αποτελείται από 3 ενότητες/συνεδρίες που έχουν ως στόχο να εμπνεύσουν τους νέους να λάβουν δράση. Η ενότητα 1, "Η ακαδημαϊκή και πολιτική συζήτηση πίσω από κάθε θέμα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας", στοχεύει στην ανάλυση των θεμάτων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (ΕΠΣ) και στην κατανόηση των πολιτικών συζητήσεων που βρίσκονται πίσω από κάθε ένα από αυτά. Η ενότητα 2, "Η σύνδεση/σχέση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (Ε.Π.Σ.) με τη χώρα μου", αποσκοπεί στη σύνδεση της ΕΠΣ με τα τοπικά προβλήματα, και η ενότητα 3, "Η δύναμη των πολιτών - Μπορούμε να επηρεάσουμε την εξέλιξη της ευρωπαϊκής πολιτικής;", θέλει να εμπνεύσει τους νέους να αναλάβουν δράση παρέχοντάς τους μια σειρά από υποστηρικτικά εργαλεία και μεθοδολογίες. Και οι 3 ενότητες αναλύονται διεξοδικά στις επόμενες σελίδες, μαζί με συμβουλές σχετικά με την προετοιμασία κάθε ενότητας από τον συντονιστή. Είναι επίσης σημαντικό να σημειωθεί εδώ ότι σε αυτό το πρόγραμμα, άτομα με λιγότερες ευκαιρίες που επιθυμούν να εκφράσουν την γνώμη τους στο διαδίκτυο για το θέμα της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβάνονται. Αυτό σημαίνει ότι άτομα με αναπηρία θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στο Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη και συνεπώς ο συντονιστής θα πρέπει να δώσει προσοχή στην προσαρμογή του και σε αυτή την περίπτωση. Μπορείτε να βρείτε ορισμένες προτάσεις και συμβουλές στο Παράρτημα 4. Ομοίως, τα νεότερα άτομα, όπως οι μαθητές κάτω των 12 ετών, θα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να συμμετάσχουν στο εργαστήριο, επομένως, δίνουμε επίσης κάποιες συμβουλές για το πώς θα μπορούσε αυτό να γίνει στο παράρτημα 3.

Σχήμα 1: “Περνώντας” από τη μια Ενότητα / Συνδερία στην επόμενη

1.3.3 Virtual Think Tank

10

To Virtual Think Tank είναι ένα βασικό στοιχείο του έργου Green Artivism, με στόχο τη στήριξη του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ νέων, νέων ηγετών, νέων εργαζόμενων, υπεύθυνων χάραξης πολιτικής και άλλων βασικών παραγόντων με διαφορετικά υπόβαθρο πέρα από το πλαίσιο του έργου. Παρέχει έναν αποκλειστικό χώρο για τους/τις συμμετέχοντες/ουσες ώστε να παρουσιάσουν τις δημιουργίες τους, να δικτυωθούν, να βρουν συνεργάτες και να προωθήσουν τη μάθηση και την ανάπτυξη ικανοτήτων μεταξύ τοπικών οργανώσεων και ατόμων και ΜΚΟ.

Με την ολοκλήρωση του έργου Green Artivism, ελπίζουμε να δημιουργήσουμε έναν κύκλο ενδυνάμωσης και συνηγορίας, επιτρέποντας σε περισσότερες ΜΚΟ νέων και συμμετέχοντες/ουσες να ενταχθούν στο δίκτυο Green Artivism, να εκφραστούν και να αγωνιστούν για τα περιβαλλοντικά τους δικαιώματα και για ένα καλύτερο μέλλον με μια ισχυρή, υγιή και δημοκρατική κοινωνία πολιτών. Το Virtual Think Tank, με την ονομασία Art for Climate Forum, είναι προσβάσιμο από την ιστοσελίδα του έργου Green Artivism, όπου οι χρήστες μπορούν να συμμετάσχουν, να δημιουργούν θέματα συζήτησης, να ανεβάζουν εικόνες και συνδέσμους για τη δράση τους.

- **Art for Climate Forum:** <https://green-artivism.eu/index.php/login/>

2 | Η τέχνη της δημιουργίας ατζέντας

Για να δημιουργήσετε μια αποτελεσματική ατζέντα, πρέπει πρώτα να ορίσετε την ομάδα-στόχο σας και να καταγράψετε τους κύριους στόχους του εργαστηρίου/δραστηριότητας. Αυτό θα σας βοηθήσει να εντοπίσετε τα πιο σημαντικά θέματα που πρέπει να εξεταστούν κατά τη διάρκεια της συνάντησης ή της εκδήλωσης. Μόλις προσδιορίσετε τους στόχους σας, να σκεφτείτε τυχόν περιορισμούς που μπορεί να επηρεάσουν τη συνάντηση, όπως ο χρόνος, ο αριθμός των συμμετεχόντων, οι προϋπάρχουσες γνώσεις τους, καθώς και η διαθεσιμότητα ή η φύση της αίθουσας του σεμιναρίου και των υλικών. Έχοντας κατά νου αυτούς τους παράγοντες, επιλέξτε τις δραστηριότητές σας (από το παρόν εγχειρίδιο) ή δημιουργήστε τις δικές σας. Φροντίστε να προσαρμόσετε τις δραστηριότητες που επιλέξατε ανάλογα με το εργαστήριο που έχετε δημιουργήσει για να εξασφαλίσετε μια ουσιαστική μαθησιακή εμπειρία για τους/τις συμμετέχοντες/ουσες. Ακολουθώντας τα παρακάτω βήματα, μπορείτε να δημιουργήσετε μια καλά οργανωμένη ατζέντα που να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά στις ανάγκες της ομάδας-στόχου σας.

11

Οι φάσεις μια διαδικασίας αλλαγής

Σημειώστε τις δραστηριότητές σας για κάθε φάση

Εισαγωγή.

Κάντε τους ανθρώπους να αισθανθούν ευπρόσδεκτοι.

Δημιουργήστε μια ατμόσφαιρα ανοικτή και ασφαλή.

Θέστε βασικούς κανόνες.

Φάση της επίκλησης.

Ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης.

Ανακίνηση συναισθημάτων.

Αύξηση της ευαισθητοποίησης.

Φάση οραματισμού.

Ανάπτυξη οράματος και εναλλακτικών σεναρίων.

Ρίξτε μια ματιά σε ένα καλύτερο μέλλον.

Φάση δράσης.

Ανάπτυξη στόχων και στρατηγικών.

Ανάπτυξη ικανοτήτων: βελτίωση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων.

Σχεδιασμός μέτρων.

Φάση της ανατροφοδότησης.

Σύνοψη των κύριων σημείων των διδαγμάτων που αντλήθηκαν.

Σχήμα 2: Δημιουργία ατζέντας

2.1 Προτεινόμενη ατζέντα για το Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη

Εδώ, μπορείτε να δείτε μια πρόταση σχετικά με τον τρόπο δημιουργίας της ημερήσιας διάταξης του Εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη, συμπεριλαμβανομένου και του υλικού και των 3 ενοτήτων/συνεδριών, λαμβάνοντας υπόψη το χρόνο που θα χρειαστείτε για το καλωσόρισμα, την εγγραφή, το check-in των συμμετεχόντων, των εισαγωγικών icebreaker δραστηριοτήτων, τα παιχνίδια ενεργοποίησης που θα χρειαστεί να υλοποιήσετε προκειμένου να διατηρήσετε τη δυναμική του εργαστηρίου και τον χρόνο περισυλλογής στο τέλος, προκειμένου να ανακεφαλαιώσετε και να λάβετε κάποια σχόλια.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ (min)	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
20'	Εγγραφή και καλωσόρισμα
10'	Check in: Φάση γνωριμίας και προσανατολισμού
10'	Άσκηση προθέρμανσης/ παιχνίδι icebreaker
90'	Ενότητα/Συνεδρία 1: Η ακαδημαϊκή και πολιτική συζήτηση πίσω από κάθε θέμα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.
10'	Διάλειμμα για καφέ
5'	Παιχνίδι ενεργοποίησης
90'	Ενότητα/Συνεδρία 2: Η σύνδεση/σχέση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (Ε.Π.Σ.) με τη χώρα μου
10'	Διάλειμμα για καφέ
5'	Παιχνίδι ενεργοποίησης
90'	Ενότητα/Συνεδρία 3: Η δύναμη των πολιτών. Μπορούμε να επηρεάσουμε την εξέλιξη της Ευρωπαϊκής πολιτικής; (2 γύροι)
15'	Χρόνος προβληματισμού - περισυλλογής
10'	Αναχώρηση

ΣΥΝΟΛΟ	6h5min
--------	--------

Σημείωση! Παρακαλώ θεωρήστε την "ώρα εγγραφής και καλωσορίσματος" ως την ώρα που χρειάζονται οι συμμετέχοντες/ ουσες για να νιώσουν άνετα, να βρουν τις θέσεις τους, να υπογράψουν στη λίστα συμμετεχόντων, να πάρουν λίγο νερό στο τραπέζι κ.λπ. Δεν πρέπει να είναι ως ο καθαρός χρόνος ολόκληρου του εργαστηρίου. Συνολικά, θα πρέπει θεωρήσουμε ότι ο καθαρός χρόνος του εργαστηρίου θα είναι 4 ώρες ή και λίγο λιγότερο.

3 | Πώς να συντονίσετε ένα εργαστήριο

Ο συντονισμός ενός εργαστηρίου είναι μια σημαντική ευθύνη και απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό και εκτέλεση. Με τον κατάλληλο σχεδιασμό και την εφαρμογή αποτελεσματικών μεθόδων διδασκαλίας, μπορεί να αποτελέσει μια ικανοποιητική εμπειρία τόσο για τους συντονιστές όσο και για τους/τις συμμετέχοντες/ουσες. Για να συντονίσετε σωστά ένα εργαστήριο, είναι σημαντικό να ξεκινήσετε με την ενδελεχή προετοιμασία της εκδήλωσης. Αυτό περιλαμβάνει τη σαφή κατανόηση των σκοπών, των στόχων, του κοινού, της ημερήσιας διάταξης, τις μορφές μάθησης και τις μεθόδους διδασκαλίας που θα χρησιμοποιηθούν και να διασφαλίσετε ότι όλα τα απαραίτητα υλικά είναι σε τάξη. Θα ήταν χρήσιμο επίσης να αξιοποιήσετε διδακτικά βοηθήματα και να ενσωματώσετε icebreaker δραστηριότητες για να δημιουργήσετε ένα φιλόξενο και ελκυστικό περιβάλλον για τους/τις συμμετέχοντες/ουσες.

Μπορείτε να βρείτε ιδέες για δραστηριότητες στο παράρτημα 3.

Είναι επίσης σημαντικό να δημιουργήσετε ένα ασφαλές και χωρίς αποκλεισμούς περιβάλλον για τους/τις συμμετέχοντες/ουσες, όπου αισθάνονται άνετα να μοιραστούν τις σκέψεις και τις απόψεις τους. Για να το πετύχετε αυτό, θα πρέπει να είστε ικανοί να διαχειρίζεστε τη δυναμική της ομάδας, να διατηρείτε την εστίαση στους στόχους και να διασφαλίζετε ότι όλοι οι συμμετέχοντες/ουσες έχουν την ευκαιρία να συνεισφέρουν. Κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου, είναι σημαντικό να παρέχετε υποστήριξη και καθοδήγηση στους/τις συμμετέχοντες/ουσες, καθώς και να προάγετε την ανοιχτή συζήτηση και τον διάλογο. Η ενεργητική ακρόαση και η ανατροφοδότηση αποτελούν επίσης βασικά στοιχεία αποτελεσματικού συντονισμού, και θα πρέπει να είστε σε θέση να προσαρμόζεστε σε απροσδόκητες καταστάσεις ή προκλήσεις που ενδέχεται να προκύψουν.

Τέλος, το εργαστήριο θα πρέπει να τελειώσει με μια σαφή περίληψη των βασικών συμπερασμάτων και στοιχείων δράσης και θα πρέπει να παρέχετε πόρους ή επόμενα βήματα για τους/τις συμμετέχοντες/ουσες ώστε να συνεχίσουν τη μάθησή τους μετά το εργαστήριο.

Ακολουθώντας αυτές τις βέλτιστες πρακτικές, μπορείτε να δημιουργήσετε μια ελκυστική και παραγωγική εμπειρία εργαστηρίου για όλους τους/τις συμμετέχοντες/ουσες. Ελπίζουμε αυτές οι συμβουλές να σας βοηθήσουν να διευκολύνετε το επόμενο εργαστήριό σας με αυτοπεποίθηση και επιτυχία. Έχοντας κατά νου αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές, μπορείτε να διοργανώσετε με επιτυχία εργαστήρια που εκπαιδεύουν, εμπνέουν και ενδυναμώνουν τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να κάνουν θετικές αλλαγές στη ζωή και τις κοινότητές τους.

4 | Το Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη

4.1 Συνεδρία #1: Ακαδημαϊκή και πολιτική συζήτηση πίσω από κάθε θέμα του Ευρωπαϊκού Green Deal.

4.1.1 Εισαγωγή-Στόχοι

Καλώς ήρθατε στην ενότητα με τίτλο "Ακαδημαϊκή και πολιτική συζήτηση πίσω από κάθε θέμα του Ευρωπαϊκού Green Deal". Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (EGD) είναι ένα ολοκληρωμένο και φιλόδοξο σχέδιο για τη βιωσιμότητα της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Αυτή η συνεδρία έχει ως στόχο να σας βοηθήσει να κατανοήσετε τις πολιτικές συζητήσεις γύρω από κάθε θέμα της ΕΠΣ, μέσω συμμετοχής σε γύρους συζήτησης, ενώ παράλληλα θα μάθετε πώς να εκφράζετε γραφικά τα θέματα αυτά στην ομάδα-στόχο και να κατανοήσετε κατανόηση τα θέματα της ΕΠΣ και των πολιτικών συζητήσεων σχετικά με τους 8 τομείς πολιτικής της ΕΠΣ.

Η μαθησιακή μορφή αυτής της συνεδρίας είναι η ομαδική εργασία, η οποία θα προωθήσει συνεργασία και συζήτηση μεταξύ των συμμετεχόντων. Οι μέθοδοι διδασκαλίας που χρησιμοποιούνται περιλαμβάνουν τη μέθοδο του παζλ, το παγκόσμιο σχολικό ντιμπέιτ και τη χαρτογράφηση των συγκρούσεων, που θα βοηθήσουν τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να έχουν συσχετιστούν με το υλικό με δυναμικό και διαδραστικό τρόπο. Μέχρι το τέλος αυτής της συνεδρίας, οι συμμετέχοντες/ουσες θα έχουν μια βαθύτερη κατανόηση των πολιτικών συζητήσεων και των θεμάτων που αντιμετωπίζονται από την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, καθώς και τις δεξιότητες για την αποτελεσματική αναμετάδοση σε άλλους.

Θα βρείτε όλα τα υλικά που απαιτούνται για τις παραπάνω μεθόδους στα Επιπλέον υλικά στο τέλος του εγχειριδίου και επίσης στο αποθετήριο μας με το υλικό στην ιστοσελίδα του Green Artivism.

Ιστοσελίδα: <https://green-artivism.eu/index.php/library>

4.1.2 Οδηγίες-μεθοδολογία

Τα βήματα εν συντομίᾳ

1. Ξεκινήστε με το καλωσόρισμα των συμμετεχόντων. Παρουσιάστε τον εαυτό σας, από πού προέρχεστε (ο οργανισμός σας), και τι αφορά αυτή η συνεδρία με λίγα λόγια. Σύντομη παρουσίαση του προγράμματος Green Artivism και των στόχων του. Παρουσίαση του περιγράμματος του εργαστηρίου στους/τις συμμετέχοντες/ουσες, ώστε να γνωρίζουν τι να περιμένουν.
2. Βεβαιωθείτε ότι πριν ξεκινήσετε με το εργαστήριό σας, χρησιμοποιείτε διαφορετικές απλές τεχνικές για την ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ των συμμετεχόντων. Μπορείτε να επιλέξετε μεταξύ διάφορων ice-breaking ασκήσεων.
3. Γράψτε «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» στον πίνακα/ flip chart κ.λπ. Στη συνέχεια, καλέστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να έρθουν στον πίνακα και να καταγράψουν τις σκέψεις τους σχετικά με τη φράση. Οι γνώσεις του καθενός επί του θέματος θα διαφέρει, φυσικά, από συμμετέχοντα σε συμμετέχοντα. Με βάση τις απαντήσεις, μπορείτε να ενθαρρύνετε τη συζήτηση και οι συμμετέχοντες/ουσες να έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν τις ιδέες τους και τις απαντήσεις των άλλων.
4. Συνοψίστε τα κύρια σημεία και κάντε μια σύντομη παρουσίαση της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και των οκτώ θεματικών τμημάτων της.
5. Στη συνέχεια, ο συντονιστής δίνει οδηγίες για την ομαδική εργασία με τη μέθοδο του παζλ. Διαβάστε για τη μέθοδο παζλ εδώ: <https://green-artivism.eu/index.php/session-1/>
6. Ολοκληρώστε το παζλ με ένα προκαθορισμένο κουίζ στην πλατφόρμα της επιλογής σας (Quizziz, Kahoot κ.λπ.).
7. Δώστε οδηγίες για τη μορφή της συζήτησης. Χωρίστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες σε ομάδες και δώστε τους χρόνο να προετοιμαστούν. Βεβαιωθείτε ότι παρέχετε στους/τις συμμετέχοντες/ουσες υποστήριξη και βοήθεια κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας τους. Κάποιοι μπορεί να είναι νέοι στο θέμα και να χρειάζονται κάποια βοήθεια ή καθοδήγηση για το πώς να αντιταχθούν ή να προτείνουν νέα επιχειρήματα.

8. Εξηγήστε τη λογική πίσω από τη χαρτογράφηση συγκρούσεων - δώστε απλά παραδείγματα σύγκρουσης, σχεδιάστε ένα χάρτη στον πίνακα, προβάλλετε στους/τις συμμετέχοντες/ουσες ένα βίντεο κ.λπ.

Στη συνέχεια, χωρίστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες σε ομάδες και αναθέστε τους ένα θέμα σχετικά με τους 8 τομείς πολιτικής της ΕΠΣ. Ως συντονιστής, βοηθήστε τις ομάδες και προτείνετε πράγματα. Μετά από κάποιο χρονικό διάστημα, συντονίστε τις παρουσιάσεις των χαρτογραφημένων συγκρούσεων. (Δείτε ένα παράδειγμα χαρτογράφησης συγκρούσεων στο Πρόσθετο Υλικό No5)

9. Συνοψίστε τα κύρια σημεία του εργαστηρίου. Είναι ωφέλιμο να πραγματοποιήσετε μια σύντομη συζήτηση σχετικά με την αποτελεσματικότητα του εργαστηρίου. Αφιερώστε χρόνο για να αναγνωρίσετε συνεισφορές, προτάσεις, συστάσεις και κριτικές. Ενημερώστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες πώς μπορούν να συνεχίσουν τη μάθησή τους. Εάν έχετε ένα έτοιμο έντυπο ανατροφοδότησης, αφήστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να το συμπληρώσουν.

4.1.3 Μεθοδολογία, υλικά, περίγραμμα και σχέδιο για την Συνεδρία #1

Υλικά και σχεδιασμός για τη Συνεδρία #1: Η ακαδημαϊκή και πολιτική συζήτηση πίσω από κάθε θέμα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας	
Στόχοι και σκοποί	<ul style="list-style-type: none"> Κατανόηση της πολιτικής συζήτησης πίσω από κάθε θέμα ΕΠΣ μέσω συζητήσεων. Για να μάθετε πώς να εκφράζετε γραφικά αυτά τα ζητήματα σχετικά με την ομάδα-στόχο προσωπικά και τα άλλα θέματα της ΕΠΣ. Κατανόηση των θεμάτων και των πολιτικών συζητήσεων για τους 8 τομείς πολιτικής της ΕΠΣ.
Μορφές εκμάθησης	Ομαδική εργασία.
Μέθοδοι διδασκαλίας	Μέθοδος Jigsaw, debate, χαρτογράφηση συγκρούσεων.
Βοηθήματα διδασκαλίας	Λευκός πίνακας/flipchart, smartphone ή υπολογιστής, φύλλα εργασίας για δραστηριότητα παζλ.

<p>Πηγές και λογοτεχνία</p>	<p>Μέρος 1: Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_1&format=PDF</p> <p>Μέρος 2 και 3: Η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ - ένας οδικός χάρτης για βιώσιμες οικονομίες. Διαθέσιμος στη διεύθυνση: https://www.switchtogreen.eu/the-eu-green-deal-promoting-a-green-notable-circular-oikonomia/</p> <p>Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία - προσπαθώντας να γίνουμε η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος. Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en</p> <p>Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία. Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για το Κλίμα. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: https://europeanclimate.org/the-european-green-deal/ Siddi, M. (2020). Η ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία: Αξιολόγηση της τρέχουσας κατάστασης και του μέλλοντός της. εφαρμογή. Sikora, A. (2021, Ιανουάριος). Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία-νομικές και οικονομικές προκλήσεις της κλιματική αλλαγή. Στο Era Forum (τόμος 21, αριθ. 4, σσ. 681-697). Springer Berlin Χαίδελβέργη. Leonard, M., Pisani-Ferry, J., Shapiro, J., Tagliapietra, S., & Wolff, G. B. (2021). The γεωπολιτική της ευρωπαϊκής πράσινης συμφωνίας (αριθ. 2021/04). Πολιτική συμβολή του Bruegel. Eckert, E., & Kovalevska, O. (2021). Αειφορία στην Ευρωπαϊκή Ένωση: ανάλυση η συζήτηση για την ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία. Journal of Risk and Financial Management, 14(2), 80. Fetting, C. (2020). Η ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία. ESDN Report, Δεκέμβριος. Wolf, S., Teitge, J., Mielke, J., Schütze, F., & Jaeger, C. (2021). Η ευρωπαϊκή πράσινη Συμφωνία-περισσότερο από την κλιματική ουδετερότητα. Intereconomics, 56(2), 99-107.</p>
-----------------------------	--

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ/ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ	
Εισαγωγή (5 λεπτά)	<p>Εισαγωγή του συντονιστή. Καλωσόρισμα των συμμετεχόντων. Σύντομη παρουσίαση του προγράμματος Green Artivism και των αποτελεσμάτων, των στόχων και των σκοπών του. Παρουσίαση της δομής της Ενότητας/Συνεδρίας Ήρα για ερωτήσεις.</p>
Εφαλτήρια κινητοποίηση (10 λεπτά)	<p>Είναι σημαντικό να χρησιμοποιήσετε μια ανάλαφρη στρατηγική για να προωθήσετε τις σχέσεις μεταξύ των συμμετεχόντων και να τους ενθαρρύνετε να μοιραστούν τις βασικές τους γνώσεις και το ενδιαφέρον τους για το εργαστήριο. Μπορείτε να επιλέξετε ανάμεσα σε διάφορα μέσα για να σπάσετε τον πάγο.</p>
Μέρος 1: Παρουσίαση και ανάλυση κάθε Θέμα EGD με τη χρήση παζλ (προαιρετικά)	<p>Ο διαμεσολαβητής γράφει European Green Deal στον πίνακα/flip chart κ.λπ. Καλεί τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να έρθουν στον πίνακα και να γράψουν τις σκέψεις τους σχετικά με τη φράση. Οι γνώσεις για το θέμα θα διαφέρουν, φυσικά, από συμμετέχοντα σε συμμετέχοντα. Με βάση τις απαντήσεις, πραγματοποιείται συζήτηση και οι συμμετέχοντες/ουσες έχουν την ευκαιρία να αναπτύξουν τις ιδέες τους και τις απαντήσεις των άλλων. Ο συντονιστής συνοψίζει τα κύρια σημεία και κάνει μια σύντομη παρουσίαση σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τους οκτώ θεματικούς τομείς της (εάν οι συμμετέχοντες/ουσες τους αναφέρουν εκ των προτέρων, ο συντονιστής μπορεί να τις καταγράψει στον πίνακα καθώς προχωρούν).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Αύξηση των κλιματικών φιλοδοξιών. 2. Καθαρό, προσιτό και ασφαλές περιβάλλον. 3. Βιομηχανία για μια καθαρή και κυκλική οικονομία. 4. Ενεργειακά και αποδοτικά ως προς τους πόρους κτίρια. 5. Βιώσιμη και έξυπνη κινητικότητα. 6. Από το αγρόκτημα στο πιρούνι. 7. Βιοποικιλότητα και οικοσυστήματα. 8. Μηδενική ρύπανση, περιβάλλοντα χωρίς τοξικά. <p>Στη συνέχεια, ο συντονιστής δίνει οδηγίες για την ομαδική εργασία με τη μέθοδο του παζλ. Οι στόχοι της μεθόδου παζλ είναι να παρουσιάσει κανείς τα αποτελέσματα της εργασίας του και να μάθει για τα αποτελέσματα της εργασίας των άλλων και να μοιραστεί και να επικοινωνήσει άμεσα τα αποτελέσματα σε άλλους. Ο συντονιστής σχηματίζει ομάδες για να εργαστούν πάνω σε ένα συγκεκριμένο πρόβλημα ή ζήτημα - στην περίπτωσή μας, τα θέματα αυτά θα είναι τα 8 θέματα της ΕΠΣ. Οι εκπαιδευόμενοι τοποθετούνται στη συνέχεια σε νέες ομάδες (ομάδες εμπειρογνωμόνων) έτσι ώστε κάθε προηγούμενη ομάδα να εκπροσωπείται από τουλάχιστον ένα μέλος στη νέα κατάσταση.</p>

	<p>1. Οι συμμετέχοντες/ουσες χωρίζονται σε ομάδες των 4 ατόμων (πρόκειται για ΟΜΑΔΑ ΣΠΙΤΙΟΥ).</p> <p>2. Σε κάθε συμμετέχοντα ανατίθενται 2 θεματικές περιοχές της ΕΠΣ. Έχουν άμεση πρόσβαση μόνο στο δικό τους τμήμα/θέμα (το υλικό προέρχεται από το έγγραφο της ΕΕ για την Πράσινη Συμφωνία - κεφάλαιο Σχεδιασμός μιας σειράς βαθιά μετασχηματιστικών πολιτικών).</p> <p>3. Δίνεται χρόνος στους/τις συμμετέχοντες/ουσες να διαβάσουν το υλικό τους τουλάχιστον μερικές φορές για να εξοικειωθούν με αυτό (10 λεπτά). Δεν χρειάζεται να το απομνημονεύσουν.</p> <p>4. Οι διαμεσολαβητές σχηματίζουν προσωρινές ΟΜΑΔΕΣ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΩΝ βάζοντας έναν συμμετέχοντα από κάθε ομάδα παζλ να ενταχθεί σε άλλα άτομα που έχουν οριστεί στο ίδιο τμήμα. Δώστε χρόνο στους/τις συμμετέχοντες/ουσες σε αυτές τις ομάδες εμπειρογνωμόνων να συζητήσουν τα κύρια σημεία του τμήματός τους και να προβάρουν τις παρουσιάσεις που θα κάνουν στην ομάδα παζλ τους (10 λεπτά). Π. χ. Όλοι στην ομάδα εμπειρογνωμόνων 1 ασχολήθηκαν με τους θεματικούς τομείς 1 και 2 της ΕΠΣ.</p> <p>5. Οι συμμετέχοντες/ουσες επιστρέφουν στις ομάδες τους. Κάθε άτομο παρουσιάζει το τμήμα του στην ομάδα του. Οι υπόλοιποι ενθαρρύνονται να κάνουν ερωτήσεις για διευκρινίσεις (10 λεπτά).</p>
Μέρος 2: Επίδειξη της πολιτικής συζήτησης πίσω από κάθε θέμα ΕΠΣ μέσω της μορφής παγκόσμιας σχολικής συζήτησης	<p>Το δεύτερο μέρος της συνεδρίασης πραγματοποιείται με τη μορφή συζήτησης. Οι σκοποί και οι στόχοι της μορφής συζήτησης είναι η εμβάθυνση, η διάδοση και η εφαρμογή των γνώσεων, η προώθηση της κριτικής σκέψης, η ανάπτυξη δεξιοτήτων πληροφόρησης και η ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων. Δείτε τις προτροπές/ερωτήσεις για τη συζήτηση που περιλαμβάνονται στο πρόσθετο υλικό Νο6.</p> <p>Οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούν να ψηφίσουν για το θέμα της συζήτησής τους, ή ο συντονιστής μπορεί να επιλέξει ένα θέμα. Οι ομάδες αποτελούνται από τρία έως πέντε άτομα που προετοιμάζονται από κοινού (εκ των οποίων μόνο 3 μπορούν να μιλήσουν στη συζήτηση). Με βάση τον αριθμό των συμμετεχόντων, σχηματίζονται ομάδες πρότασης και αντιπολίτευσης. Εάν υπάρχουν περισσότερα άτομα, διάφορες ξεχωριστές συζήτησεις μπορούν να πραγματοποιηθούν η μία μετά την άλλη, η κάθε μία με διαφορετικό θέμα ΕΠΣ.</p> <p>Οι ομάδες έχουν 20 λεπτά για να προετοιμαστούν. Οι τρεις πρώτες ομιλίες από κάθε ομάδα διαρκούν 8 λεπτά και εναλλάσσονται μεταξύ πρότασης και αντιπρότασης, ξεκινώντας με την πρόταση. Μετά τις αρχικές 6 ομιλίες (3 από κάθε ομάδα), κάθε ομάδα εκφωνεί μια "απαντητική" ομιλία διάρκειας 4 λεπτών. Αυτό γίνεται είτε από τον 1ο είτε από τον 2ο ομιλητή της ομάδας τους. Οι ομιλίες "Απάντηση" αρχίζουν με την αντιπολίτευση πρώτα. Ο συντονιστής χρονόμετρά τις ομιλίες.</p>

	<p>Κατά τη διάρκεια των 6 πρώτων κύριων ομιλιών, ο ομιλητής της αντίπαλης ομάδας μπορεί να προσφέρει ένα "Σημείο Πληροφόρησης - POI" μεταξύ του πρώτου και του έβδομου λεπτού της ομιλίας. Πρόκειται για μια σύντομη παρέμβαση, η οποία περιλαμβάνει μια ερώτηση προς την αντίπαλη ομάδα ή μια ένσταση προς το πρόσωπο που εκφωνεί αυτή τη στιγμή την ομιλία του (επιτρέπονται το πολύ 2 POI/ομιλία).</p> <p>Η διαδικασία συζήτησης:</p> <p>1ος ομιλητής της πρότασης: παρουσιάζει τη θέση της ομάδας της πρότασης σχετικά με το επιχείρημα της συζήτησης και τον στόχο (εξηγεί ποια είναι η θέση της ομάδας και γιατί θα την υπερασπιστεί), παρουσιάζει τα επιχειρήματα της ομάδας.</p> <p>1ος ομιλητής της αντιπολίτευσης: παρουσιάζει τη θέση της αντιπολιτευόμενης ομάδας σχετικά με το επιχείρημα της συζήτησης και τον στόχο (αποδέχεται ή απορρίπτει τους ορισμούς των βασικών όρων του επιχειρήματος της συζήτησης), παρουσιάζει τα επιχειρήματα της αντιπολιτευόμενης ομάδας.</p> <p>2ος ομιλητής της πρότασης: παρουσιάζει εκ νέου τα επιχειρήματα της ομάδας της πρότασης και αυξάνει τη δύναμη τους με πρόσθετη υποστήριξη, απορρίπτει τα επιχειρήματα της αντίπαλης ομάδας.</p> <p>2ος ομιλητής της αντιπολίτευσης: επαναπαρουσιάζει τα επιχειρήματα της ομάδας της αντιπολίτευσης και αυξάνει τη δύναμη τους με πρόσθετη υποστήριξη, απορρίπτει τα επιχειρήματα της ομάδας της πρότασης.</p> <p>3ος ομιλητής της πρότασης: συνοψίζει τη συζήτηση (επιχειρήματα και αντεπιχειρήματα), αναδεικνύει τα ισχυρότερα σημεία των επιχειρημάτων της ομάδας της πρότασης και επισημαίνει τις αδυναμίες των επιχειρημάτων της αντίπαλης ομάδας, ολοκληρώνει πειστικά την υπεράσπιση της θέσης της ομάδας της πρότασης.</p> <p>3ος ομιλητής της αντιπολίτευσης: συνοψίζει τη συζήτηση (επιχειρήματα και αντεπιχειρήματα), τονίζει τα ισχυρότερα σημεία των επιχειρημάτων της αντιπολίτευσης και επισημαίνει τις αδυναμίες των επιχειρημάτων της πρότασης, καταλήγει πειστικά στη θέση της ομάδας της αντιπολίτευσης.</p>
<p>Μέρος 3: Απεικόνιση των εμπλεκόμενων μερών σε θέματα ΕΠΣ και της εξουσίας τους τις σχέσεις τους με τη χρήση χαρτογράφησης συγκρούσεων-εντοπισμός υποθετικών λύσεων</p>	<p>Πρώτον, ο συντονιστής εξηγεί τη λογική πίσω από τη χαρτογράφηση των συγκρούσεων - δίνει απλά παραδείγματα συγκρούσεων, σχεδιάζει τον χάρτη στον πίνακα, δείχνει στους/τις συμμετέχοντες/ουσες ένα βίντεο κ.λπ. Ένα παράδειγμα χαρτογράφησης συγκρούσεων περιλαμβάνεται ως πρόσθετο υλικό. Ο συγκεκριμένος χάρτης συγκρούσεων διερευνά τη δυναμική μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών στο θέμα των υπερβατικών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.</p>

	<p>Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες/ουσες χωρίζονται σε 8 (ή περισσότερες) ομάδες των 3-5 ατόμων. Κάθε ομάδα είτε αποφασίζει σε ποιον από τους 8 τομείς πολιτικής της ΕΠΣ θα εργαστεί είτε ο συντονιστής αναθέτει ένα θέμα σε κάθε ομάδα, ώστε να μην μείνει κανένα θέμα ανεξερεύνητο.</p> <p>Μέχρι το σημείο αυτό, όλοι οι συμμετέχοντες/ουσες θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με όλους τους τομείς πολιτικής της ΕΠΣ τουλάχιστον πλατωνικά. Οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούν να τους δώσουν προτροπές που έχουν απομείνει από την συζήτηση, ή να τους δώσουν το προετοιμασμένο υλικό για τις 8 θεματικές περιοχές για να το διαβάσουν άλλη μια φορά.</p> <p>Οι συμμετέχοντες/ουσες ακολουθούν τα βήματα της χαρτογράφησης των συγκρούσεων (συνιστάται να τους δείξουν ένα παράδειγμα για αναφορά). Ο διαμεσολαβητής βοηθά τους/τις συμμετέχοντες/ουσες και κάνει υποδείξεις. Οι συμμετέχοντες/ουσες αναζητούν ένα σημείο-κλειδί που καθιστά τη σύγκρουση πιο εποικοδομητική, καθώς και σημεία άσκησης πίεσης..</p> <p>Μετά από περίπου 20 λεπτά, οι ομάδες παρουσιάζουν την εργασία τους και τα στρατηγικά σημεία εισόδου που έχουν εντοπίσει και τα οποία θα μπορούσαν να συμβάλουν στην επίλυση των ζητημάτων σε έναν συγκεκριμένο τομέα πολιτικής.</p>
21 Αναστοχασμός και μετάβαση στην Συνεδρία #2	<p>Το κλείσιμο της συνεδρίας παρέχει χρόνο στους/τις συμμετέχοντες/ουσες να σκεφτούν, να προβληματιστούν και να εμπεδώσουν αυτά που έχουν μάθει. Ο συντονιστής θα πρέπει να δώσει μια περίληψη των κύριων σημείων της συνεδρίασης. Είναι ωφέλιμο να διεξαχθεί μια σύντομη συζήτηση σχετικά με την αποτελεσματικότητα της συνεδρίας. Αφιερώστε χρόνο για να αναγνωρίσετε τις συνεισφορές, τις προτάσεις, τις συστάσεις και τις κριτικές. Ενημερώστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για το πώς μπορούν να συνεχίσουν τη μάθησή τους και απαντήστε σε τυχόν ερωτήσεις.</p>

Βιβλιογραφία και πηγές:

McGill. SKILLS21. Facilitator Guide. Available at:

<https://www.mcgill.ca/skills21/facilitator-guide> (5. 1. 2023)

Jigsaw Classroom. Available at: <https://www.jigsaw.org/> (5. 1. 2023)

English Speaking Union: discovering voices. Introduction to WSDC Format.

Available at: <http://www.esu.org/wp-content/uploads/2019/01/Introduction-to-World-Schools-format-guide.pdf> (5. 1. 2023)

Conflict Analysis Tools: Conflict Mapping. Available at:

<https://www.youtube.com/watch?v=iywM-o-ym1Y> (5. 1. 2023)

Βιβλιογραφία και υλικά:

- Υπολογιστής.
- Λευκός πίνακας/flipchart.
- Χαρτί.
- Στυλό, (χρωματιστά) μολύβια.
- Εκτύπωση εγγράφου με 8 θεματικές περιοχές της ΕΠΣ (βλ. πρόσθετο υλικό αριθ. 6).
- Προτάσεις για συζήτηση για συζήτηση, εάν χρειάζεται (βλ. πρόσθετο υλικό Νο6).
- Παράδειγμα χαρτογράφησης συγκρούσεων (βλέπε πρόσθετο υλικό Νο5).

4.2. Συνεδρία #2: Πώς η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Ε.Π.Σ.) αφορά στη χώρα μου;

4.2.1 Εισαγωγή-Στόχοι

Η συνεδρία του Εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη με τίτλο «Πώς η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία αφορά στη χώρα μου;» έχει στόχο να ευαισθητοποιήσει τους/τις συμμετέχοντες/ουσες σχετικά με τη σύνδεση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (Ε.Π.Σ. - EGD) και της τοπικής κοινωνίας. Στο εργαστήρι αυτό θα χρησιμοποιηθεί η μέθοδος interactive photovoice (στα ελληνικά, «Μια διαδραστική ιστορία με φωτογραφίες») για να εκπαιδεύσει τους νέους στην χάραξη συλλογικών πολιτικών δράσεων, στη συζήτηση και την ανταλλαγή ιδεών και γνώσεων. Η 2η αυτή ενότητα του συνολικού Εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη – περιλαμβάνει ακόμη τη χαρτογράφηση των τοπικών προβλημάτων σε σύνδεση πάντα με τους 8 άξονες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Ουσιαστικά, οι συμμετέχοντες/ουσες ζητούνται να τραβήξουν οι ίδιοι φωτογραφίες ή να φέρουν φωτογραφικό υλικό από εξωτερικές πηγές που να καταδεικνύουν τα τοπικά περιβαλλοντικά θέματα αλλά και την προσωπική τους οπτική πάνω σε κοινά προβλήματα της χώρας, πόλης ή γειτονιάς τους. Η συνεδρία περιλαμβάνει συζήτηση ανάμεσα στους/τις συμμετέχοντες/ουσες για το πώς η τοπική κοινωνία αντιμετωπίζει το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή, με έμφαση στα τοπικά περιβαλλοντικά προβλήματα. Η συνεδρία έχει σχεδιαστεί για να είναι διαδραστική και ελκυστική, παρέχοντας την ευκαιρία στους/τις συμμετέχοντες/ουσες να μοιραστούν τις εμπειρίες τους.

4.2.2 Οδηγίες-Μεθοδολογία

Βήματα εν συντομίᾳ

1. Καλώς ορίστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες του Εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη. Συστηθείτε – ποιος/ποια είστε, ποια εταιρεία/οργανισμό αντιπροσωπεύετε.

Εξηγήστε με λίγα λόγια τι αφορά η συνεδρία No2 που θα τους παρουσιάσετε.

Κάντε μια γρήγορη αναφορά στη μέθοδο διαδραστικής ιστορίας με φωτογραφίες (αγγλ. Interactive photo voice method) που βρίσκεται στον πυρήνα αυτής της συνεδρίας, λέγοντας ότι θα εξηγηθεί αναλυτικά στη συνέχεια.

2. Ξεκινήστε την παρουσίαση των διαφανειών του PowerPoint. Βρείτε τις διαφάνειες εδώ: (είναι το αρχείο με τίτλο «Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη»):

<https://green-artivism.eu/index.php/session-2>

Οι διαφάνειες που θα βρείτε μέσα στο αρχείο περιέχουν:

- **Σύνοψη του τι θα μάθουν οι συμμετέχοντες/ουσες στο τέλος αυτής της 2ης συνεδρίας**
- **Παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού αυτής της συνεδρίας που περιλαμβάνει:**

- Πληροφορίες για την κλιματική αλλαγή
- Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία & 8 άξονες
- Εθνικό Ενεργειακό Σχέδιο για το κλίμα
- Ευρωπαϊκό Δίκαιο για το κλίμα

- Παρουσίαση τοπικών θεμάτων της χώρας. Εδώ, έχουμε κάνει μια παρουσίαση για την Κύπρο. Πρέπει να προετοιμάσετε το σχετικό υλικό για τη χώρα σας με βάση τη δομή που θα βρείτε σε αυτήν την παρουσίαση και το οποίο να καλύπτει τα εξής θέματα: 1) Πού στέκεται η χώρα μου σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία; Τα κύρια περιβαλλοντικά ζητήματα της χώρας σας, 2) Βέλτιστες πρακτικές: Θετικά βήματα/πρόοδος που έχει κάνει η χώρα σας όσον αφορά στο περιβάλλον.
- Κάντε αναπαραγωγή του βίντεο με την συνέντευξη του ακτιβιστή Ορέστη Μάτσα (είναι στα ελληνικά με υπότιτλους στα αγγλικά), που παρουσιάζει τα θέματα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας γενικά και πιο συγκεκριμένα για την Κύπρο, ή μπορείτε να ετοιμάσετε το δικό σας βίντεο σχετικά με τη χώρα σας ή μπορείτε να παραλείψετε εντελώς αυτό το βήμα. Βρείτε το βίντεο εδώ ανεβασμένο στο κέντρο της σελίδας: <https://green-artivism.eu/index.php/session-2/>
- Παρουσίαση των τρόπων χαρτογράφησης των περιβαλλοντικών τοπικών προβλημάτων: με τη χρήση της μεθόδου διαδραστικής ιστορίας με φωτογραφίες (αγγλ. Interactive photo voice method), με εξερεύνηση των τοπικών πηγών πληροφόρησης και με αλληλεπίδραση με την τοπική κοινότητα.

Πώς να παρουσιάσετε τα slides της παρουσίασής σας

Ξεκινήστε από το τμήμα Β!

Β. Παρουσιάστε τους τρόπους με τους οποίους κάποιος μπορεί να χαρτογραφήσει τα τοπικά προβλήματα (δλδ χρήση πηγών & αλληλεπίδραση με τις τοπικές κοινότητες/αρχές). Αναφέρατε απλώς ότι μπορούν να βρουν περαιτέρω πηγές για ανάγνωση σε αυτήν την παρουσίαση (διαφάνειες 40-48) όταν θα τους διοθεί/σταλεί μετά το εργαστήριο, αλλά μην τους διαβάσετε τις πηγές μία προς μία.

Στη συνέχεια, πηγαίνετε στο τμήμα Α που είναι και η «καρδιά» αυτής της συνεδρίας!

Α. Εξηγήστε στους/τις συμμετέχοντες/ουσες πώς θα εφαρμόσουν τη μέθοδο διαδραστικής ιστορίας με φωτογραφία (αγγλ. Interactive photo voice method) σε ένα μίνι εργαστήριο και οργανώστε τους σε ομάδες προκειμένου να την εξασκήσουν επί τόπου! Βρείτε στην ενότητα “Επιπλέον Υλικά” Νο 7 αναλυτικά βήματα σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής αυτής της μεθόδου διαδραστικής ιστορίας με χρήση φωτογραφίας.

4.2.3 Μεθοδολογία, υλικά και περιγραφή της συνεδρίας #2

24

Περιεχόμενα και πλάνο της συνεδρίας #2: Πώς η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (Ε.Π.Σ.) αφορά στη χώρα μου – Τμήμα του Εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη

Στόχοι	<ul style="list-style-type: none">Να αυξήσετε την ευαισθητοποίηση του κοινού σας σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τη σύνδεσή της με τις τοπικές κοινωνίες.Να εκπαιδεύσετε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες στον τρόπο χαρτογράφησης των τοπικών προβλημάτων με τη χρήση δύο μεθόδων: διαθέσιμες πηγές και μέθοδος διαδραστικής ιστορίας με φωτογραφία.
Εκπαιδευτική φόρμα	Παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού από τον συντονιστή και ομαδική εργασία.
Διδακτική μέθοδος	Παρουσίαση διαφανειών & της μεθόδου διαδραστικής ιστορίας με φωτογραφία.
Διδακτικά βοηθήματα - Αναλώσιμα	-Post-it χαρτάκια σε διάφορα χρώματα. - Λευκός πίνακας. -Φορητός υπολογιστής συνδεδεμένος σε προβολέα. -Blue tack. -Λίστα συμμετεχόντων. - Στυλό, λευκά χαρτιά A4. -Μια τράπεζα εικόνων που θα έχετε δημιουργήσει πριν από το εργαστήριο, που θα αντικατοπτρίζει τα τοπικά περιβαλλοντικά ζητήματα και θα λειτουργήσει εναλλακτικά σε περίπτωση που οι συμμετέχοντες/ουσες δεν θα έχουν φέρει τις δικές τους φωτογραφίες. (Δείτε το παράδειγμά μας μιας τράπεζας εικόνων εδώ: https://green-artivism.eu/index.php/session-2

<p>Πηγές</p>	<p>Θα χρειαστείτε τα παρακάτω (βρίσκονται όλα στο site του έργου Green Artivism): https://green-artivism.eu/index.php/session-2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η παρουσίαση σε pdf των διαφανειών με τίτλο «Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη» με όλο το εκπαιδευτικό υλικό που θα παρουσιάσετε στους/τις συμμετέχοντες/ουσες. • Συνέντευξη σε βίντεο του Κύπριου ακτιβιστή Ορέστη Μάτσα με αγγλικούς υπότιτλους. • Τράπεζα εικόνων, με τίτλο «Η Κύπρος σε εικόνες».
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ	
<p>Εισαγωγή (5 λεπτά)</p>	<p>Κάντε μια εισαγωγή στους/τις συμμετέχοντες/ουσες σχετικά με το τι είναι αυτή η συνεδρία, τι να περιμένουν οι συμμετέχοντες/ουσες και ποια είναι η μέθοδος διαδραστικής ιστορίας με φωτογραφία.</p>
<p>Παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού & βίντεο (½ ώρα)</p>	<p>A. Ξεκινήστε την παρουσίαση των διαφανειών του PowerPoint. Βρείτε τις διαφάνειες εδώ: (είναι το αρχείο με τίτλο «Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη»): https://green-artivism.eu/index.php/session-2/ Οι διαφάνειες που θα βρείτε μέσα στο αρχείο περιέχουν:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σύνοψη του τι θα μάθουν οι συμμετέχοντες/ουσες στο τέλος αυτής της 2ης συνεδρίας • Παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού αυτής της συνεδρίας που περιλαμβάνει: <ul style="list-style-type: none"> -Πληροφορίες για την κλιματική αλλαγή -Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία & 8 άξονες -Εθνικό Ενεργειακό Σχέδιο για το κλίμα -Ευρωπαϊκό Δίκαιο για το κλίμα <p>B. Παρουσίαση τοπικών θεμάτων της χώρας. Εδώ, έχουμε κάνει μια παρουσίαση για την Κύπρο. Πρέπει να προετοιμάσετε το σχετικό υλικό για τη χώρα σας με βάση τη δομή που θα βρείτε σε αυτήν την παρουσίαση και να καλύπτουν τα εξής θέματα: 1) Πού στέκεται η χώρα μου σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία; Τα κύρια περιβαλλοντικά ζητήματα της χώρας σας, 2) Βέλτιστες πρακτικές: θετικά βήματα/πρόδος που έχει κάνει η χώρα σας όσον αφορά στο περιβάλλον.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γ. Κάντε αναπαραγωγή του βίντεο με την συνέντευξη του ακτιβιστή Ορέστη Μάτσα (στα ελληνικά με υπότιτλους στα αγγλικά), που παρουσιάζει τα θέματα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας γενικά και πιο συγκεκριμένα για την Κύπρο, ή μπορείτε να ετοιμάσετε το δικό σας βίντεο σχετικά με τη χώρα σας ή μπορείτε να παραλείψετε εντελώς αυτό το βήμα. Βρείτε το βίντεο εδώ ανεβασμένο στο κέντρο της σελίδας: https://green-artivism.eu/index.php/session-2

<p>Χαρτογράφηση των τοπικών προβλημάτων: Εξήγηση των μεθόδων & πρακτική εφαρμογή της μεθόδου διαδραστικής ιστορίας με φωτογραφίες</p>	<p>Χαρτογράφηση τοπικών προβλημάτων με 2 τρόπους: A: Μέθοδος διαδραστικής ιστορίας με φωτογραφία – Διεξαγωγή του εργαστηρίου. & B: Ψάχνοντας τις πηγές – Χρήση τοπικών πηγών πληροφόρησης & αλληλεπίδραση με την κοινότητα.</p> <p>Ξεκινήστε από το τμήμα B! B. Παρουσιάστε τους τρόπους με τους οποίους κάποιος μπορεί να χαρτογραφήσει τα τοπικά προβλήματα (χρησιμοποιήστε τις πηγές και αλληλεπιδράστε με τις τοπικές κοινότητες/αρχές). Αναφέρατε απλώς ότι μπορούν να βρουν περαιτέρω πηγές για ανάγνωση σε αυτήν την παρουσίαση (διαφάνειες 40-48) όταν θα τους δοθεί/σταλεί μετά το εργαστήριο, αλλά μην διαβάσετε τις πηγές μία προς μία. Στη συνέχεια, πηγαίνετε στο τμήμα A που είναι και η «καρδιά» αυτής της συνεδρίας! A. Εξηγήστε στους/τις συμμετέχοντες/ουσες πώς θα εφαρμόσουν τη μέθοδο διαδραστικής ιστορίας με φωτογραφία σε ένα μίνι εργαστήριο και οργανώστε τους σε ομάδες προκειμένου να την εξασκήσουν επί τόπου! Βρείτε στην ενότητα “Επιπλέον Υλικά” No 7 αναλυτικά βήματα σχετικά με τον τρόπο εφαρμογής αυτής της μεθόδου διαδραστικής ιστορίας με χρήση φωτογραφίας.</p>
--	--

4.3 Συνεδρία #3: Η δύναμη των πολιτών. Μπορούμε να επηρεάσουμε τις εξελίξεις των ευρωπαϊκών πολιτικών;

4.3.1 Εισαγωγή-Στόχοι

Η ευθύνη για την προώθηση δράσεων που μπορούν να μετριάσουν τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής είναι διεθνής και οριζόντια για την κοινωνία. Είναι αλήθεια ότι οι δράσεις είναι σημαντικές σε όλα τα επίπεδα και τις κλίμακες. Από την μεγάλη κλίμακα των κυβερνητικών πολιτικών μέχρι την τοπική κλίμακα και την πρωτοβουλία να αφήσει κανείς/ καμία το αυτοκίνητο στο σπίτι και να χρησιμοποιήσει τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Τι γίνεται όμως αν θέλουμε να κάνουμε περισσότερα σε δημόσιο επίπεδο; Τι μπορούμε να κάνουμε; Σε αυτό το κεφάλαιο θα προσπαθήσουμε να δώσουμε μερικές απαντήσεις.

Ο κύριος στόχος αυτού του εργαστηρίου είναι οι συμμετέχοντες/ουσες να συζητήσουν πάνω σε θέματα κλιματικής αλλαγής στην καθημερινή ζωή στις γειτονιές τους, στους χώρους εργασίας τους, στους δήμους, στα σχολεία τους κ.λπ. ώστε να τα συνδέσουν με τα θέματα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (European Green Deal) και να προσπαθήσουν να σχεδιάσουν δράσεις ή να προωθήσουν πολιτικές και καμπάνιες.

Η προσαρμογή των στόχων, των θεμάτων και του γενικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (European Green Deal) σε τοπικό επίπεδο είναι ένα σημαντικό βήμα που αντικατοπτρίζει τη σύνδεση του θεωρητικού πλαισίου με τις καθημερινές μας πρακτικές.

Αυτή η διαδικασία μπορεί να μας παρέχει πολύτιμα εργαλεία και επιχειρήματα για να επικοινωνήσουμε τις εμπειρίες μας, να τις μοιραστούμε και να τις συγκρίνουμε με παρόμοιες δράσεις σε τοπικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο.

Το εργαστήριο έχει δύο (2) συγκεκριμένους στόχους:

- Τον σχεδιασμό δράσης προσανατολισμένης στη βελτίωση ενός ήδη εντοπισμένου προβλήματος που σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή, σε τοπική κλίμακα.
- Την ανάπτυξη ενός πλάνου υλοποίησης της δράσης προκειμένου να εμπλακεί το στοχευμένο κοινό και οι κατάλληλες ομάδες ενδιαφερομένων.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Βασικές συμβουλές σχετικά με το τι είναι τα εργαλεία συνηγορίας και παραδείγματα για το πώς να τα αξιοποιήσετε.
- Γραφιστικά και πληροφορίες σχετικά με τους 8 πυλώνες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (European Green Deal).
- Ιδέες για τοπικές δράσεις που συνδέονται με τους 8 πυλώνες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (European Green Deal).
- Ερωτήσεις και ιδέες για συζήτηση σε σχέση με:
 - Τον καθορισμό της δράσης που θέλει να πρωθήσει το τραπέζι των συμμετεχόντων/ουσών σε τοπικό επίπεδο.
 - Τον προσδιορίσμό των βημάτων που πρέπει να γίνουν για να εμπλακούν οι ομάδες ενδιαφέροντος στην προτεινόμενη δράση.
- Παρουσίαση των αποτελεσμάτων και γενική συζήτηση.

4.3.2 Κατευθυντήριες οδηγίες-Μεθοδολογία

Το εργαστήριο ακολουθεί μια μεθοδολογία συ-σχεδιασμού. Η διαδικασία αυτή ενισχύει την ανταλλαγή ιδεών, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικά και περιεκτικά αποτελέσματα. Σε αυτή την περίπτωση επιλέχθηκε η μορφή world café, αλλά μπορείτε να χρησιμοποιήσετε οποιαδήποτε άλλη συμμετοχική μεθοδολογία σας εξυπηρετεί.

Πριν από το εργαστήριο με τη μορφή του world café, παρέχεται επεξηγηματικό πλαίσιο με χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία (European Green Deal) και τη σύνδεση της με τις δράσεις που θα αναπτυχθούν από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες. Επιπλέον, προτείνεται να γίνει μία εισαγωγή στα εργαλεία συνηγορίας. Στη συνέχεια ακολουθεί η άσκηση με τη δομή του world café.

Το world café είναι μια μέθοδος που προσομοιώνει ένα ανεπίσημο και οικείο περιβάλλον ενός καφέ. Οι συμμετέχοντες/ουσες καλούνται να διερευνήσουν ένα θέμα συζητώντας το σε μικρές ομάδες.

Η συζήτηση διεξάγεται σε πολλαπλούς γύρους των 20-30 λεπτών. Η ατμόσφαιρα του καφέ έχει ως στόχο να δημιουργήσει ένα πιο χαλαρό πλαίσιο και να ενθαρρύνει τις ανοιχτές συζητήσεις.

Η επιτυχία της μεθόδου World Café βασίζεται σε στοιχεία όπως:

- Τη δημιουργία οικείας ατμόσφαιρας, ώστε οι άνθρωποι να αισθάνονται άνετα να μοιράζονται τις σκέψεις τους.
- Την παροχή ενός καλά ορισμένου και οργανωμένου πλαισίου.
- Την ύπαρξη κάποιων συντονιστών/στριών στην αίθουσα που μπορούν να εμπνεύσουν τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να εξοπλιστούν με δημιουργική σκέψη για να δουλέψουν πάνω στα προτεινόμενα θέματα.
- Την απεύθυνση ουσιαστικών ερωτήσειων στο ακροατήριο.

Βήματα εν συντομίᾳ:

1. Ορίστε το πλαίσιο: Παρέχετε βασικές συμβουλές σχετικά με το τι είναι τα εργαλεία συνηγορίας, προσθέτοντας ένα παράδειγμα για το πώς μπορεί να χρησιμοποιηθούν.

- Μορφή παρουσίασης/ομιλίας.
- Προτιμότερο είναι να γίνει από κάποιον/α εξειδικευμένο/η σε τέτοια θέματα. Μπορεί να είναι εκπρόσωπος ΜΚΟ, δημοτικού συμβουλίου, περιβαλλοντικής οργάνωσης κ.λπ. Κάποιος/α που μπορεί να μοιραστεί με το ακροατήριο παραδείγματα χρήσης εργαλείων συνηγορίας.
- Χρονικό πλαίσιο: Περίπου 20 λεπτά.

• Σύντομη υπενθύμιση πληροφοριών σχετικά με τους 8 πυλώνες της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (European Green Deal) και τον τρόπο σύνδεσής τους με πιθανές δράσεις σε τοπικό επίπεδο.

- Σύντομη παρουσίαση
- Οι πληροφορίες αυτές έχουν εκτυπωθεί και τοποθετηθεί ήδη στα τραπέζια όπου κάθονται οι συμμετέχοντες/ουσες
- Σε αυτό το σημείο, οι συμμετέχοντες/ουσες μπορεί να έχουν αποκτήσει μια ικανοποιητική εικόνα για τα θέματα αυτά. Η πρόθεση εδώ είναι να διαμοιραστεί η πληροφορία που έχουν ήδη στη διάθεσή τους και να συζητηθεί στα τραπέζια.
- Χρονικό πλαίσιο: Περίπου 20 λεπτά

• Εξηγήστε τα επόμενα βήματα της διαδικασίας του world café.

• Παρουσιάστε τις ερωτήσεις στις οποίες πρόκειται να απαντήσουν στη συνέχεια

2. Δημιουργήστε μια ζεστή ατμόσφαιρα: Η βασική ιδέα είναι να δημιουργηθεί μία ατμόσφαιρα που θα παραπέμπει στη ζεστή ατμόσφαιρα ενός καφέ, ώστε οι συμμετέχοντες/ουσες να αισθάνονται ασφαλείς και άνετοι/ες, με διάθεση για ανταλλαγή απόψεων. Είναι προτιμότερο να κατανείμετε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες σε μικρά τραπέζια, 4 ή 5 ατόμων. Μπορείτε επιπλέον, να τους προσφέρετε ποτά και σνακς για να ενισχύσετε τη χαλαρή ατμόσφαιρα.

Πάνω από κάθε τραπέζι, οι συμμετέχοντες/ουσες θα έχουν τις απαραίτητες πληροφορίες και υλικό για να συμμετάσχουν στο εργαστήριο. Θα έχουν επίσης έναν πίνακα με τις ερωτήσεις που έχουν επιλεγεί για συζήτηση. Αυτός ο πίνακας, συμπληρωμένος με τις απαντήσεις, θα εκτεθεί και θα παρουσιαστεί στο τελευταίο μέρος της συνεδρίας.

3. Θέστε ερωτήσεις που έχουν νόημα: Αυτό είναι το βασικό βήμα της διαδικασίας. Οι συμμετέχοντες/ουσες καλούνται να συζητήσουν και να σχεδιάσουν μια δράση σχετικά με ένα τοπικό θέμα γύρω από την κλιματική αλλαγή που τους/τις αφορά και να τη συνδέσουν με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (European Green Deal). Κατά τη διάρκεια αυτού του βήματος βρείτε ερωτήματα που σχετίζονται με πραγματικούς και πρακτικούς προβληματισμούς των συμμετεχόντων/ουσών. Ορίστε διαδοχικούς (τουλάχιστον δύο ή τρεις) γύρους συζήτησης, διάρκειας περίπου 20 λεπτών ο καθένας.

Σε αυτή την περίπτωση προτείνουμε (2) δύο γύρους ερωτήσεων:

- **Γύρος 1:** Καθορίστε τη δράση που θέλει να προωθήσει το τραπέζι σε τοπικό επίπεδο.

Ερωτήσεις που προτείνονται για αυτόν τον γύρο:

1. Γράψτε τρεις προτεινόμενες δράσεις τις οποίες θα μπορούσατε να αναπτύξετε. Στη συνέχεια, ψηφίστε με την ομάδα του τραπεζιού σας την τελική δράση.
 2. Ποιο είναι το θέμα ή το πρόβλημα στο οποίο αναφέρεται αυτή η δράση;
 3. Γιατί είναι σημαντική αυτή η δράση; Ποιος είναι ο στόχος της δράσης;
 4. Ποιες είναι οι ομάδες ενδιαφέροντος στις οποίες απευθύνετε τη δράση σας;
- Στο τέλος του γύρου, οι συμμετέχοντες/ουσες θα πρέπει να έχουν επιλέξει 1 δράση
— Χρονικό πλαίσιο: Περίπου 20 λεπτά.

- **Γύρος 2:** Προσδιορίστε τα βήματα που πρέπει να γίνουν για να υλοποιηθεί η δράση

1. Ποια βήματα θα ακολουθήσετε ώστε η προτεινόμενη δράση σας να γίνει πραγματικότητα;
 2. Ποια μέσα και εργαλεία συνηγορίας θα χρησιμοποιήσετε; (για παράδειγμα, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, επικοινωνιακή εκστρατεία, εκδηλώσεις, τοπική συμμετοχική δράση, διαμαρτυρία, χαρτογράφηση κλπ)
 3. Ποιους άλλους πόρους ή υποδομές θα χρειαστείτε για τη δράση σας;
 4. Περιγράψτε τη δράση σας με έναν τίτλο και 3 λέξεις-κλειδιά
- Χρονικό πλαίσιο: 20 λεπτά.

- **Παρουσίαση των αποτελεσμάτων και γενική συζήτηση.**

— Χρονικό πλαίσιο: Περίπου 20 λεπτά.

Για να είναι πιο εύκολο να οπτικοποιήσετε τη συζήτηση σε κάθε γύρο, μπορείτε να εκτυπώσετε και να χρησιμοποιήσετε ένα χαρτ' θ στο τραπέζι, όπου οι συμμετέχοντες/ ουσες θα σημειώνουν και θα κολλάνε το αποτέλεσμα της συζήτησής τους. Μετά από κάθε γύρο, μπορείτε να ζητήσετε από ένα άτομο να παραμείνει στο τραπέζι ως "οικοδεσπότης του τραπεζιού" για τον επόμενο γύρο, ενώ οι υπόλοιποι/ες θα μεταβούν σε άλλο τραπέζι. Οι «ταξιδιώτες» θα μεταφέρουν βασικές ιδέες, ερωτήσεις και θέματα στον νέο γύρο συζήτησης, ενώ ο/η οικοδεσπότης/τρια του τραπεζιού θα καλωσορίζει στο τραπέζι του τους/τις νέους/ες ταξιδιώτες.

Βεβαιωθείτε ότι κάθε φορά που οι ταξιδιώτες αλλάζουν τραπέζι το κάνουν με τρόπο που να αναμειγνύονται όλοι/ες μεταξύ τους. Προσπαθήστε να αποφύγετε ένα ζευγάρι ή μια ομάδα ατόμων που ταξιδεύουν μαζί σε άλλο τραπέζι.

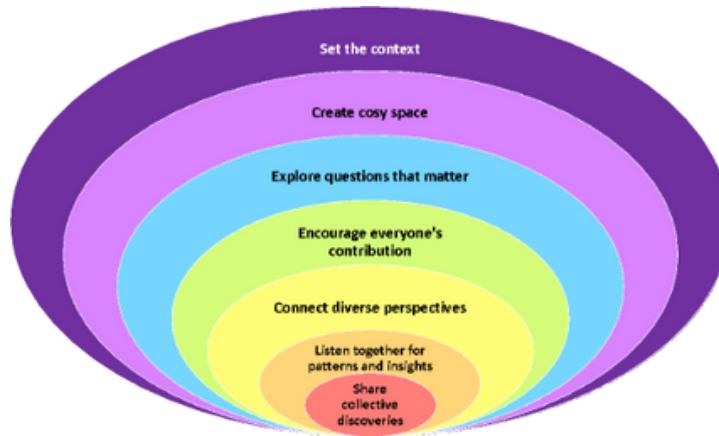
4. Ενθαρρύνετε τη συμμετοχή: Ως συντονιστής/στρια, βεβαιωθείτε ότι οι συμμετέχοντες/ ουσες κατανοούν τη σημασία της συμμετοχής στη διαδικασία. Ενθαρρύνετε τους/τις να μοιραστούν τις σκέψεις τους. Εάν είναι δυνατόν, μπορείτε να έχετε δύο ή τρεις ειδικούς στην αίθουσα, πρόθυμους/ες να σας βοηθήσουν την ανάπτυξη της συζήτησης, αλλά και να απαντήσουν σε ερωτήσεις που μπορεί να έχουν οι συμμετέχοντες/ουσες.

5.Προσπαθήστε να συνδυάσετε τις διαφορετικές οπτικές: Η μετακίνηση των ανθρώπων γύρω από διαφορετικά τραπέζια και η ανταλλαγή ιδεών με διαφορετικούς ανθρώπους δημιουργεί την ευκαιρία συνδυασμού διαφορετικών προοπτικών και απόψεων.

6. Ακούστε μαζί ανοιχτά και με σεβασμό διαφορετικές οπτικές & ιδέες: Ενθαρρύνετε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να ακούν ο ένας τον άλλον, να είναι ανοιχτοί/ες και να σέβονται ο ένας τον άλλον. Ακούγοντας όλες τις απόψεις μπορεί να εντοπιστούν στην ομάδα διαφορετικά μοτίβα απόψεων και αξιών.

7. Μοιραστείτε κοινές εμπειρίες και ανακαλύψεις: Μετά τον 2ο γύρο, κάθε τραπέζι θα παρουσιάσει μια περίληψη των απόψεων που συγκεντρώθηκαν και των αποτελεσμάτων ή των απαντήσεων στις οποίες έχουν καταλήξει. Στη συνέχεια, δίνεται χώρος για μια ανοιχτή συζήτηση. Μπορείτε να συγκρίνετε τα διάφορετικά αποτελέσματα, να αναζητήσετε τα δυνατά και αδύνατα σημεία πάνω σε αυτά και ακόμη και να ψηφίσετε τα αγαπημένα σας.

- Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη μεθοδολογία του world café μπορείτε να βρείτε εδώ: <https://www.theworldcafe.com/wp-content/uploads/2015/07/Cafe-To-Go-Revised.pdf>
- Ιδανικά, κάθε τραπέζι θα διαμορφώσει ένα πάνελ που θα συνοψίζει τα βασικά σημεία της συζήτησης σε κάθε στάδιο, οι οποίες σχετίζονται με τα ερωτήματα που τέθηκαν.

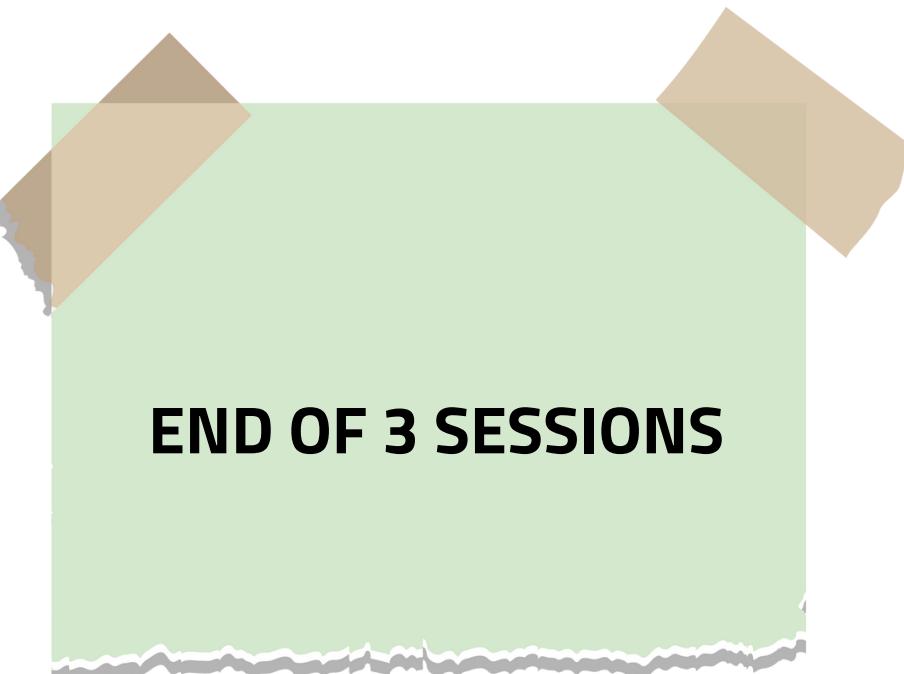
Σχήμα 3: Τα επτά βήματα της μεθοδολογίας του world café

4.3.3 Μεθοδολογία, υλικά, και πλάνο δράσεων για τη συνεδρία 3

<p>Υλικά και μεθοδολογικά βήματα για τη συνεδρία #3 «Η δύναμη των πολιτών. Μπορούμε να επηρεάσουμε τις εξελίξεις των ευρωπαϊκών πολιτικών;»</p>	
Στόχοι:	<ul style="list-style-type: none"> Ο κύριος στόχος αυτής της συνεδρίας είναι οι συμμετέχοντες/ουσες να συζητήσουν πραγματικά θέματα που αποτελούν μέρος της καθημερινής τους ζωής & να τα συνδέσουν με τα θέματα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Να σχεδιάσουν δράσεις ή να προωθήσουν πολιτικές σχετικά με διαφορετικά περιβαλλοντικά προβλήματα σε τοπική κλίμακα.
Μέθοδοι και τεχνικές:	<p>Παρουσίαση εργαλείων συνηγορίας από ειδικό & συζήτηση πάνω σε ενημερωτικό υλικό για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία με τον/την συντονιστή/στρια. Ανάπτυξη της ενότητας με την μορφή world café και τη μεθοδολογία του συ-σχεδιασμού.</p>
Υλικό & πόροι	<p>Δύο (2) φύλλα χαρτιού σε μέγεθος A2-A1 (ένα ανά γύρο) όπου οι συμμετέχοντες/ουσες θα σημειώνουν τις ιδέες τους συνοπτικά και θα απαντούν στις ερωτήσεις που θα τεθούν. Υλικό με πληροφορίες για την κατανόηση του περιεχομένου της άσκησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> Επεξηγηματικό υλικό για τα "Δεδομένα για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου". Επεξηγηματικό υλικό για την "Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία". Επεξηγηματικό υλικό σχετικά με τα "Εργαλεία συνηγορίας". Μπορείτε να συμπεριλάβετε μικρές κάρτες (10x10 cm) με παραδείγματα δράσεων που μπορούν να υλοποιηθούν σε τοπικό επίπεδο ως βιοηθητικό υλικό και κάρτες κενές που στο τέλος μπορούν να σημειώσουν τη δική τους δράση. Ερωτήσεις για τον 1ο & 2ο γύρο. <p>Χαρτιά Post-it, στυλό, πολύχρωμα χαρτιά, αυτοκόλλητα κ.λπ. Παιχνίδι γνωριμίας για να σπάσει ο πάγος. Οποιοδήποτε άλλο υλικό που πιστεύετε ότι χρειάζεστε για να δημιουργήσετε μια ζεστή ατμόσφαιρα. Βρείτε όλο αυτό το υλικό στο τμήμα Extra Material No8 και στην ιστοσελίδα εδώ: https://green-artivism.eu/index.php/session-3</p>

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΠΛΑΝΟ ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ	
Εισαγωγή (5 λεπτά)	Κάντε μια σύντομη εισαγωγή στους/τις συμμετέχοντες/ουσες σχετικά με το τι αφορά αυτή η συνεδρία και ποια είναι η μορφή του world café.
Παρουσίαση των εργαλείων συνηγορίας από έναν/μία εμπειρογνώμονα. (20 λεπτά)	Ένας/μία εμπειρογνώμονας από ΜΚΟ ή άλλο φορέα παρουσιάζει εν συντομίᾳ τα εργαλεία συνηγορίας που χρησιμοποιούνται στις περιβαλλοντικές εκστρατείες.
Σύντομη παρουσίαση των πυλώνων της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας (European Green Deal) (10 λεπτά).	Σύντομη παρουσίαση των πυλώνων του EGD. Ανατρέξτε στις πληροφορίες και τα γραφιστικά που έχουν ήδη τοποθετηθεί στα τραπέζια. Το υλικό των γραφικών πληροφοριών θα πρέπει να εκτυπωθεί από τον συντονιστή και να τοποθετηθεί στα τραπέζια. Μπορείτε να βρείτε αυτό το υλικό στην ιστοσελίδα του έργου. https://green-artivism.eu/index.php/session-3/
Κύριο κομμάτι της συνεδρίας: (20 λεπτά.)	Ξεκινήστε την εξάσκηση του world café ακολουθώντας τις παραπάνω κατευθυντήριες γραμμές. Χρησιμοποιήστε τις οδηγίες και τις πληροφορίες που παρέχονται και τις προτεινόμενες ερωτήσεις για τον 1ο και τον 2ο γύρο που τέθηκαν παραπάνω. Έξτρα υλικό και παραδείγματα ερωτήσεων μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα: https://green-artivism.eu/index.php/session-3

END OF 3 SESSIONS

5 | Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης για ενημέρωση και προβληματισμό

Μετά τη λήξη των συνεδριών του εργαστηρίου, θα πρέπει να μοιράσετε στους/τις συμμετέχοντες/ουσες 2 τύπους ερωτηματολογίων (Α και Β), προκειμένου να λάβετε ανατροφοδότηση, να αξιολογήσετε τι έμαθαν και πώς αξιολογείται η παρουσίαση και η διευκόλυνσή σας. Εδώ μπορείτε να βρείτε δύο τύπους ερωτηματολογίων. Το πρώτο σχετίζεται με την αξιολόγηση του ίδιου του εργαστηρίου (περιεχόμενο, παρουσιάσεις, ποιότητα κ.λπ.), ενώ το δεύτερο αξιολογεί τις γνώσεις που απέκτησαν οι συμμετέχοντες/ουσες κατά τη διάρκεια των 3 συνεδριών.

33

A. Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης του εργαστηρίου

1. Σε κλίμακα από το 1 έως το 5, πόσο καλά πιστεύετε ότι κατανοήσατε το περιεχόμενο του εργαστηρίου;
2. Θεωρήσατε το εργαστήριο ελκυστικό και ενδιαφέρον; Ναι/Οχι
3. Βρήκατε το εργαστήριο σχετικό με τους προσωπικούς ή επαγγελματικούς σας στόχους; Ναι/Οχι
4. Πόσο πιθανό είναι να συστήσετε αυτό το εργαστήριο σε άλλους;
5. Παρείχε το εργαστήριο επαρκείς ευκαιρίες για πρακτική εξάσκηση και εφαρμογή των εννοιών που καλύφθηκαν; Ναι/Οχι
6. Πόσο άνετα νιώσατε να κάνετε ερωτήσεις και να συμμετέχετε σε ομαδικές συζητήσεις κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου;
7. Σε μια κλίμακα από το 1 έως το 5, πόσο καλά αισθάνεστε ότι μπορείτε να εφαρμόσετε τις έννοιες που καλύφθηκαν στο εργαστήριο στην προσωπική ή επαγγελματική σας ζωή;

8. Το υλικό του εργαστηρίου (διαφάνειες, φυλλάδια κ.λπ.) ήταν σαφές και εύκολο να το παρακολουθήσετε; Ναι/Οχι
9. Ήταν η διάρκεια του εργαστηρίου κατάλληλη; Πολύ μεγάλο, πολύ μικρό ή ακριβώς σωστό;
10. Οποιοδήποτε άλλο σχόλιο ή ανατροφοδότηση που θα θέλατε να μοιραστείτε σχετικά με το εργαστήριο;
11. Σε μια κλίμακα από το 1 έως το 5, πόσο καλά λειτούργησε για εσάς η εικονική μορφή της δεξαμενής σκέψης όσον αφορά τη διευκόλυνση της συζήτησης; (Τέχνη για το Φόρουμ για το Κλίμα, βρείτε το εδώ: <https://green-artivism.eu/index.php/login/>)
12. Αντιμετωπίσατε τεχνικές δυσκολίες κατά τη χρήση του Art for Climate Forum που επηρέασαν την ικανότητά σας να συμμετάσχετε πλήρως; Αν ναι, ποιες ήταν αυτές και πώς τις αντιμετωπίσατε;
13. Ήταν εύκολο να ακολουθήσετε τη μεθοδολογία της συνεδρίασης 3; (πιθανές απαντήσεις: α. Πολύ δύσκολο να ακολουθήσετε, β. Δύσκολο να ακολουθήσετε, γ. Εντάξει, ε. Εύκολο να ακολουθήσετε, στ. Πολύ εύκολο να ακολουθήσετε)
14. Ήσασταν σε θέση (και η ομάδα σας) να δώσετε μια πλήρη απάντηση στους 2 γύρους ερωτήσεων της Συνεδρίας 3; (πιθανές απαντήσεις: α. Θα μπορούσα να δώσω μια πλήρη απάντηση στις 2 γύρους ερωτήσεων, β. Θα μπορούσα να δώσω μερικές απαντήσεις στους 2 γύρους ερωτήσεων, γ. Θα μπορούσα να δώσω μια πλήρη απάντηση μόνο σε μία από τις ερωτήσεις και κάποια πράγματα για την άλλη).
15. Γνωρίζοντας ότι ο κύριος στόχος αυτής της συνεδρίας ήταν να συζητήσετε πραγματικά θέματα που αποτελούν μέρος της καθημερινής σας ζωής στις γειτονιές σας, στους χώρους εργασίας, στους δήμους, στα σχολεία κ.λπ. και να τα συνδέσετε με τα θέματα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και να προσπαθήσετε να σχεδιάσετε σχέδια και δράσεις ή να προωθήσετε πολιτικές σχετικά με αυτά, πιστεύετε ότι οι ερωτήσεις που τέθηκαν ήταν σχετικές; (πιθανές απαντήσεις: α. Ναι, ήταν σχετικές, β. Όχι, καθόλου σχετικές, γ. Μερικώς σχετικές)

B. Ερωτηματολόγιο αξιολόγησης των γνώσεων των συμμετεχόντων

Το ακόλουθο ερωτηματολόγιο θα διανεμηθεί στους/τις συμμετέχοντες/ουσες για να αξιολογήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν από τις 3 συνεδρίες ολόκληρου του εργαστηρίου. Θα βρείτε έναν διαφορετικό κατάλογο με ερωτήσεις που αφορούν καθεμία από τις **3 συνεδρίες** και μπορείτε να επιλέξετε 3 από αυτές από κάθε συνεδρία για να επεξεργαστείτε το δικό σας ερωτηματολόγιο που θα πρέπει να έχει συνολικά **9 ερωτήσεις (3 σχετικές με κάθε συνεδρία)**. Η σωστή απάντηση σε κάθε ερώτηση επισημαίνεται με πράσινο χρώμα.

→ Ερωτήσεις σχετικά με τη συνεδρία 1 (επιλογή 3)

Ποιος είναι ο στόχος που έχει τεθεί από την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030;

- α) Μείωση των εκπομπών κατά 30% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990
- β) Μείωση των εκπομπών κατά τουλάχιστον 50% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990
- γ) Μείωση των εκπομπών κατά 70% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990

Ποιο από τα παρακάτω δεν αποτελεί παράδειγμα τεχνολογίας καθαρής ενέργειας που προωθεί η ΕΕ;

- α) Μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με καύση άνθρακα
- β) Αιολική ενέργεια
- γ) Πυρηνική ενέργεια

Ποιος είναι ο στόχος της πολιτικής της ΕΕ για την κυκλική οικονομία;

- α) Να αυξήσει την παραγωγή αποβλήτων και να μειώσει την αποδοτικότητα των πόρων
- β) Να προωθήσει τη μη βιώσιμη παραγωγή και κατανάλωση
- γ) Να μειώσει τα απόβλητα και να αυξήσει την αποδοτικότητα των πόρων

Πώς στοχεύει η ΕΕ στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων;

- α) Θέτοντας στόχους για την ανακαίνιση των υφιστάμενων κτιρίων ώστε να βελτιωθεί η ενεργειακή τους απόδοση
- β) Με την προώθηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων στα κτίρια
- γ) Με τον μη καθορισμό στόχων για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων

Ποιο μέτρο λαμβάνει η ΕΕ για την προώθηση των βιώσιμων μεταφορών;

- α) Ενθαρρύνοντας τη χρήση οχημάτων με υψηλές εκπομπές ρύπων
- β) Ενθαρρύνοντας εναλλακτικούς τρόπους μεταφοράς, όπως η ποδηλασία και το περπάτημα
- γ) Επενδύοντας σε υποδομές για ορυκτά καύσιμα

Τι θέλει να διασφαλίσει η στρατηγική "Από το αγρόκτημα στο πιρούνι";

- α) Ότι η γεωργία, η αλιεία και η υδατοκαλλιέργεια, καθώς και η αλυσίδα αξίας των τροφίμων θα συμβάλλουν κατάλληλα στον στόχο για μια κλιματικά ουδέτερη Ένωση το 2050.
- β} Ότι τίθεται τέλος στη σπάταλη συσκευασία.
- γ) Ότι οι επιχειρηματίες και οι έμποροι θα πρέπει να αποδεικνύουν ότι τα προϊόντα τους είναι απαλλαγμένα από την αποψίλωση των δασών και νόμιμα.

Ποιος είναι ο κύριος στόχος της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα;

- α) Να καταστραφούν τα οικοσυστήματα και οι οικότοποι
- β) Να προωθήσει μη βιώσιμες γεωργικές και δασοκομικές πρακτικές
- γ) Να προστατεύσει και να αποκαταστήσει τα οικοσυστήματα και τους οικοτόπους

Ποιο από τα ακόλουθα δεν αποτελεί κύρια πηγή ρύπανσης που αποτελεί στόχο του σχεδίου δράσης της ΕΕ για μηδενική ρύπανση;

- α) Η ατμοσφαιρική ρύπανση
- β) Ρύπανση του εδάφους
- γ) Ρύπανση των υδάτων

→ Ερωτήσεις σχετικά με τη συνεδρία 2 (επιλογή 3)

Τι είναι η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία;

- α) Είναι μια συμφωνία μεταξύ των χωρών της ΕΕ για την κοινή γεωργική πολιτική
- β) Είναι μια κοινή συμφωνία μεταξύ των χωρών της ΕΕ για να καταστεί η Ευρώπη η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος μέχρι το 2050
- γ) Είναι μια οικονομική συμφωνία μεταξύ της ΕΕ και των εξωτερικών χωρών σχετικά με τους φόρους, τους δασμούς και τους δασμούς.

37

Τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα είναι

- α) Τα σχέδια που λαμβάνει κάθε κράτος μέλος της ΕΕ για την αντιμετώπιση των ζητημάτων των δασικών πυρκαγιών
- β) Οι επιστημονικές μελέτες του Υπουργείου Περιβάλλοντος για τα τοπικά καιρικά φαινόμενα
- γ) Είναι ένας οδικός χάρτης με σχέδια & δράσεις που υπόσχεται να αναλάβει κάθε χώρα της ΕΕ προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του ΕΚΔΑ

Μεταξύ των κυριότερων θεμάτων που αφορούν το περιβάλλον στην Κύπρο, πρέπει να συμπεριλάβουμε:

- α) Εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, έλλειψη δημόσιων μεταφορών.
- β) Τα χαμηλά επίπεδα αυτογνωσίας της νέας γενιάς σε περιβαλλοντικά θέματα.
- γ) Την αφθονία του ηλιακού φωτός κατά τη διάρκεια κάθε έτους.

Προκειμένου να κατανοήσετε καλύτερα τα τοπικά περιβαλλοντικά προβλήματα στη χώρα σας, ποιο θα πρέπει να είναι το πρώτο σας βήμα:

- α) Να αναρωτηθείτε πού βρίσκεστε όσον αφορά το περιβάλλον και ποιο είναι το δικό σας οικολογικό αποτύπωμα.
- β) Θα πρέπει να κάνετε κάποια έρευνα σχετικά με το Εθνικό Σχέδιο για το Κλίμα και την Ενέργεια της χώρας σας, το οποίο θα σας δείξει πού βρίσκεται η χώρα σας όσον αφορά τις υποσχέσεις της σχετικά με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τους στόχους της.
- γ) Θα πρέπει να πάρετε συνεντεύξεις από τους συνομηλίκους σας σχετικά με τα τοπικά ζητήματα και να τις δημοσιεύσετε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

→ Ερωτήσεις σχετικά με τη συνεδρία 3 (επιλέξτε και τις 3)

Ποια είναι τα εργαλεία συνηγορίας που θα μπορούσατε να χρησιμοποιήσετε για να οργανώσετε μια δράση; (Επιλέξτε δύο)

- α) Μέσα κοινωνικής δικτύωσης, μια εκδήλωση, τοπική συμμετοχική δράση.
- β) Να οργανώσετε μια φυσική διαμαρτυρία έξω από το Υπουργείο Περιβάλλοντος.
- γ) Να γράψετε μια συλλογική επιστολή διαμαρτυρίας μαζί με τους συμμαθητές σας, τους συμφοιτητές σας και τους συναδέλφους σας.

Ποιοι είναι οι στόχοι της χρήσης των εργαλείων συνηγορίας; (Επιλέξτε δύο)

- α) Είναι ελκυστικά.
- β) Επιδιώκουν να παρέχουν βασικά επιχειρήματα και μηνύματα.
- γ) Προωθούν τη δραστηριότητα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσής μου.
- δ) Είναι προσανατολισμένα στην επίτευξη κάποιας αλλαγής.

Είναι αυτή η πρόταση αληθής ή ψευδής: "Η επικοινωνιακή μου στρατηγική θα είναι πιο επιτυχής αν δεν είναι προσανατολισμένη σε μια ομάδα-στόχο"

- α) Σωστό
- β) Λάθος

6 | Τελικές σημειώσεις & ολοκλήρωση

Το κλείσιμο ενός εργαστηρίου είναι ζωτικής σημασίας για να διασφαλιστεί ότι οι συμμετέχοντες/ουσες θα φύγουν με σαφή κατανόηση των βασικών συμπερασμάτων της συνόδου. Αυτό το μέρος του εργαστηρίου θα πρέπει να περιλαμβάνει μια περίληψη των κύριων σημείων που καλύφθηκαν κατά τη διάρκεια των 3 συνεδριών, τονίζοντας τα βασικά διδάγματα και τις γνώσεις που αποκτήθηκαν. Είναι επίσης μια ευκαιρία να δοθούν στους/τις συμμετέχοντες/ουσες τυχόν πρόσθετες πηγές ή πληροφορίες που μπορεί να χρειαστούν για να συνεχίσουν τη μάθησή τους επί του θέματος. Επιπλέον, είναι σημαντικό να ενθαρρύνετε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να παρέχουν ανατροφοδότηση σχετικά με τη συνεδρία (να μοιράσετε τα ερωτηματολόγια που αναφέρθηκαν παραπάνω), ώστε να μπορούν να γίνουν βελτιώσεις για μελλοντικά εργαστήρια. Είναι σημαντικό να ευχαριστήσετε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες για τη συμμετοχή και τη συμβολή τους και να δώσετε στοιχεία επικοινωνίας για περαιτέρω ερωτήσεις ή παρακολούθηση. Κλείνοντας το εργαστήριο με μια θετική νότα, οι συμμετέχοντες/ουσες είναι πιο πιθανό να αισθάνονται ικανοποιημένοι από την εμπειρία και να έχουν κίνητρο να εφαρμόσουν όσα έμαθαν στην εργασία τους ή στην προσωπική τους ζωή.

7 | Πρόσθετο Υλικό

No1

Πού θα βρείτε όλο το υλικό του έργου (Creativity Web Toolkit, Virtual Think Tank, Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη)

Όλα τα υλικά (αποτελέσματα) του προγράμματος Green Artivism, οι οδηγίες για τα 4 εργαλεία του CREATIVITY Web-toolkit καθώς και τα συνοδευτικά αρχεία (docs, pdfs, mp4, κ.λπ.) του εργαστηρίου για τον Πράσινο Πολίτη μπορούν να βρεθούν στην ιστοσελίδα του έργου, <https://green-.artivism.eu/index.php/library> και το κανάλι του προγράμματος στο youtube, GREEN ARTIVISM.

Ποια είναι τα υλικά που θα βρείτε:

Ενότητα/Συνεδρία 1:

- Conflict mapping guidelines.docx
 - World School Debate Format.png
 - European Green Deal_More than climate neutrality.pdf
 - European Green Deal (2).pdf
 - Sustainability in the European Union_Analyzing the Discourse of the European Green Deal.pdf
 - European Green Deal policy guide.pdf
 - The geopolitics of European Green Deal.pdf
 - European Green Deal_Legal and financial challenges of the climate change.pdf
 - European Green Deal_Assesing its current state and future implementation.pdf
- European Green Deal.pdf

Ενότητα/Συνεδρία 2

- Συνεδρία 2_GREEN CITIZENSHIP WORKSHOP πλήρης παρουσίαση.pdf
- Συνέντευξη του Ορέστη Μάτσα με αγγλικούς υπότιτλους.mp4
- Η Κύπρος σε εικόνες.pdf

Ενότητα/Συνεδρία 3:

- European Green Deal_What is the plan?.pptx
- Get inspiration for your next action plan.pptx
- Greenhouse gas emissions data.pptx
- Advocacy tools.pptx
- Questions round 1.pdf
- Questions round 2.pdf

No2

Προτεινόμενα παιχνίδια για σπάσιμο του πάγου, την προθέρμανση και την ενεργοποίηση

Στην Ενότητα/Συνεδρία 1 του εργαστηρίου (βλ. στις προηγούμενες σελίδες), προτείναμε

δύο ice breaking activities και παιχνίδια προθέρμανσης, mingle-mingle και speed networking. Παρακάτω, μπορείτε να βρείτε μια λίστα με άλλα παιχνίδια για να επιλέξετε

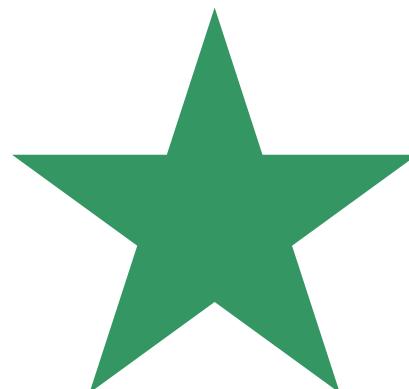
από:

Ασκήσεις προθέρμανσης:

1. (για τους εργαζόμενους σε θέματα νεολαίας) <https://www.youtube.com/watch?v=sMDPON51y6Y> | Γνωριστείτε μεταξύ σας, απλά, χωρίς ιδιαίτερη προετοιμασία, διασκεδαστικά
2. (για όλους) <https://www.sessionlab.com/methods/one-word-method> | Δημιουργία μιας πρότασης σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα ή πρόβλημα με κάθε άτομο να συνεισφέρει με μία λέξη κάθε φορά | Απλό, δεν χρειάζεται προετοιμασία, μπορεί να σχετίζεται με το θέμα του εργαστηρίου.

Βρείτε περισσότερα παιχνίδια εδώ:

<https://www.sessionlab.com/team/iaf/library/warm-ups>

Παιχνίδια Energizer:

1. <https://www.sessionlab.com/methods/stand-up-if> | Σηκωθείτε αν: σύντομη, διασκεδαστική, ενεργοποιητική ομαδική δραστηριότητα, απομακρυσμένη, χρειάζεται μικρή προετοιμασία από τον εκπαιδευτή
2. <https://www.sessionlab.com/methods/doodling-together> | Μακιγιάζ μαζί: Δημιουργήστε παράξενες και συχνά αστείες καρτ ποστάλ μαζί & ενισχύστε την δημιουργική αυτοπεποίθηση της ομάδας σας, χρειάζεται γραφική ύλη.
3. <https://www.sessionlab.com/methods/rock-paper-scissors-tournament> | Πέτρα, ψαλίδι, χαρτί: Αυτό είναι ένα διασκεδαστικό και δυνατό energiser παιχνίδι που βασίζεται στο γνωστό "Πέτρα, ψαλίδι, χαρτί" - με μια ανατροπή: οι ηττημένοι παίκτες γίνονται οπαδοί των νικητών, καθώς ο νικητής περνάει στον επόμενο γύρο. Αυτό συνεχίζεται μέχρι την τελική αναμέτρηση με δύο μεγάλα πλήθη να ζητωκραυγάζουν! Μπορεί να παιχτεί με ενήλικες όλων των επιπέδων καθώς και με παιδιά και πάντα έχει αποτέλεσμα!

Βρείτε περισσότερα παιχνίδια εδώ:

<https://www.sessionlab.com/library/energiser>

No3

Συμβουλές για ένταξη

Όπως αναφέραμε στην αρχή αυτού του εγχειριδίου, το θέμα της ένταξης των ατόμων με λιγότερες ευκαιρίες, αναπηρίες και μικρότερα παιδιά είναι πολύ σημαντικό. Εδώ μπορείτε να βρείτε μερικές συμβουλές για το πώς να λάβετε υπόψη αυτό το θέμα και να βρείτε τρόπους για να παρουσιάσετε τα αποτελέσματα του έργου Green Artivism και να διευκολύνετε τις συνεδρίες του εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη σε διαφορετικά είδη ακροατηρίων.

Για μικρότερα παιδιά:

- Χρησιμοποιήστε τα κόμικς για να αναλύσετε τον τρόπο δημιουργίας ανθοτύπων και μιας camera obscura, τα οποία αποτελούν μέρος της διαδικτυακής εργαλειοθήκης Creativity Web Toolkit του προγράμματος Green Artivism (<https://green-artivism.eu/index.php/how-to-visualise-the-change-you-want-to-see/>).
- Χρησιμοποιήστε παραδείγματα του Tik Tok όταν εξηγείτε το εργαλείο αφήγησης ιστοριών στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, το οποίο είναι μέρος του Creativity Web Toolkit του Green Artivism project (<https://green-artivism.eu/index.php/storytelling-through-social-media/>)

Περισσότερες ιδέες: <https://weezevent.com/en-gb/blog/organising-workshop-kids/>

44

Για άτομα με αναπηρία

- Βεβαιωθείτε ότι ο χώρος διεξαγωγής του εργαστηρίου σας μπορεί να φιλοξενήσει άτομα με σωματικές αναπηρίες.
- Βεβαιωθείτε ότι στο χώρο διεξαγωγής του εργαστηρίου υπάρχει σταθερή σύνδεση στο διαδίκτυο, ώστε να μπορείτε να μεταδώσετε το εργαστήριο σε ζωντανή μετάδοση αν χρειαστεί.
- Επικοινωνήστε με έναν ειδικό παιδαγωγό που μπορεί να διαχειριστεί άτομα με αναπηρίες, αν δεν ξέρετε τον τρόμο μόνοι σας.
- Βρείτε έμπνευση σε άλλα έργα της ΕΕ που αφορούν άτομα με αναπηρία:

<https://www.edf-feph.org/projects/>

<https://easpd.eu/project-list/>

- Βρείτε μερικές ιδέες για το πώς να διευκολύνετε εργαστήρια για άτομα με αναπηρία:

<https://www.seedsforchange.org.uk/accessiblemtg>

[https://www.independentliving.org/docs2/daikit45.html](https://www.independentliving.org/docs2/daakit45.html)

https://www.mcgill.ca/skills21/files/skills21/accessibility_workshop_pdf.pdf

<https://depts.washington.edu/uwdrs/faculty/faculty-resources/tips-for-working-with-different-disabilities/>

No4

Συμβουλές για όλο το εργαστήριο

- Μια συμβουλή και για τις 3 Συνεδρίες! Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε το Φόρουμ Art for Climate Forum (την Εικονική Δεξαμενή Σκέψης που αναφέρεται στα αποτελέσματα του έργου στην αρχή του παρόντος Εγχειριδίου), ενώ διευκολύνετε το Εργαστήριο Πράσινου Πολίτη. Συγκεκριμένα, μπορείτε να προτείνετε στους/τις συμμετέχοντες/ουσες να μοιραστούν τις ιδέες τους κατά τη διάρκεια των 3 συνεδριών του εργαστηρίου, μπαίνοντας στον ιστότοπο του έργου, www.greenartivism.eu, κάνοντας κλικ στην ενότητα του φόρουμ και ανταλλάσσοντας τις ιδέες τους και εικονικά, είτε επί τόπου είτε ακόμη και μετά το τέλος του εργαστηρίου. Η χρήση του ίδιου του φόρουμ αξιολογείται επίσης στο ερωτηματολόγιο που θα πρέπει να μοιράσετε στο τέλος του εργαστηρίου, οπότε είναι μάλλον ζωτικής σημασίας να συμπεριλάβετε τη χρήση της ενότητας του φόρουμ κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου σας. Βεβαιωθείτε ότι ο χώρος διεξαγωγής του εργαστηρίου διαθέτει σταθερή σύνδεση wifi. Ίσως να χρειαστεί να υλοποιήσετε το εργαστήριο σε ζωντανή μετάδοση, ώστε οι συμμετέχοντες/ουσες να μπορούν να εισέρχονται στο τμήμα φόρουμ του έργου και να ανταλλάσσουν ιδέες επί τόπου και επίσης να μπορούν να σας στέλνουν τις φωτογραφίες τους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο κατά τη διάρκεια της 2ης Ενότητας/Συνεδρίας και της διαδραστικής μεθόδου photo voice. Ελέγξτε εκ των προτέρων τον τόπο διεξαγωγής του εργαστηρίου. Διαθέτει αρκετό χώρο; Αρκετά καθίσματα; Έχει πρόσβαση σε άτομα με αναπηρία; Υπάρχει εγκατάσταση τουαλέτας για αυτούς; Υπάρχει προβολέας, φορητός υπολογιστής, καλώδια ή πρέπει να τα φέρετε μαζί σας;
- Αγοράστε τη γραφική ύλη/υλικά - χαρτί, στυλό, μολύβια κ.λπ. Έχετε προγραμματίσει υπηρεσία τροφοδοσίας με καφέ και κάποια σνακ για τους/τις συμμετέχοντες/ουσες, αν το εργαστήριό σας θα διαρκέσει αρκετή ώρα; Χρησιμοποιήστε ψηφιακές πλατφόρμες για συλλογικό, συμμετοχικό σχεδιασμό σε περίπτωση που υπάρχουν συμμετέχοντες/ουσες που θα συμμετάσχουν διαδικτυακά. Μια πρόταση είναι η πλατφόρμα Miro, μέρος του Crowd Creative Design Tool του έργου μας, Green Artivism (https://miro.com/app/board/uXjVO1a83Kc=/?share_link_id=756890627820) Επικοινωνήστε το εργαστήριο εκ των προτέρων: με email, αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, άλλες διαδικτυακές δημοσιεύσεις. Στείλτε μια υπενθύμιση σχετικά με το εργαστήριο μια ή περισσότερες ημέρες πριν από το εργαστήριο.

- Αποφασίστε αν θα έχετε έναν κατάλογο εγγραφής των συμμετεχόντων στο διαδίκτυο πριν από το εργαστήριο. Εκεί, μπορείτε να ζητήσετε το όνομα, την ηλικία, την ιδιότητα, το email τους. Εκτυπώστε τους καταλόγους των συμμετεχόντων.
- Προετοιμάστε τα απαραίτητα υλικά και εκτυπώστε τα, προκειμένου να διεξαχθεί ομαλά η ομαδική εργασία/διαβούλευση/χαρτογράφηση συγκρούσεων.
- Να είστε προετοιμασμένοι να απαντήσετε σε ερωτήσεις σχετικά με την ΕΠΣ και να εξηγήσετε ορισμένες έννοιες, καθώς και να εξηγήσετε τη διαδικασία χαρτογράφησης συγκρούσεων με τη βοήθεια ενός παραδείγματος που παρέχεται (βλ. ενότητα Πρόσθετο υλικό No5).

Περισσότερες ιδέες για το πώς να διευκολύνετε ένα εργαστήριο:

- <https://howspace.com/blog/how-to-facilitate-a-workshop/>
- <https://www.youtube.com/watch?v=4-RZRLdBpFc>

46

No5

Παράδειγμα χαρτογράφησης συγκρούσεων - Συνεδρία 1

Παράδειγμα χαρτογράφησης συγκρούσεων: Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στην ξηρά

Ενδιαφερόμενα μέρη:

- Τοπική κοινωνία (κάτοικοι, επιχειρήσεις κ.λπ.).
- Περιβαλλοντικές ομάδες και ακτιβιστές.
- Θαλάσσιοι ακτιβιστές και οργανώσεις.
- Ενεργειακές εταιρείες και εταιρείες ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Εταιρείες πετρελαιοειδών και άλλοι παραγωγοί ενέργειας με βάση τα ορυκτά καύσιμα.
- Κυβερνητικές αρχές και ρυθμιστικές αρχές.
- Αλιείς και άλλοι εμπορικοί χρήστες του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

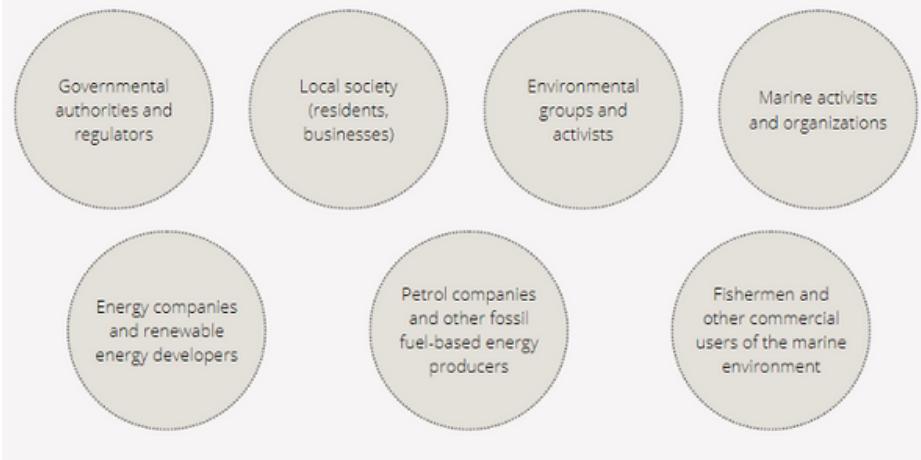
Ενδιαφέροντα και στόχοι:

- **Τοπική κοινωνία:** πρόσβαση σε προσιτή και αξιόπιστη ενέργεια, προστασία των αξιών των ακινήτων και της ποιότητας ζωής, διατήρηση του τοπικού περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων
- **Περιβαλλοντικές ομάδες και ακτιβιστές:** προστασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων, μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και προώθηση του μετριασμού της κλιματικής αλλαγής, υποστήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- **Θαλάσσιοι ακτιβιστές και οργανώσεις:** προστασία της θαλάσσιας ζωής και των οικοσυστημάτων, διατήρηση των φυσικών ενδιαιτημάτων και οικοσυστημάτων, εναντίωση σε βιομηχανικές δραστηριότητες στον ωκεανό
- **Ενεργειακές εταιρείες και εταιρείες ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας:** επέκταση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αύξηση των κερδών, προώθηση της ενεργειακής ανεξαρτησίας και ασφάλειας, μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- **Εταιρείες πετρελαιοειδών και άλλοι παραγωγοί ενέργειας με βάση τα ορυκτά καύσιμα:** προστασία των κερδών και του μεριδίου αγοράς, αντίσταση στην αλλαγή, προώθηση της ενέργειας με βάση τα ορυκτά καύσιμα
- **Κυβερνητικές αρχές και ρυθμιστικές αρχές:** προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, οικονομική ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων εργασίας, ρυθμιστική εποπτεία και προστασία του δημόσιου συμφέροντος.
- **Αλιείς και άλλοι εμπορικοί χρήστες του θαλάσσιου περιβάλλοντος:** προστασία του βιοπορισμού και της πρόσβασης σε αλιευτικούς τόπους, διατήρηση των θαλάσσιων πόρων και οικοσυστημάτων.

Conflict Mapping Example: Offshore Renewable Energy

STAKEHOLDERS

Σχήμα 4: Παράδειγμα χαρτογράφησης συγκρούσεων των ενδιαφερόμενων μερών

48

Δυναμική Ισχύος:

Είναι δύσκολο να δοθεί μια οριστική σειρά των ενδιαφερομένων μερών από την άποψη της σχετικής τους δύναμης στο πλαίσιο των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς η δυναμική της ισχύος μπορεί να διαφέρει ανάλογα με τις συγκεκριμένες συνθήκες και τους πόρους και τις στρατηγικές που χρησιμοποιούν οι ενδιαφερόμενοι φορείς.

Ωστόσο, με βάση τις γενικές τάσεις και τις κοινές παραδοχές, ο ακόλουθος κατάλογος αντιπροσωπεύει μια χονδρική εκτίμηση της σχετικής ισχύος των ενδιαφερομένων μερών από το μεγαλύτερο προς το μικρότερο:

- Ενεργειακές εταιρείες** - διαθέτουν συνήθως σημαντικούς οικονομικούς πόρους, τεχνική εμπειρογνωμοσύνη και πολιτική επιρροή, την οποία μπορούν να χρησιμοποιήσουν για να ασκήσουν πιέσεις υπέρ ευνοϊκών πολιτικών και να χρηματοδοτήσουν και να αναπτύξουν υπεράκτια έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Κυβερνητικές αρχές** - έχουν την εξουσία να διαμορφώνουν πολιτικές και κανονισμούς που μπορούν να δημιουργήσουν ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και την εξουσία να χορηγούν άδειες και εγκρίσεις για την ανάπτυξη έργων.
- Τοπικές κοινότητες** - έχουν τη δύναμη να επηρεάζουν την κοινή γνώμη και να κινητοποιούν την πολιτική υποστήριξη υπέρ ή κατά των υπεράκτιων έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μπορούν μερικές φορές να χρησιμοποιούν νομικούς και ρυθμιστικούς μηχανισμούς για να αμφισβητήσουν προτάσεις ανάπτυξης.

- 49
4. **Περιβαλλοντικές ομάδες** - έχουν τη δύναμη να διαμορφώνουν την κοινή γνώμη και να υποστηρίζουν πιο περιβαλλοντικά βιώσιμες πολιτικές και πρακτικές και μπορούν μερικές φορές να χρησιμοποιούν νομικούς και ρυθμιστικούς μηχανισμούς για να αμφισβήτησουν προτάσεις ανάπτυξης.
 5. **Θαλάσσιοι ακτιβιστές** - έχουν τη δύναμη να διαμορφώνουν την κοινή γνώμη και να συνηγορούν υπέρ μιας πιο βιώσιμης χρήσης των θαλάσσιων πόρων και μερικές φορές μπορούν να χρησιμοποιήσουν άμεση δράση ή πολιτική ανυπακοή για να διακόψουν υπεράκτια έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας ή να επιστήσουν την προσοχή στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις τους.
 6. **Οι εταιρείες πετρελαιοειδών** - μπορεί να έχουν κάποιο επίπεδο οικονομικής ή πολιτικής επιρροής, αλλά η δύναμή τους μπορεί να περιοριστεί από τη μειωμένη ζήτηση για ορυκτά καύσιμα και την αυξανόμενη έμφαση στην ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
 7. **Άλλοι ενδιαφερόμενοι**, όπως οι παρατηρητές πουλιών ή οι αλιείς αναψυχής, μπορεί να έχουν περιορισμένη ισχύ στο ευρύτερο πλαίσιο της ανάπτυξης των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, αλλά μπορούν ακόμη να επηρεάζουν τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και να υπερασπίζονται τα συμφέροντά τους.

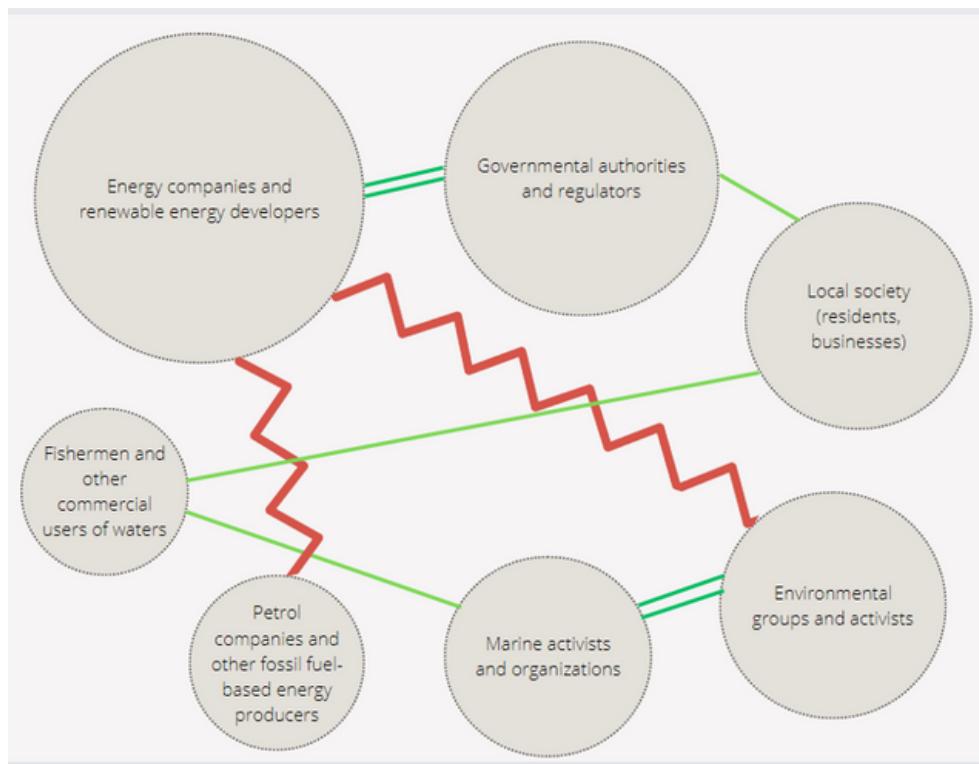
Σχήμα 5: Παράδειγμα δυναμικής δύναμης χαρτογράφησης συγκρούσεων

Πηγές σύγκρουσης:

- Διαφορές στόχων και προτεραιοτήτων μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.
- Διαφωνίες σχετικά με τις επιπτώσεις των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο θαλάσσιο περιβάλλον και κοινωνία.
- Αντίσταση από τους παραγωγούς ενέργειας με βάση τα ορυκτά καύσιμα και τους υποστηρικτές τους.
- Αντιδράσεις από θαλάσσιους ακτιβιστές και εμπορικούς χρήστες του ωκεανού που μπορεί να επηρεάζονται από τα υπεράκτια έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Συγκρούσεις σχετικά με τη χρήση γης και την πρόσβαση στους θαλάσσιους πόρους.
- Ρυθμιστικές και νομικές προκλήσεις που σχετίζονται με την ανάπτυξη και εφαρμογή των υπεράκτιων έργων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Συγκρούσεις σχετικά με τη διανομή και την τιμολόγηση της υπεράκτιας ανανεώσιμης ενέργειας.

Πιθανές λύσεις/στρατηγικοί τρόποι εισόδου:

- Δέσμευση και διαβούλευση με τις τοπικές κοινότητες και τα ενδιαφερόμενα μέρη για την αντιμετώπιση των ανησυχιών και τον μετριασμό των επιπτώσεων.
- Ανάπτυξη πολιτικών και κανονισμών για την προώθηση των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.
- Επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη για τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της αξιοπιστίας των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Ενθάρρυνση της συνεργασίας και της συνεννόησης μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών για προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης και των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Υιοθέτηση καινοτόμων χρηματοδοτικών και επιχειρηματικών μοντέλων για τη στήριξη της ανάπτυξης των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- Αύξηση της εκπαίδευσης και της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με τα οφέλη των υπεράκτιων ανανεώσιμων πηγές ενέργειας και τη σημασία της μείωσης των αερίων του θερμοκηπίου εκπομπές.

51

Σχήμα 6: Παράδειγμα διαγράμματος απεικόνισης συγκρούσεων

No6

Προτάσεις για συζήτηση- 1η Συνεδρία

Προτάσεις για συζήτηση

1. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία παρέχει ευκαιρίες για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την οικονομική ανάπτυξη των πράσινων βιομηχανιών.
2. Η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μπορεί να μειώσει την εξάρτησή μας από τα ορυκτά καύσιμα και να συμβάλει στον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.
3. Η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας συνεπάγεται δυσανάλογη επιβάρυνση.
σε ορισμένα κράτη μέλη και τομείς, οδηγώντας σε οικονομική ανισότητα και κοινωνική αναταραχή.
4. Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τις ανάγκες των επιχειρήσεων και των εταιρειών και τις τιμωρεί άδικα για τις περιβαλλοντικές τους επιπτώσεις.

5. Οι αρχές της κυκλικής οικονομίας της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας είναι πολύ ακριβές και ανέφικτο να εφαρμοστούν.
6. Η στρατηγική βιοποικιλότητας της ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας απειλεί την οικονομική ανάπτυξη και δημιουργία θέσεων εργασίας σε κλάδους όπως η γεωργία και η δασοκομία.
7. Η προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα οδηγήσει σε απώλειες θέσεων εργασίας στις παραδοσιακές βιομηχανίες όπως ο άνθρακας και το πετρέλαιο.
8. Η ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία θα οδηγήσει σε υψηλότερο ενεργειακό κόστος για τους καταναλωτές, ιδίως τα νοικοκυριά με χαμηλότερο εισόδημα.
9. Οι προσπάθειες της ΕΕ για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής μέσω της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας θα είναι αναποτελεσματική χωρίς τη συνεργασία των μεγάλων εκπομπών εκτός της ΕΕ.
10. Τα ηλεκτρικά αυτοκίνητα είναι πιο ακριβά στην αγορά από τα οχήματα που κινούνται με φυσικό αέριο, γεγονός που τα καθιστά απρόσιτα για πολλούς καταναλωτές.
11. Η εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας μπορεί να οδηγήσει σε απρόβλεπτες συνέπειες, όπως η αύξηση της ενεργειακής φτώχειας ή οι συγκρούσεις κατά τη χρήση γης, λόγω της κακής σχεδιασμός και εκτέλεσης.
12. Η κυκλική οικονομία μπορεί να μην αντιμετωπίζει τα βαθύτερα αίτια των περιβαλλοντικών προβλημάτων, όπως η υπερκατανάλωση και η υπερπαραγωγή, και μπορεί απλώς να οδηγήσει σε μετατόπιση των αποβλήτων και τη ρύπανση σε άλλες περιοχές ή βιομηχανίες.
13. Η κυκλική οικονομία μπορεί να μην είναι επεκτάσιμη ή εφαρμόσιμη σε όλες τις βιομηχανίες και τις περιοχές και μπορεί να απαιτήσει σημαντικές επενδύσεις σε υποδομές και τεχνολογία για να επιτυχημένη.
14. Η βιώσιμη κινητικότητα μπορεί να μην είναι σε θέση να καλύψει τις ανάγκες όλων των μέσων μεταφορών, όπως τα αεροπορικά ταξίδια ή οι μεταφορές μεγάλων αποστάσεων, οι οποίοι μπορεί να είναι απαραίτητοι για ορισμένες βιομηχανίες και περιοχές.
15. Η βιώσιμη κινητικότητα μπορεί να μην είναι σε θέση να αντικαταστήσει πλήρως την ατομική ιδιοκτησία αυτοκινήτων σε ορισμένες περιοχές ή για ορισμένους πληθυσμούς, οδηγώντας σε μειωμένη κινητικότητα και οικονομικό αποκλεισμό.
16. Η στρατηγική "από το αγρόκτημα στο πιρούνι" μπορεί να είναι υπερβολικά άκαμπτη και ανελαστική, περιορίζοντας τη δυνατότητα των αγροτών και παραγωγών να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς και στους καταναλωτές προτιμήσεις.

17. Η στρατηγική "Από τη φάρμα στο πιρούνι" μπορεί να συγκρουστεί με άλλες πολιτικές προτεραιότητες, όπως την προώθηση του διεθνούς εμπορίου ή τη διατήρηση της επισιτιστικής ασφάλειας, οδηγώντας ενδεχομένως σε αδιέξοδη πολιτική και αργή πρόοδο.
18. Η υπεράκτια αιολική ενέργεια μπορεί να είναι οπτικά και αισθητικά ενοχλητική, υποβαθμίζοντας την φυσική ομορφιά των παράκτιων περιοχών και επηρεάζουν αρνητικά τον τουρισμό και την αναψυχή.
19. Η υπεράκτια αιολική ενέργεια μπορεί να έχει αρνητικές επιπτώσεις στα θαλάσσια οικοσυστήματα και άγριας ζωής, διαταράσσοντας τα πρότυπα μετανάστευσης και προκαλώντας διαταραχή στα θαλάσσια θηλαστικά.
20. Η υπεράκτια αιολική ενέργεια μπορεί να είναι δαπανηρή και να απαιτεί σημαντικές προκαταρκτικές επενδύσεις, οδηγώντας ενδεχομένως σε υψηλότερο ενεργειακό κόστος για τους καταναλωτές.
21. Τα ενεργειακά αποδοτικά κτίρια ενδέχεται να αντιμετωπίσουν αντιδράσεις από τους παραδοσιακούς που προτιμούν τις συμβατικές πρακτικές σχεδιασμού και κατασκευής, περιορίζοντας ενδεχομένως την αποδοχή και τη ζήτηση στην αγορά.
22. Η προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων μπορεί μερικές φορές να είναι περιττή ή ακόμη και αντιπαραγωγική, οδηγώντας σε απρόβλεπτες συνέπειες, όπως η εξάπλωση χωροκατακτητικών ειδών ή η απώλεια παραδοσιακών γεωργικών πρακτικών.
23. Ορισμένοι υποστηρίζουν ότι η προστασία της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων μπορεί μερικές φορές να οδηγήσει σε περιορισμούς στη χρήση της γης και στα δικαιώματα ιδιοκτησίας, παραβιάζοντας ενδεχομένως τις ατομικές ελευθερίες.

No7

Διαδραστική μέθοδος φωνής φωτογραφιών- Πώς να την εξασκήσετε- Συνεδρία 2

Βήμα 1: Προετοιμασία

Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες πριν από την ημέρα του εργαστηρίου να φέρουν μια έντυπη ή ψηφιακή φωτογραφία/εικόνα (στο κινητό τους τηλέφωνο) που αντικατοπτρίζει ένα περιβαλλοντικό πρόβλημα στην περιοχή, γειτονιά, πόλη ή άλλο περιβάλλον. Ιδανικά, θα πρέπει να είναι μια φωτογραφία που ο συμμετέχων έχει τραβήξει.

Πώς θα το πραγματοποιούσατε αυτό;

Πριν από την ημέρα του εργαστηρίου, ζητήστε από όλους τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να προετοιμάσουν και ιδανικά να βγάλουν μια φωτογραφία δική τους, ή να βρουν μια άλλη δημοσιευμένη φωτογραφία (καλό είναι να έχουν την πίστωση της φωτογραφίας) ενός περιβαλλοντικού προβλήματος και είτε να το φέρουν σε έντυπη μορφή είτε σε ψηφιακή. Εάν είναι σε ψηφιακή φόρμα, πείτε τους να σας την στείλουν πριν από την ημέρα του εργαστηρίου.

Υπάρχει πάντα η περίπτωση να μην φέρουν καθόλου φωτογραφίες ή μόνο μερικές.

Εναλλακτικά, την ημέρα του εργαστηρίου, δώστε τους μια τράπεζα εικόνων που θα έχετε δημιουργήσει σε ψηφιακή ή έντυπη μορφή και παρουσιάστε αυτή τη συλλογή εικόνων με έναν προβολέα.

Δείτε το παράδειγμά μας εδώ <https://green-artivism.eu/index.php/session-2>. Εάν οι φωτογραφίες που φέρουν να είναι σε ψηφιακή μορφή και δεν σας τις έχουν στείλει πριν από το εργαστήριο, ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να σας τις στείλουν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή άλλης εφαρμογής κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου, ώστε να μπορείτε να τις παρουσιάσετε. Αν φέρουν εκτυπωμένες φωτογραφίες, κολλήστε τες στον πίνακα με αυτοκόλλητο και γράψτε κάτω από κάθε φωτογραφία, σε ένα post-it note, ένα τίτλο που αντικατοπτρίζει το θέμα που φαίνεται στη φωτογραφία. Εάν φέρουν και εκτυπωμένες και ψηφιακές φωτογραφίες, να χρησιμοποιήσετε έναν συνδυασμό όλων των προαναφερθέντων.

Απαιτούμενος χρόνος: 5 λεπτά

Βήμα 2: Το εργαστήριο αρχίζει!

Εξηγήστε με λίγα λόγια τη μέθοδο στους/τις συμμετέχοντες/ουσες. Πείτε τους να βάλουν όλες τις φωτογραφίες τους στο τραπέζι μπροστά τους. Πείτε στους/τις συμμετέχοντες/ουσες να γράψουν ένα κείμενο για το τοπικό πρόβλημα που αναφέρθηκε στη φωτογραφία της επιλογής τους. Πείτε τους ότι πρέπει να προσπαθήσουν να το συνδέσουν με έναν από τους 8 θεματικούς τομείς της ΕΠΣ. Δώστε τους 15 λεπτά για να γράψουν το κείμενό τους.

Ακολουθεί μια προτεινόμενη περιγραφή που θα τους εξηγήσει τι πρέπει να κάνουν: "Καθένας από εσάς έφερε μια φωτογραφία που αντικατοπτρίζει ένα σημαντικό περιβαλλοντικό ζήτημα στην τοπική σας κοινότητα. Θα σας ζητήσω να βάλει ο καθένας τη φωτογραφία του/της στο τραπέζι μπροστά του/της.

Τώρα, θέλω να γράψετε ξεχωριστά ένα μικρό δοκίμιο, ένα σύντομο κείμενο, που να εξηγεί ποιο είναι το πρόβλημα που αναφέρθηκε στη φωτογραφία και πώς συνδέεται με έναν από τους 8 θεματικούς τομείς της ΕΠΣ. Για να σας διευκολύνω, εγώ θα κολλήσω στον πίνακα τις 8 θεματικές περιοχές σε post-it σημειώσεις. Αφού τελειώσετε, θα σας πω τι πρόκειται να κάνουμε ως επόμενο βήμα".

Πώς θα το πραγματοποιούσατε αυτό;

Παρουσιάστε τους 8 θεματικούς τομείς της ΕΠΣ σε 8 post-it σημειώσεις κολλημένες στο πίνακα, ώστε να μπορούν να τα δουν και να προσπαθήσουν να συνδέσουν τη φωτογραφία τους με ένα από αυτά. Δεν χρειάζεται να εξηγήσετε αναλυτικά τους θεματικούς τομείς, καθώς έχουν ήδη που παρουσιάστει κατά τη διάρκεια της Συνεδρίας 1 ή/και της Συνεδρίας 2 κατά τη διάρκεια της παρουσίασης διαφανειών στην αρχή.

Απαιτούμενος χρόνος: 20 λεπτά (εξήγηση αυτού του βήματος & συγγραφή των δοκιμίων)

55

Βήμα 3: Παρουσίαση των φωτογραφιών

Πείτε στους/στις συμμετέχοντες/ουσες να παρουσιάσουν τις φωτογραφίες τους, να διαβάσουν το δοκίμιό τους στην ομάδα & να συζητήσουν με τους/τις άλλους/ες συμμετέχοντες/ουσες τα συγκεκριμένα προβλήματα που τέθηκαν.

Πώς θα το συντονίσετε;

Πείτε τους να ξεκινήσουν ένας-ένας ξεκινώντας από αυτόν/η που θα επιλέξετε και στη συνέχεια να προχωρήσουν δεξιόστροφα. Καθένας από αυτούς/ες θα έχει 2 λεπτά για να παρουσιάσει τη φωτογραφία του/της (θέμα, σχέση με το EGD, προτεινόμενη λύση). Όταν τελειώσει ο γύρος, δώστε τους 10 λεπτά για να συζητήσουν δυνατά όλοι/ες μαζί ανταλλάσσοντας απόψεις για το ποιο από τα προαναφερθέντα θέματα είναι το πιο σοβαρό στη χώρα τους. Ο/η καθένας/μια θα πρέπει να γράψει τη γνώμη του/της σε ένα post-it στον πίνακα. Εσείς, ο/η συντονιστής/τρια, ομαδοποιήστε τα post-it στον πίνακα και παρουσιάστε τα ευρήματα στην ομάδα. Ποιο φαίνεται να είναι το πιο σοβαρό πρόβλημα στη χώρα τους; Ποιο έρχεται δεύτερο, ποιο τρίτο κ.λπ. Πείτε τους να συζητήσουν τα κοινά περιβαλλοντικά προβλήματα στην πόλη τους, τον τρόπο με τον οποίο η τοπική κοινωνία αντιμετωπίζει το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή. Αφού μιλήσουν για τις εικόνες, η συζήτηση επεκτείνεται στα γενικότερα τοπικά περιβαλλοντικά προβλήματα.

Απαιτούμενος χρόνος: 2 λεπτά ανά συμμετέχοντα/ουσα για την παρουσίαση της φωτογραφίας και του κειμένου και 10 λεπτά για συζήτηση.

Βήμα 4: Συλλογική δημιουργία ιστοριών

Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να γράψουν συνεργατικά μια σύντομη ιστορία με βάση τα ατομικά τους κείμενα. Αυτή η ιστορία θα μπορούσε να λειτουργήσει ως επιστολή διαμαρτυρίας που θα ήθελαν να στείλουν στις δημόσιες αρχές ή στους τοπικούς φορείς τους, να δημοσιεύσουν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, να καταδείξουν τα πιο κρίσιμα περιβαλλοντικά ζητήματα των κοινοτήτων τους και να ανοίξουν μία συζήτηση.

Πώς θα το συντονίσετε;

Χωρίστε τους/τις συμμετέχοντες/ουσες σε ομάδες των 4. Κάθε ομάδα θα ορίσει έναν/μια συντάκτη/τρια. Στη συνέχεια, όλοι μαζί θα πρέπει να αρχίσουν τον καταιγισμό ιδεών σχετικά με το τι θα πρέπει να γράψουν σε αυτή την "επιστολή διαμαρτυρίας" που υποτίθεται ότι θα απευθύνεται σε μια τοπική αρχή, το Εθνικό Υπουργείο Περιβάλλοντος ή μια Επιτροπή για το περιβάλλον και θα μπορούσε ενδεχομένως να αναρτηθεί στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, να δημοσιευθεί σε διάφορους ιστότοπους και να χρησιμοποιηθεί ως μέρος μιας εκστρατείας ευαισθητοποίησης. Δώστε τους 15 λεπτά για να το κάνουν αυτό.

Απαιτούμενος χρόνος: 20 λεπτά.

Διάρκεια ολόκληρου του εργαστηρίου: περίπου 1 ώρα

Περισσότερες πληροφορίες: για τη διαδραστική μέθοδο της φωτοφωνίας: Δείτε αυτό το εξαιρετικό βίντεο

<https://www.youtube.com/watch?v=aZM8fb32rN8>

Υλικά για τη μέθοδο της διαδραστικής φωτοφωνίας:

- Χαρτάκια Post-it σε διάφορα χρώματα.
- Πίνακας λευκού χρώματος.
- Laptop συνδεδεμένο με βιντεοπροβολέα.
- Μπλε αυτοκόλλητα.
- Λίστα συμμετεχόντων/ουσών.
- Στυλό, λευκά χαρτιά A4.
- Μια τράπεζα εικόνων που θα έχετε δημιουργήσει πριν από το εργαστήριο και θα αντικατοπτρίζει τα τοπικά περιβαλλοντικά θέματα & θα λειτουργεί ως εναλλακτική λύση.

Προετοιμασία για το εργαστήριο

- Email των συμμετεχόντων/ουσών.
- Εκτυπωμένες λίστες συμμετεχόντων.
- Άγορά γραφικής ύλης/υλικών.
- Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες πριν από την ημέρα του εργαστηρίου να προετοιμάσουν μια φωτογραφία, να την εκτυπώσουν ή να την φέρουν σε ψηφιακή μορφή (στο κινητό τους τηλέφωνο) ή ακόμα καλύτερα να σας τη στείλουν μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Ετοιμάστε το εκπαιδευτικό σας υλικό για τα προβλήματα της χώρας σας, ένα βίντεο αν θέλετε και την εναλλακτική τράπεζα εικόνων σε περίπτωση που οι συμμετέχοντες/ουσες δεν φέρουν τη δική τους.

No8

Υλικά της συνεδρίας 3:

57

Στον ακόλουθο σύνδεσμο θα βρείτε όλα τα έξτρα υλικά για τη συνεδρία 3:

<https://green-artivism.eu/index.php/session-3/>

- Επεξηγηματικό υλικό για τα "Δεδομένα για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου".
- Επεξηγηματικό υλικό για την "Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία".
- Επεξηγηματικό υλικό σχετικά με τα "Εργαλεία συνηγορίας".
- Κάρτες δράσης: μικρές κάρτες (10x10 cm) με παραδείγματα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν και να κολλήσουν στον επιτραπέζιο πίνακα, π.χ. κάρτες με πιθανές δράσεις που μπορούν να αναληφθούν σε τοπικό επίπεδο.
- Ερωτήσεις για τον 1ο & 2ο γύρο.

8 | Αποποίηση ευθύνης

**Co-funded by
the European Union**

Το έργο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η παρούσα δημοσίευση αντικατοπτρίζει τις απόψεις μόνο του συγγραφέα και η Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν. 2021-1-ES02-KA220-YOU-000029048

58

Αυτό το εγχειρίδιο αναπτύχθηκε με επιμέλεια από την Future Needs, ενσωματώνοντας ουσιαστικές συνεισφορές από όλους τους εταίρους του Green Artivism. Ο σχεδιασμός και το περιεχόμενό του είναι ειδικά προσαρμοσμένα ώστε να υποστηρίζουν τους μοναδικούς στόχους του έργου Green Artivism.

Priročnik za delavnico o zelenem državljanstvu

Co-funded by
the European Union

Green Citizenship Workshop * 2023

Avtorji

Future Needs:

Giorgia Nikolakopoulou
Theodora Papanikolaou
Thanos Arvanitidis
Myrto Giotakou
Tita Nikolopoulou

University of Madrid:

Dimitrina J. Semova
Alejandro Costa Escuredo
Nuria Villagra García
Jorge Clemente Mediavilla
Mª Gemma Teso Alonso

Common Space:

Melina Vlachou
Anastasia Christaki

Innovation Hive

Fenia Kalantzi

MIITR:

Eva Žunec
Katarina Kocbek
Sara Zavernik
Darko Kovačič
Dorotea Pittner

32P:

Cristina Pérez Fernández
Verónica Verdejo Patón
Eduardo Fandiño Fernández
Silvia Martínez Turienzo
Laura G. Bécares

Ta priročnik je namenjen mladim, ki jih skrbijo podnebne spremembe, želijo ukrepati in se izraziti na ustvarjalen in umetniški način.

Kontaktni podatki

www.green-artivism.eu

@greenartivism

@greenartivism9179

Co-funded by
the European Union

Ta projekt je financirala Evropska komisija. Ta publikacija odraža le stališča avtorja in Komisija ne more biti odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje. 2021-1-ES02-KA220-YOU-000029048

Dobrodošli v delavnico zelenega državljanstva v okviru projekta Green Artivism

Doseganje zelenega prehoda z digitalnimi umetniškimi orodji

Z veseljem vas pozdravljamo kot izvajalca delavnice o zelenem državljanstvu!

Namen priročnika za delavnice zelenega državljanstva je jasno in izčrpno predstaviti smernice, ki vam bodo omogočile izvajanje delavnic "zelenega državljanstva" po vsem svetu. Namen delavnice je spodbujati mednarodni dialog na temo podnebnih sprememb in družbene odgovornosti. Projekt Green Artivism bo zagotovil plodna tla za interakcijo in dialog tudi (in zlasti) v pogojih družbene oddaljenosti in omejitev potovanj, ki jih je uvedel Covid 19. Z zaključkom projekta se pričakuje, da se bo vzpostavil krog opolnomočenja in zagovorništva, v katerem se bo vse več mladinskih nevladnih organizacij in udeležencev lahko pridružilo mreži Green Artivism ter samostojno izražalo in se borilo za svoje okoljske pravice ter za boljšo prihodnost z močno, zdravo in demokratično civilno družbo.

Kazalo vsebine

1. Projekt Green Artivism	6
1.1. O projektu	6
1.2 Opis projekta	6
1.3 Rezultati projekta:	7
1.3.1. Spletno orodje CREATIVITY	7
1.3.2 Delavnica o zelenem državljanstvu	9
1.3.3 Virtualni think tank	10
2. Umetnost oblikovanja dnevnega reda	11
2.1 Predlagani dnevni red delavnice o zelenem državljanstvu	12
3. Kako voditi delavnico	13
4. Delavnica zelenega državljanstva v okviru projekta Green Artivism	14
4.1 Prvi sklop: Akademска in političна razprava o temah evropskega zelenega dogovora	14
4.1.1. Uvod - cilji	14
4.1.2 Smernice - metodologija	15
4.1.3. Metodologija, gradivo, okvir in načrt za 1. sklop	16
4.2 Drugi sklop: Lokalni pomen EGD zame	21
4.2.1 Uvod - cilji	21
4.2.2 Smernice-metodologija	21
4.2.3 Metodologija, gradivo, okvir in načrt za 2. sklop	23
4.3 Tretji sklop: Moč državljanov. Ali lahko vplivamo na razvoj evropske politike?	25
4.3.1 Uvod - cilji	25
4.3.2 Smernice-metodologija	26
4.3.3 Metodologija, gradivo, okvir in načrt za 3. sklop	30
5. Evalvacijski vprašalnik za poročanje in razmislek	32

6. Končne opombe in zaključek	38
7. Dodatno gradivo	40
1: Poiščite gradivo projekta Green Artivism (Spletno orodje Creativity, virtualni think tank, delavnica o zelenem državljanstvu)	40
2: Predlagane igre za lomljenje ledu in spodbujanje energije za delavnico	41
3: Nasveti za vključitev v delavnico	42
4: Nasveti za celotno delavnico	44
5: Primer kartiranja konfliktov - 1. sklop	45
6: Spodbude za razpravo - 1. sklop	50
7: Interaktivna metoda fotogovorice - kako jo izvesti - 2. sklop	52
8: Gradivo za 3. sklop: Podatki o emisijah toplogrednih plinov, Evropski zeleni dogovor, orodja za zagovorništvo, akcijske kartice, ki jih lahko izpolnite s svojimi akcijami, vprašanja za 1. in 2. krog	56
8. Izjava o omejitvi odgovornosti	57

1 | Green Artivism - projekt Erasmus plus

1.1 O projektu Green Artivism

GREEN ARTIVISM (zeleni artivizem) je projekt programa ERASMUS+, katerega cilj je ustvariti mlade državljanke, ki so dobro obveščeni in opremljeni, da lahko učinkovito izražajo svoje okoljske skrbi in prizadevanja. Z ustvarjanjem cikla opolnomočenja je krovni cilj tega projekta, da bi politični in družbeni pomen podnebne krize ponovno dobil zagon tudi brez njenega glavnega zagovorniškega orodja: fizičnih protestov.

1.2 Opis

Leta 2018 je mladi generaciji pod vodstvom Grete Thunberg uspelo ustvariti največji zagon za zaustavitev podnebne krize v zgodovini. Več mesecev se je na tisoče mladih vsak petek zbiralno na podnebnih stavkah po vsem svetu, pri čemer so sledili gibanju "Fridays for Future" in skupinam, kot je "Extinction Rebellion". Hkrati je leta 2019 novoimenovana Evropska komisija sprejela Evropski zeleni dogovor kot svojo novo strategijo rasti, katere cilj je do leta 2050 postati prva podnebno nevtralna celina.

Vendar je izbruh bolezni Covid-19 ustavil podnebne stavke in izvajanje evropskega zelenega dogovora. Zdaj se moramo boriti, da bi zagotovili, da bo okrevanje po Covidu-19 potekalo na okolju prijazen način in da bi mladi generaciji zagotovili trajnostno prihodnost, in sicer z orodji za opolnomočenje, ki ne zahtevajo zbiranja velikih množic (npr. fizični protesti). Verjetno sta dve od glavnih alternativ, ki se še pojavljata, digitalna orodja, umetniška orodja ali kombinacija obojega. Vrnitev v normalno stanje mora potekati na trajnosten, odporen, a hkrati demokratičen in participativen način.

Zato so vprašanja, kot sta "Kakšna je moja moč kot državljana EU?" in "Kakšna je moja moč kot mladega človeka?", zdaj bolj aktualna kot kdaj koli prej. Alternativni način odgovarjanja na ta vprašanja v okviru tega projekta bo mešanica digitalnih orodij, učnih navodil in tematik, ki spodbujajo uporabo majhnih delavnic, umetniško-digitalnih izraznih platform in virtualnih think tankov v obliki spletnega foruma.

1.3 Rezultati projekta: Spletno orodje CREATIVITY, delavnica o zelenem državljanstvu, virtualni think tank

1.3.1 Spletno orodje CREATIVITY: Umetniška orodja, digitalna in fizična

V prvem delu projekta Green Artivism je bil ciljnemu občinstvu predlagan "CREATIVITY Web-toolkit", sestavljen iz štirih različnih orodij. Namen zbirke orodij je izobraževati in usposabljati mlade za aktivno državljanstvo, predvsem pa jim ponuditi alternativne oblike izražanja, ki jih navdihujejo umetnost in digitalni trendi naše dobe, da bi se interesi prihodnjih generacij izenačili z interesi današnjih generacij. Natančneje, ta štiri orodja ponujajo alternativno možnost za organizacijo digitalnega protesta ali kampanje za okolje, proti podnebnim spremembam itd., ne da bi se morali udeležiti fizičnega protesta.

V nadaljevanju si preberite informacije o 4 orodjih:

★ **Kako z ustvarjalnostjo videoposnetkov spodbuditi k ukrepanju:** Družbeni mediji so v zadnjih letih postali **temeljno orodje** za širjenje informacij, mnenj in zabave. Pomemben medij, ki se odziva na nova družbena gibanja, javne zahteve in aktivizem. Vendar pa za dodatno razširitev nekaterih vidikov, povezanih z določeno temo, kot je na primer artivism, obstajajo druga orodja: kot je to v primeru videoeseja. Za poglobljeno raziskovanje in razumevanje ključnih elementov določene teme je **videoesej** lahko ena od najbolj plodnih možnosti. Gre za avdiovizualno vsebino, iz katere se v dostopnem in pogovornem tonu črpajo kritična, refleksivna in subjektivna mnenja, da bi se razprava o določeni temi dvignila na višjo raven. S pomočjo tega video-učbenika spoznajte CELTX in Avid First, da boste lahko pripravili svoj scenarij in svojo avdiovizualno vsebino!

Poiščite material:

- <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-inspire-action-through-video-creativity/>
- <https://youtu.be/r52K2lGrqVM>

★ Kako vizualizirati spremembe, ki jih želite videti - Camera Obscura &

Anthotypes: V teh dveh video učnih gradivih (vsako po 5 minut) se boste naučili, kako izdelati ročno kamero obskuro in kako ustvariti umetniške podobe ter izdelati alternativno vrsto tipografije z uporabo surovin, ki spoštujejo okolje. Prvi videoposnetek vas bo vodil skozi postopek izdelave lastne camere obscure, drugi videoposnetek pa vam bo pokazal, kako ustvariti antotipe, podobe, podobne fotografijam, vendar z uporabo naravnih pigmentov.

Poščite material:

- <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-make-camera-obscura/>
- <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-make-anthotypes/>
- <https://youtu.be/BcmTVkXOOWc>
- <https://youtu.be/dc98YGpoAaA>

8

★ Priovedovanje zgodb na družbenih medijih: Ste navdušeni uporabniki družbenih medijev? Radi komunicirate z vrstniki, iščete zanimive novice, se pridružujete dogodkom, ukrepate s skupnimi dejavnostmi, delite svoje misli in komentirate objave drugih? Z orodjem, ki ga predstavljamo tukaj - priovedovanje zgodb preko družabnih omrežij - boste našli praktični vodnik, kako uporabiti svoje najljubše platforme (tukaj smo izbrali skupine na Facebooku), da bi posredovali svoje sporočilo, povedali pomembno zgodbo, spodbudili druge, da se vključijo v vaš namen, in širili glas!

Poščite material:

- <https://green-artivism.eu/index.php/storytelling-through-social-media/>
- https://youtu.be/zW70Yow_fIc

★ Množično ustvarjalno urbanistično oblikovanje: Javni prostor je skupna dobrina s kulturno, umetniško, socialno, mnemotehnično in okoljsko razsežnostjo. Javni prostor sprejemamo kot naše vsakodnevne dejavnosti, kot "naš kraj" - kraj vzpostavljanja skupnosti, družabnega življenja, umetnosti in kulture. V tem kontekstu se zdi smiselno in ustvarjalno sodelovanje tistih, ki javni prostor uporabljajo in mu dajejo življenje, več kot nujno.

Glavni cilj tega orodja je zagotoviti metodološke korake ter predlagati orodja in tehnike za izvajanje kolektivnega oblikovanja javnega prostora z umetniškim izražanjem. Razvito je kot vodnik, ki ga lahko uporablajo različne ekipe, akademiki, študenti, fundacije, umetniške skupine, združenja v soseskah in mladi raziskovalci v različnih primerih participativnih delavnic in projektov. Deluje kot priročnik in zbirka ustreznega gradiva, ki bo v podporo ljudskim gibanjem, mladim raziskovalcem in praktikom na področju urbanističnega načrtovanja, urbanističnega oblikovanja, okoljevarstva in prilagajanja podnebnim spremembam, vključno z metodologijami participativnega načrtovanja in umetnosti kot sestavnim delom njihovega pristopa.

Poiščite material:

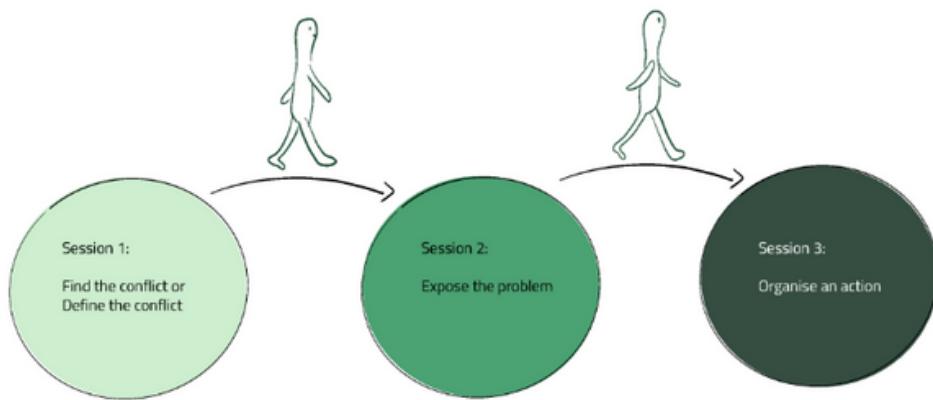
- <https://green-artivism.eu/index.php/crowd-creative-urban-design/>
- <https://repository.participatorylab.org/en/group/web-toolkit>

9

1.3.2 Delavnica o zelenem državljanstvu

Delavnica o zelenem državljanstvu je sestavljena iz treh srečanj oziroma sklopov, katerih cilj je spodbuditi mlade k ukrepanju. Namen **1. sklopa (srečanja)** z naslovom "Akademske in politične razprave za vsako temo evropskega zelenega dogovora" je analizirati vprašanja evropskega zelenega dogovora (EGD) in izboljšati razumevanje političnih razprav za vsako od njih. Namen **2. sklopa (srečanja)**, "Lokalni pomen EGD zame", je povezati EGD z lokalnimi problemi, **3. sklop (srečanje)**, "Moč državljanov. Ali lahko vplivamo na razvoj evropske politike?" želi spodbuditi k ukrepanju in mladim udeležencem ponuditi številna orodja in metodologije zagovorništva. Na naslednjih straneh so temeljito analizirana vsi 3 sklopi, skupaj z nasveti o pripravi posameznega sklopa oziroma srečanja s strani moderatorja.

Pomembno je tudi poudariti, da so v ta projekt vključene osebe, ki imajo **manj možnosti**, da bi na spletu izrazile svoje mnenje o podnebnih spremembah. To pomeni, da bi morali imeti invalidi možnost sodelovati v delavnici o zelenem državljanstvu, zato bi moral biti moderator pozoren, da se prilagodi tudi njim. Nekaj predlogov in nasvetov za moderatorja lahko najdete v dodatnem gradivu št. 3. Podobno morajo imeti možnost sodelovanja na delavnici tudi mlajši, na primer učenci, mlajši od 12 let, zato v istem razdelku dodatnega gradiva navajamo tudi nekaj nasvetov, kako bi to lahko storili.

Slika 1: "Sprehod" od enega do drugega sklopa

1.3.3 Virtualni think thank (miselna skupina)

10

Virtualni think tank je ključni del projekta Green Artivism, katerega namen je podpirati dialog in sodelovanje med mladimi, mladinskim voditelji, mladinskimi delavci, oblikovalci politik in drugimi ključnimi akterji iz različnih okolij, ki presegajo časovni okvir projekta. Udeležencem zagotavlja poseben prostor za predstavitev njihovih stvaritev, mreženje, iskanje sodelavcev ter spodbujanje učenja in krepitve zmogljivosti med organizacijami in posamezniki z lokalnimi koreninami ter zrelejšimi organizacijami civilne družbe in nevladnimi organizacijami. Upamo, da bomo z zaključkom projekta Green Artivism vzpostavili krog opolnomočenja in zagovorništva, ki bo omogočil več mladinskim nevladnim organizacijam in udeležencem, da se pridružijo mreži Green Artivism ter se samostojno izražajo in borijo za svoje okoljske pravice in boljšo prihodnost z močno, zdravo in demokratično civilno družbo. Virtualni think tank, imenovan Art for Climate Forum, je dostopen prek foruma na spletnem mestu Green Artivism, kjer se mu lahko uporabniki pridružijo, ustvarjajo teme za razpravo ter nalagajo fotografije in povezave do svojega dela.

- Forum Umetnost za podnebje: <https://green-artivism.eu/index.php/login/>

2 | Umetnost oblikovanja dnevnega reda

Če želite pripraviti učinkovit program, morate najprej opredeliti ciljno skupino in zapisati glavne učne cilje. To vam bo pomagalo opredeliti najpomembnejše teme in vprašanja, ki jih je treba obravnavati na sestanku ali dogodku. Ko ste opredelili učne cilje, razmislite o vseh omejitvah, ki lahko vplivajo na srečanje, kot so čas, število udeležencev, njihovo predznanje ter razpoložljivost ali narava seminarske sobe in gradiva. Ob upoštevanju teh dejavnikov izberite dejavnosti (iz tega priročnika) ali pa ustvarite svoje. Ne pozabite izbrane dejavnosti uskladiti s fazami procesa sprememb, da zagotovite smiselno učno izkušnjo za udeležence. Z upoštevanjem teh korakov lahko pripravite dnevni red, ki je dobro organiziran in učinkovito obravnava potrebe vaše ciljne skupine.

11

Faze procesa sprememb

Zapišite svoje dejavnosti za vsako fazo

Faza prijave

Naj se ljudje počutijo dobrodošle
Ustvarite vzdušje odprtosti in varnosti
Določite osnovna pravila

Faza evokacije

Analiziranje trenutnega položaja
Spodbujanje čustev
Povečanje ozaveščenosti

Vizionarska faza

Razvijanje vizije in alternativnih scenarijev
Pogled na boljšo prihodnost

Faza delovanja

Razvoj ciljev in strategij
Krepitev zmogljivosti: izboljšanje kompetenc in spretnosti
Ukrepi za načrtovanje

Faza povratnih informacij

Povzetek glavnih točk pridobljenih izkušenj

Slika 2: Oblikovanje agende

2.1 Predlagani dnevni red delavnice o zelenem državljanstvu

Tukaj si lahko ogledate predlog, kako sestaviti dnevni red delavnice o zelenem državljanstvu, vključno z gradivom za vse tri sklope, pri čemer je treba upoštevati čas, ki ga boste potrebovali za dobrodošlico, registracijo, prijavo udeležencev, igre za prebijanje ledu in spodbudne igre, ki jih boste morali izvesti, da bi ohranili zagon, ter čas za razmislek na koncu, da bi povzeli in pridobili nekaj povratnih informacij.

ČAS (min)	SKLOP
20'	Registracija in dobrodošlica
10'	Spoznavanje in orientacijska faza
10'	Vaja za ogrevanje/igra za prebijanje ledu
90'	Sklop 1: Akademska in politična razprava o vsaki temi EGD
10'	Odmor za kavo
5'	Igra za spodbujanje vzdušja
90'	Sklop 2: Lokalni pomen EGD zame
10'	Odmor za kavo
5'	Igra za spodbujanje vzdušja
90'	Sklop 3: Moč državljanov - ali lahko vplivamo na razvoj evropske politike? (2 kroga)
15'	Čas za razmislek
10'	Odjava

SKUPAJ	6h5min
--------	--------

* **Opomba!** Prosimo, upoštevajte "čas prijave in dobrodošlice" kot čas, ko se morajo udeleženci počutiti udobno, najti svoje sedeže, se vpisati na seznam udeležencev, vzeti nekaj vode iz mize itd. Ne smete ga obravnavati kot neto čas celotne delavnice. Na splošno je treba upoštevati, da bo neto čas delavnice 4 ure ali celo nekoliko manj.

3 | Kako voditi delavnico

Vodenje delavnice je pomembna naloga, ki zahteva skrbno načrtovanje in izvedbo. Z ustreznim načrtovanjem in izvajanjem **učinkovitih metod poučevanja** je lahko koristna izkušnja tako za moderatorje kot za udeležence. Za pravilno vodenje delavnice se je treba najprej temeljito **pripraviti na dogodek**. To vključuje jasno razumevanje namenov, ciljev, občinstva, dnevnega reda, učnih oblik in učnih metod, ki bodo uporabljeni, ter zagotavljanje, da so vsa potrebna gradiva primerna. Uporabiti morate tudi učne pripomočke in vključiti **ledolomilce** (angl. icebreakers), da ustvarite prijazno in zanimivo okolje za udeležence. Ideje za dejavnosti za prebijanje ledu lahko najdete v dodatnem gradivu št. 3.

Pomembno je tudi ustvariti varno in vključujoče okolje za udeležence, v katerem se bodo počutili udobno, ko bodo delili svoje misli in mnenja. Da bi to dosegli, morate biti večji upravljanja skupinske dinamike, ohranjanja osredotočenosti na cilje in zagotavljanja, da imajo vsi udeleženci možnost prispevati. Med delavnico je pomembno, da udeležencem nudite podporo in smernice ter spodbujate odprto razpravo in debato. Aktivno poslušanje in povratne informacije so prav tako ključne sestavine učinkovitega vodenja, znati pa se morate prilagoditi nepričakovanim situacijam ali izzivom, ki se lahko pojavijo.

Delavnica se mora končati z jasnim povzetkom ključnih iztočnic in akcijskih točk, udeležencem pa morate zagotoviti vire ali naslednje korake za nadaljevanje učenja po delavnici.

Z upoštevanjem teh najboljših praks lahko ustvarite zanimivo in produktivno delavnico za vse udeležence. Upamo, da vam bodo ti nasveti pomagali, da boste naslednjo delavnico vodili samozavestno in uspešno. Če boste upoštevali te smernice, boste lahko uspešno izvedli delavnice, ki udeležence izobražujejo, navdihujo in opolnomočijo za pozitivne spremembe v njihovih življenjih in skupnostih.

4 | Sklopi delavnic za zeleno državljanstvo

14

4.1 Prvi sklop: Akademska in politična razprava o vsaki temi evropskega zelenega dogovora

4.1.1 Uvod - cilji

Dobrodošli v sklopu z naslovom "Akademska in politična razprava o vsaki temi evropskega zelenega dogovora". Evropski zeleni dogovor (EGD) je celovit in ambiciozen načrt za trajnostno gospodarstvo Evropske unije in boj proti podnebnim spremembam. Namen tega sklopa je pomagati razumeti politične razprave za vsako temo EGD z vključevanjem v debatne kroge, hkrati pa se naučiti, kako ta vprašanja grafično izraziti ciljni skupini ter razumeti vprašanja EGD in politične razprave o 8 področjih politike EGD. Učna oblika tega srečanja je delo v skupinah, kar bo spodbujalo sodelovanje in razpravo med udeleženci. Uporabljene učne metode vključujejo metodo sestavljanke, razpravo v svetovnem debatnem šolskem formatu in kartiranje konfliktov, kar bo udeležencem pomagalo pri dinamičnem in interaktivnem vključevanju v gradivo. Ob koncu tega sklopa bodo udeleženci bolje razumeli politične razprave in vprašanja, ki jih obravnava evropski zeleni dogovor, ter pridobili veštine za njihovo učinkovito posredovanje drugim.

Vsa gradiva, potrebna za zgoraj navedene metode, boste našli v razdelku Dodatno gradivo na koncu priročnika in tudi v našem skladišču z gradivi na spletni strani Green Artivism tukaj: <https://green-artivism.eu/index.php/library>

4.1.2 Smernice-metodologija

Koraki na kratko

1. Najprej **pozdravite** udeležence. V nekaj besedah se predstavite, povejte, od kod prihajate (vaša organizacija), in predstavite sklop oziroma srečanje. Na kratko predstavite projekt Green Artivism in njegove cilje. Udeležencem predstavite osnutek delavnice, da bodo vedeli, kaj lahko pričakujejo.
2. Pred začetkom delavnice uporabite lahkotno strategijo za spodbujanje povezav med udeleženci. Izbirate lahko med različnimi ledolomilci.
3. **Evropski zeleni dogovor** napišite na tablo, tablo z diagrami itd. Nato povabite udeležence, da pridejo k tabli in zapišejo svoje asociacije na to besedno zvezo. Poznavanje teme se bo seveda od udeleženca do udeleženca razlikovalo. Na podlagi odgovorov lahko spodbudite razpravo, udeleženci pa imajo priložnost, da svoje odgovore in odgovore drugih podrobneje razložijo.
4. Povzemite glavne točke in na kratko predstavite **evropski zeleni dogovor in njegovih osem tematskih področij**.
5. Vodja nato poda navodila za skupinsko delo z metodo sestavljanke. O metodi sestavljanke preberite tukaj: <https://green-artivism.eu/index.php/session-1>
6. Srečanje s sestavljanko zaključite z vnaprej pripravljenim kvizom na izbrani platformi (Quizziz, Kahoot, etc).

7. Podajte navodila za obliko razprave oziroma debate. Udeležence razdelite v skupine in jim dajte dovolj časa za pripravo. Poskrbite, da boste udeležencem v času priprav nudili podporo in pomoč. Nekateri so morda novi v zvezi s temo in bodo potrebovali pomoč ali navodila, kako nasprotovati ali predlagati nove argumente.

8. Razložite logiko **kartiranja konfliktov** - navedite preproste primere konfliktov, narišite zemljevid na tablo, pokažite udeležencem videoposnetek itd. Nato udeležence razdelite v skupine in jim določite temo o 8 področjih politike EGD. Kot moderator pomagajte skupinam in jim podajte predloge. Po določenem času moderirajte predstavitve zemljevidov konfliktov. (Primer **kartiranja konfliktov** si oglejte na spletni strani Dodatno gradivo št. 5).

9. Navedite povzetek glavnih točk delavnice. Koristno je, da opravite kratko razpravo o učinkovitosti delavnice. Vzemite si čas za priznanje prispevkov, predlogov, priporočil in kritik. Udeležencem sporočite, kako lahko nadaljujejo z učenjem in jim odgovorite na morebitna zastavljena vprašanja. Če ste pripravili obrazec za povratne informacije, naj ga udeleženci izpolnijo.

4.1.3 Metodologija, gradivo, okvir in načrt za 1. sklop

Gradivo in načrt za 1. srečanje: Akademska in politična razprava o vsaki temi evropskega zelenega dogovora	
Cilji in namen	<ul style="list-style-type: none">Razumevanje politične razprave o vsakem vprašanju EGD s pomočjo debatnih krogov.Naučiti se, kako grafično izraziti ta vprašanja o ciljni skupini osebno in druga vprašanja EGD.Razumevanje vprašanj EGD in političnih razprav o osmih področjih politike EGD.
Metode učenja	Delo v skupini
Metode poučevanja	Metoda sestavljanke (»Jigsaw«), svetovna šolska debata, kartiranje konfliktov
Učni pripomočki	Bela tabla/listna tabla, pametni telefon ali računalnik, delovni listi za metodo sestavljanke (»Jigsaw«)

Viri in literatura	<p>1. del: Evropski zeleni dogovor. Evropska komisija. Dostopno na: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_1&format=PDF</p> <p>2. in 3. del: Zeleni dogovor EU - načrt za trajnostno gospodarstvo. Dostopno na: https://www.switchtogreen.eu/the-eu-green-deal-promoting-a-green-notable-circular-economy/ Evropski zeleni dogovor - prizadevanje za prvo podnebno nevtralno celino. Evropska komisija. Dostopno na: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en Evropski zeleni dogovor. Evropska fundacija za podnebje. Dostopno na: https://europeancclimate.org/the-european-green-deal/ Siddi, M. (2020). Evropski zeleni dogovor: ocena njegovega trenutnega stanja in prihodnjega izvajanja. Sikora, A. (2021, January). Evropski zeleni posel – pravni in finančni izzivi podnebnih sprememb. In Era Forum (letnik 21, št. 4, str. 681-697). Springer Berlin Heidelberg. Leonard, M., Pisani-Ferry, J., Shapiro, J., Tagliapietra, S. in Wolff, G. B. (2021). The geopolitics of the European green deal (št. 2021/04) (Geopolitika evropskega zelenega sporazuma). Bruegel Policy Contribution (Prispevek za politiko). Eckert, E., & Kovalevska, O. (2021). Trajnost v Evropski uniji: analiza diskurza evropskega zelenega dogovora (Sustainability in the European Union: analysing the discourse of the European green deal). Journal of Risk and Financial Management, 14(2), 80. Fetting, C. (2020). Evropski zeleni dogovor. Poročilo ESDN, december. Wolf, S., Teitge, J., Mielke, J., Schütze, F. in Jaeger, C. (2021). Evropski zeleni dogovor – več kot podnebna nevtralnost. Intereconomics, 56(2), 99-107.</p>
--------------------	--

ORIS SREČANJA

Uvod (5 minut)	Predstavitev moderatorja. Pozdrav udeležencev. Kratka predstavitev projekta Green Activism ter njegovih rezultatov, ciljev in namenov. Predstavljen je oris delavnice. Čas za vprašanja.
Uvodna motivacija (10 minut)	Pomembno je, da uporabite lahko strategijo, s katero boste okrepili povezave med udeleženci in jih spodbudili, da delijo svoje znanje in zanimanje za delavnico. Izberate lahko med različnimi aktivnostmi za prebijanje ledu.
1. del: Predstavitev in analiza vsake teme EGD z uporabo metode sestavljanke (neobvezno)	<p>Moderator na tablo/listno tablo, list itd. napiše (evropski) zeleni dogovor. Udeležence povabi, da pridejo k tabli in zapišejo svoje asociacije na to besedno zvezo. Znanje o tej temi se bo od udeleženca do udeleženca seveda razlikovalo. Na podlagi odgovorov poteka razprava, udeleženci pa imajo možnost, da svoje odgovore in odgovore drugih podrobnejše razložijo.</p> <p>Moderator povzame glavne točke in na kratko predstavi Evropski zeleni dogovor in njegovih osem tematskih področij (če jih udeleženci predhodno omenijo, jih lahko moderator sproti zapisuje na tablo).</p>

	<p>1. Povečanje podnebnih ambicij 2. Čista, cenovno dostopna in varna energija 3. Industrija za čisto in krožno gospodarstvo 4. Energetsko in surovinsko učinkovite stavbe 5. Trajnostna in pametna mobilnost 6. Od kmetije do vilic 7. Biotska raznovrstnost in ekosistemi 8. Okolje brez onesnaževanja instrupov</p> <p>Vodja nato poda navodila za <i>skupinsko delo z metodo sestavljanke</i>. Cilji metode so predstaviti svoje delovne rezultate in se seznaniti z delovnimi rezultati drugih ter neposredno deliti in sporočati rezultate drugim. Moderator oblikuje (domače) skupine za <i>delo na določenem problemu ali vprašanju - v našem primeru bo to 8 tem EGD</i>. Učenci so nato razporejeni v nove skupine (skupine strokovnjakov), tako da vsako prejšnjo skupino v novi situaciji zastopa vsaj en član.</p> <p>1. Udeleženci se razdelijo v skupine po 4 (to je DOMAČA SKUPINA). 2. Vsakemu udeležencu sta dodeljeni dve tematski področji EGD. Neposreden dostop imajo le do svojega segmenta/teme (gradivo je vzeto iz dokumenta EU Green Deal - poglavje Oblikovanje niza politik, ki močno spreminja družbo). 3. Udeleženci imajo čas, da vsaj nekajkrat preberejo svoje gradivo in se z njim seznanijo (10 minut). Ni treba, da se jih naučijo na pamet. 4. Moderatorji oblikujejo začasne skupine strokovnjakov tako, da se en udeleženec iz vsake skupine sestavljanke pridruži drugim osebam, ki so dodeljene istemu segmentu. Udeležencem v teh eksperimentnih skupinah dajte čas, da se pogovorijo o glavnih točkah svojega segmenta in da vadijo predstavitve, ki jih bodo pripravili za svojo skupino sestavljanke (10 minut). <i>Npr. vsi v strokovni skupini 1 so se ukvarjali s tematskima področjema EGD 1 in 2</i> 5. Udeleženci se vrnejo v svoje domače skupine. Vsak udeleženec predstavi svoj segment domači skupini. Ostali naj postavljajo vprašanja za pojasnila (10 minut).</p>
2. del: Prikaz politične razprave o vsaki temi EGD v obliki svetovne šolske razprave	<p>Drugi del zasedanja poteka <i>v obliki debate</i>. Cilji in nameni debatne oblike so poglavljanje, širjenje in uporaba znanja, spodbujanje kritičnega mišljenja, razvijanje informacijskih spretnosti in razvijanje komunikacijskih spretnosti.</p> <p><i>V dodatnih gradivih so priložene pobude/vprašanja za debato.</i></p> <p>Udeleženci lahko glasujejo o temi svoje razprave ali pa jo izbere vodja.</p> <p>Ekipe sestavlja od tri do pet oseb, ki se pripravljajo skupaj (od tega le trije govorijo v debati). Glede na število udeležencev se oblikujejo skupine zagovornikov (propozicija) in nasprotnikov (opozicija). Če je udeležencev več, lahko druga za drugo potekajo različne ločene razprave, pri čemer vsaka obravnava drugo temo EGD.</p> <p>Skupine imajo 20 minut časa za pripravo.</p>

	<p>Prvi trije govori vsake ekipe trajajo 8 minut in se izmenjujejo med propozicijo in opozicijo, začenši s propozicijo. Po začetnih šestih govorih (po trije iz vsake ekipe) ima vsaka ekipa štiriminutni "odgovorni" govor. Tega govori 1. ali 2. govorec iz njihove ekipe. "Odgovorni" govor se najprej začnejo z opozicijo. Moderator meri časovni potek govorov.</p> <p>Med prvimi šestimi glavnimi govori lahko govornik nasprotne ekipe med prvo in sedmo minuto govora ponudi "informacijsko točko - POI". To je kratek vmesni stavek, ki vključuje vprašanje za nasprotno ekipo ali ugovor osebi, ki trenutno govori (dovoljena sta največ 2 POI na govor).</p> <p>Postopek razprave:</p> <p>1. govorec propozicije: predstavi stališče skupine glede argumenta in cilja razprave (pojasni, kakšno je stališče skupine in zakaj ga bodo zagovarjali), predstavi argumente skupine.</p> <p>1. govorec opozicije: predstavi stališče nasprotne skupine glede debatnega argumenta in cilja (sprejme ali zavrne opredelitve ključnih pojmov debatnega argumenta), predstavi argumente nasprotne skupine.</p> <p>2. govorec propozicije: ponovno predstavi argumente zagovorniške skupine in z dodatno podporo poveča njihovo moč, zavrne argumente opozicije.</p> <p>2. govorec opozicije: ponovno predstavi argumente opozicijske skupine in z dodatno podporo poveča njihovo moč, zavrne argumente propozicije.</p> <p>3. govorec propozicije: povzame razpravo (argumente in protiargumente), poudari najmočnejše dele argumentov propozicije in izpostavi slabosti argumentov opozicije, prepričljivo zaključi zagovor stališča propozicije.</p> <p>3. govorec opozicije: povzame razpravo (argumente in protiargumente), poudari najmočnejše dele argumentov opozicije in izpostavi slabosti argumentov propozicije, prepričljivo zaključi stališče opozicijske skupine.</p>
3. del: Prikaz strank, vpletenih v vprašanja EGD, in njihovih razmerij moči z uporabo kartiranja konfliktov; opredelitev hipotetičnih rešitev	<p>Najprej moderator razloži logiko kartiranja konfliktov – navede preproste primere konfliktov, nariše zemljevid na tablo, pokaže udeležencem video posnetek itd.</p> <p>Primer kartiranja konfliktov je vključen med dodatnim gradivom. Na tem zemljevidu konfliktov je raziskana dinamika med zainteresiranimi stranmi na temo obnovljivih virov energije na morju.</p> <p>Nato se udeleženci razdelijo v 8 (ali več) skupin po 3-5 oseb. Vsaka skupina se odloči, s katerim od 8 področij politike EGD se bo ukvarjala, ali pa moderator vsaki skupini dodeli temo, tako da nobena tema ne ostane neodkrita.</p>

	<p>Do te točke morajo biti vsi udeleženci vsaj platonično seznanjeni z vsemi področji politike EGD. Udeleženci jim lahko posredujejo namige, ki so ostali od razprave, ali pa jim dajo pripravljeno gradivo o 8 tematskih področjih, da ga še enkrat preberejo.</p> <p>Udeleženci sledijo korakom kartiranja konfliktov (priporočljivo je, da se jim za referenco pokaže primer). Moderator pomaga udeležencem in daje predloge. Udeleženci poiščejo ključno točko, zaradi katere je konflikt bolj konstruktiven, in točke visokega vzhoda.</p> <p>Po približno 20 minutah skupine predstavijo svoje delo in strateške vstopne točke, ki so jih opredelile in ki bi lahko pomagale rešiti vprašanja na določenem področju politike.</p>
Refleksija in prehod na 2. sklop oziroma srečanje	<p>Ob zaključku srečanja imajo udeleženci čas, da na kratko razmisljijo, premisljijo in utrdijo, kar so se naučili.</p> <p>Moderator naj pripravi povzetek glavnih točk srečanja. Koristno je opraviti kratko razpravo o učinkovitosti. Vzemite si čas za prepoznavanje prispevkov, predlogov, priporočil in kritik. Udeležencem sporočite, kako lahko nadaljujejo z učenjem, in jih seznanite z morebitnimi nadaljnji vprašanji.</p>

Literatura in viri:

McGill. SKILLS21. Vodnik za moderatorje. Dostopno na:

<https://www.mcgill.ca/skills21/facilitator-guide> (5. 1. 2023)

Učilnica za sestavljanke. Dostopno na: <https://www.jigsaw.org/> (5. 1. 2023)

Angleško govoreča unija: odkrivanje glasov. Uvod v format WSDC. Dostopno na:

<http://www.esu.org/wp-content/uploads/2019/01/Introduction-to-World-Schools-format-guide.pdf> (5. 1. 2023)

Orodja za analizo konfliktov: Dostopno na:

<https://www.youtube.com/watch?v=iywM-o-ym1Y> (5. 1. 2023)

Pripomočki:

- Računalnik
- Tabla/listna tabla
- Papir
- Pisala, (barvni) svinčniki
- Natisnjen dokument z 8 tematskimi področji EGD (glej dodatno gradivo št. 6)
- Po potrebi spodbude za razpravo (glej dodatno gradivo št. 6)
- Primer kartiranja konfliktov (glej dodatno gradivo št. 5)

4.2 Drugi sklop: Lokalni pomen EGD zame

4.2.1 Uvod - cilji

21

Namen sklopa "Lokalni pomen EGD zame" je povečati ozaveščenost o povezavi med Evropskim zelenim dogovorom (EGD) in lokalnimi skupnostmi. Uporabljena bo interaktivna metoda fotogovorice (photovoice), ki bo udeležence pritegnila in jih z logičnimi orodji, utemeljevanjem in razpravo poučila o skupnem oblikovanju politik. Na srečanju bo potekalo tudi kartiranje lokalnih problemov s političnimi področji EGD. Udeleženci naj s seboj prinesejo fotografije, ki predstavljajo tako njihove skupnosti kot osebne poglede na skupne okoljske probleme v njihovem mestu. Srečanje bo vključevalo razpravo o tem, kako lokalna družba obravnava okolje in podnebne spremembe, s poudarkom na splošnih lokalnih okoljskih problemih. Sklop je zasnovan interaktivno in zanimivo, saj bo udeležencem omogočil, da delijo svoje izkušnje in se učijo drug od drugega.

4.2.2 Smernice-metodologija

Koraki na kratko

1. Najprej pozdravite udeležence. V nekaj besedah se predstavite, povejte, od kod prihajate (vaša organizacija) in o čem bo to srečanje govorilo.

Na hitro omenite interaktivno metodo fotogovorce, ki je osrednji del tega sklopa, in povejte, da bo analitično razložena pozneje.

2. Začnite predstavljalati diapositive PowerPoint.

Diapositive najdete tukaj:

<https://green-artivism.eu/index.php/session-2>

Diapositivi vsebujejo:

- **Kaj se bodo udeleženci naučili ob koncu tega srečanja**
- **Predstavite glavno izobraževalno gradivo tega srečanja:**

-Podnebne spremembe

-Evropski zeleni dogovor in njegove teme

-Nacionalni energetsko-podnebni načrt

-Evropsko podnebno pravo

- **Predstavite lokalna vprašanja svoje države** (tukaj smo predstavili Ciper. Pripraviti morate ustrezno gradivo za svojo državo na podlagi strukture, ki jo boste našli v tej predstavitvi): 1) Kje je moja država glede na EGD? "Boleče točke" v vaši državi (glavna okoljska vprašanja), 2) Primeri dobre prakse: primeri nekaterih pozitivnih ukrepov, ki jih je vaša država sprejela na področju okolja).
- **Predvajajte videoposnetek o EGD** in njenem lokalnem pomenu (ta videoposnetek je tesno povezan s Ciprom in ima angleške podnapise). Lahko predvajate videoposnetek in poslušate ciprskega aktivista, ki govorí o EGD na splošno in natančneje o Cipru, ali pa pripravite svoj videoposnetek v zvezi z vašo državo, lahko pa ta korak v celoti preskočite. Videoposnetek najdete tukaj: <https://green-artivism.eu/index.php/session-2>
- **Kako kartirati lokalne okoljske probleme:** A: z interaktivno metodo fotogovorce - pridružite se delavnici in B: s poglavljanjem v znanje - uporaba lokalnih virov in interakcija s skupnostjo.

Začnite z B!

B. Predstavite načine, kako lahko nekdo opredeli lokalne probleme (uporabite vire in sodelujte z lokalnimi skupnostmi/organi). Omenite le, da lahko v tej predstavitvi (diapositivi 40-48) najdejo dodatne vire za branje in glosar, ko jim bo posredovana/poslana po delavnici, vendar ne berite virov enega za drugim.

Nato preidite na točko A, ki je bistvo tega sklopa!

A. Udeležencem razložite, kako bodo na mini delavnici izvajali **interaktivno metodo fotogovorce**, in jih razporedite v skupine, da jo bodo vadili na kraju samem! Poiščite v dodatnem gradivu št. 7 analitične korake, kako izvajati to **interaktivno metodo fotogovorce**.

4.2.3 Metodologija, gradivo, okvir in načrt za 2. sklop

Gradivo in načrt za 2. srečanje: Lokalni pomen EGD zame	
Cilji in namen	<ul style="list-style-type: none">• Ozaveščati o povezavi med evropskim zelenim dogovorom (EGD) in lokalnimi skupnostmi.• Naučiti se, kako kartirati lokalne probleme z uporabo dveh metod: z raziskovanjem razpoložljivih virov in izvajanje interaktivne metode fotogovorce.
Metode učenja	Predstavitev izobraževalnega gradiva s strani moderatorja in delo v skupinah
Metode poučevanja	Predstavitev diapositivov in interaktivna metoda fotogovorce
Učni pripomočki	<ul style="list-style-type: none">• Listki v različnih barvah• Bela tabla• Prenosni računalnik, povezan s projektorjem• Modra lepilna ploščica• Seznam udeležencev• Pisala, prazni papirji A4• Nabor slik, ki ga boste ustvarili pred delavnico in ki bo odražal lokalno okoljsko problematiko in bo služil kot alternativa v primeru, če udeleženci ne bodo prinesli svojih fotografij. (Oglejte si naš primer na spletni strani projekta tukaj: https://green-activism.eu/index.php/session-2)
Viri	<p>Potrebujete naslednje (vse najdete na spletni strani Green Activism tukaj https://green-activism.eu/index.php/session-2).</p> <ul style="list-style-type: none">• Predstavitev pdf v diapositivih z naslovom "Session 2_GREEN CITIZENSHIP WORKSHOP_slides presentation.pdf" z vsem izobraževalnim gradivom, ki ga boste predstavili udeležencem.• Video intervju ciprskega aktivista Orestisa Matsasa z angleškimi podnapisi.• Nabor slik z naslovom "Ciper v slikah".

ORIS SREČANJA	
Uvod (5 minut)	Udeležence seznanite s tem, o čem govoriti srečanje, kaj lahko udeleženci pričakujejo in kaj je interaktivna metoda fotogovorice.
Predstavitev izobraževalnega gradiva in videoposnetka (pol ure)	<p>Začnite predstavljati diapositive PowerPoint. Diapositive najdete tukaj: https://green-artivism.eu/index.php/session-2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaj se bodo udeleženci naučili ob koncu tega srečanja • Predstavite glavno izobraževalno gradivo tega srečanja: <ul style="list-style-type: none"> -Podnebne spremembe -Evropski zeleni dogovor in teme -Nacionalni energetsko-podnebni načrt -Evropska podnebna zakonodaja • Predstavite lokalna vprašanja svoje države (tukaj smo zbrali informacije o težavah Cipra. Pripraviti morate ustrezne gradivo za vašo državo na podlagi strukture, ki jo boste našli v tej predstavitvi): 1) Kje je moja država v zvezi z EGD? "Boleče točke" v vaši državi (glavna okoljska vprašanja), 2) Najboljšeprakse: primeri nekaterih pozitivnih ukrepov, ki jih je vaša država sprejela v zvezi z okoljem. • Predvajajte videoposnetek o EGD in njenem lokalnem pomenu (ta videoposnetek je tesno povezan s Ciprom in ima angleške podnapise). Predvajajte lahko videoposnetek in poslušate ciprskega aktivista, ki govoriti o EGD na splošno in več posebej o Cipru, lahko pripravite svoj videoposnetek, ki se nanaša na vašo državo, lahko pa ta korak v celoti preskočite.
Opredelitev lokalnih težav: Pojasnjene metode in uporaba interaktivne metode fotogovorice	<p>Kako kartirati lokalne okoljske probleme na 2 načina: A: Interaktivna metoda fotogovorice - Pridružite se delavnici & B: Poglavljanje v znanje - uporaba lokalnih virov in sodelovanje s skupnostjo.</p> <p>Začnite z B! Predstavite načine, kako lahko nekdo kartira lokalne probleme. Predstavite jim diapositive s strani 28-36 predstavitev pdf. Omenite, da lahko v isti predstavitev (diapositivi 42-50) najdejo dodatne vire za branje, vendar virov ne berite na glas enega za drugim.</p> <p>Nato preidite na točko A, ki je bistvo tega sklopa! Udeležencem razložite, kako lahko izvedejo interaktivno metodo fotogovorice v mini delavnici (diapositivi 38-41), hkrati pa v dodatnem gradivu št. 6 najdete vse analitične korake za izvedbo te mini delavnice.</p>

4.3 Tretji sklop: Moč državljanov. Ali lahko vplivamo na razvoj evropske politike?

4.3.1 Uvod - cilji

Spodbujanje ukrepov, ki lahko ublažijo posledice podnebnih sprememb, je nadnacionalna in medsektorska odgovornost družbe. Res je, da so pomembni ukrepi na vseh ravneh, od vladnih pobud do tega, da pustite avto doma in uporabljate javni prevoz. Kaj pa, če želite storiti več na javni ravni? Kaj lahko storite? Na tem mestu bomo poskušali podati nekaj odgovorov na to vprašanje.

Glavni cilj tega srečanja je, da udeleženci razpravljajo o resničnih temah, ki so del njihovega vsakdanjega življenja v njihovih soseskah, delovnih prostorih, občinah, šolah itd., da jih povežejo s temami evropskega zelenega dogovora in poskušajo oblikovati načrte in ukrepe ali spodbujati politike v zvezi z njimi.

Lokalna prilagoditev ciljev, tem in splošnega okvira evropskega zelenega dogovora je pomemben korak, ki odraža povezavo med teoretičnim kontekstom in našimi vsakdanjimi praksami. Ta proces nam lahko zagotovi dragocena orodja in argumente za sporočanje naših izkušenj, njihovo izmenjavo in primerjavo s podobnimi ukrepi na lokalni ali evropski ravni.

Srečanje ima dva (2) specifična cilja:

- Prilagodite ali od začetka oblikujte ukrep, usmerjen v izboljšanje že ugotovljenega problema, povezanega s podnebnimi spremembami.
- Prilagodite ali oblikujte časovni načrt za vključitev ciljne javnosti in ustreznih zainteresiranih strani, da se ukrep uresniči.

VSEBINE

- Osnovni nasveti o tem, kaj so **orodja za zagovorništvo**, in primeri, kako jih uporabiti.
- Grafične informacije o osmih stebrih **evropskega zelenega dogovora**.

- Nabor idej za lokalne ukrepe, povezane z 8 stebri evropskega zelenega dogovora.
- Nabor smiselnih vprašanj ali idej za razpravo.
 - Opredelite ukrep, ki ga želite spodbujati na lokalni ravni.
 - Opredelite ukrepe, ki jih je treba sprejeti za vključitev ljudi v predlagani ukrep.
- Predstavitev rezultatov in splošna razprava.

4.3.2 Smernice-metodologija

Srečanje bo potekalo po metodologiji soustvarjanja. Postopek soustvarjanja spodbuja sodelovanje udeležencev in spodbuja izmenjavo idej, kar lahko privede do dragocenih in bolj vključajočih rezultatov. V tem primeru smo izbrali metodo World Café, vendar lahko uporabite drugačno interaktivno tehniko.

26

Pred začetkom metode World Café (svetovne kavarne) bomo zagotovili nekaj konteksta, obnovili pomembne informacije o evropskem zelenem dogovoru in povezavo z možnimi ukrepi, ki jih je treba razviti, ter predstavili orodja za zagovorništvo; nato bomo nadaljevali z razvojem svetovne kavarne.

Svetovna kavarna je metoda, ki simulira **neformalno kavarniško okolje, v katerem udeleženci v majhnih skupinah raziskujejo določeno vprašanje**. Razprava poteka v več krogih po 20-30 minut. Namen kavarniškega vzdušja je ustvariti bolj sproščeno okolje in spodbuditi odprte pogovore.

Uspeh metode World Café (svetovne kavarne) temelji na nekaterih načelih, kot so:

- Ustvarjanje prijetnega vzdušja, da se ljudje počutijo prijetno, ko delijo svoje misli.
- Zagotavljanje dobro opredeljenega in organiziranega konteksta.
- V sobi je nekaj ljudi, ki lahko navdihnejo udeležence, da se opremijo z modrostjo in ustvarjalnostjo za soočanje s predlaganimi temami.
- Postavljanje smiselnih vprašanj občinstvu.

Koraki na kratko

1. **Določite kontekst:** Predstavite osnovne nasvete o tem, kaj so orodja za zagovorništvo, in dodajte primer, kako jih uporabiti.

- Format predstavitve / govora.
- Izvede strokovnjak. To je lahko predstavnik nevladne organizacije ali mestnega sveta, okoljske organizacije itd. Nekdo, ki lahko z občinstvom deli primere uporabe orodij za zagovorništvo.
- Časovni okvir: Približno 20 min.
 - Pridobivanje informacij o 8 stebrih evropskega zelenega dogovora in kako jih povezati z možnimi ukrepi na lokalni ravni.
- Kratka predstavitev.
- Informacije o evropskem zelenem dogovoru v različnih jezikih so na voljo tukaj:
https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en
- Te informacije so že na mizah, kjer sedijo udeleženci.
- Na tej točki imajo udeleženci morda že dovolj dobro predstavo o tej temi. Namen tega je, da se nad mizami pregledajo grafične informacije, ki so jim že na voljo.
- Časovni okvir: Približno 10 min.
 - Razložite naslednje korake postopka svetovne kavarne.
 - Predstavite vprašanja, na katera bodo odgovarjali.

2. **Ustvarite prijetno vzdušje:** Glavna ideja je ustvariti vzdušje kavarne, da se bodo udeleženci počutili varno in udobno, kar bo spodbudilo razpoloženje za izmenjavo mnenj. Udeleženci naj bodo razporejeni za majhne mize po 4 ali 5 oseb na mizo. Ponudite jim lahko tudi nekaj pijače in prigrizkov. Pri vsaki mizi bodo udeleženci imeli na voljo potrebne informacije. Imeli bodo tudi tablo z vprašanji, izbranimi za razpravo. Ta plošča, izpolnjena z odgovori, bo prikazana in predstavljena na zadnjem delu srečanja.

3. **Raziščite pomembna vprašanja:** To je osrednji korak postopka. Udeleženci so pozvani, da se odločijo, razpravljajo in oblikujejo ukrep v zvezi z lokalno temo ter ga povežejo s cilji EGD. V tem koraku poiščite vprašanja, ki so pomembna za resnične življenjske skrbi udeležencev. Določite postopne (vsaj dva ali tri) kroge pogovora, vsak od njih traja približno 20 minut.

V tem primeru predlagamo dva (2) kroga vprašanj:

- **1. krog:** Opredelite ukrep, ki ga želi miza spodbujati na lokalni ravni.

Predlagana vprašanja za ta krog:

1. Zapišite tri predlagane ukrepe, s katerimi bi želeli sodelovati. Nato z ekipo za mizo glasujte za končni ukrep.
2. Kaj je predmet ali problem, na katerega se nanaša to dejanje?
3. Zakaj je to dejanje pomembno? Kakšen je cilj ukrepa?
4. Katerim ciljnim skupinam namenjate svoje ukrepe?

Na koncu kroga morajo udeleženci izbrati 1 akcijo.

— Časovni okvir: Približno 20 min.

- **2. krog:** Določite korake, ki jih je treba sprejeti, da se ljudje vključijo v predlagani ukrep.

Predlagana vprašanja za ta krog:

1. Katere korake boste upoštevali, da bo predlagani ukrep postal resničnost?
2. Katera sredstva in orodja za zagovorništvo boste uporabili? (na primer družbeni mediji, kampanjo, dogodek, lokalno participativno akcijo, protest, kartiranje)
3. Katere druge vire ali infrastrukturo boste potrebovali za svoj ukrep?
4. Opišite svoj ukrep z naslovom in tremi ključnimi besedami

- Časovni okvir: približno 20 min.

- **Predstavitev rezultatov in splošna razprava.**

— Časovni okvir: Približno 20 min.

Da bi dobili vizualni izraz razprav, zbranih v vsakem krogu, lahko na mizo postavite pano ali plakat, na katerega bodo udeleženci prilepili, narisali in napisali rezultate svojih razprav. Po vsakem krogu lahko prosite eno osebo, da ostane za mizo kot "gostiteljico mize" za naslednji krog, medtem ko drugi odidejo k drugi mizi. Potniki bodo prenesli ključne ideje, vprašanja in teme v nov krog razprave, gostitelj mize pa bo za svojo mizo sprejel nove potnike.

Poskrbite, da bodo potniki vsakič, ko bodo zamenjali mizo, to storili tako, da se bodo pomešali. Poskusite se izogniti temu, da bi par ali skupina oseb skupaj potovala k drugi mizi..

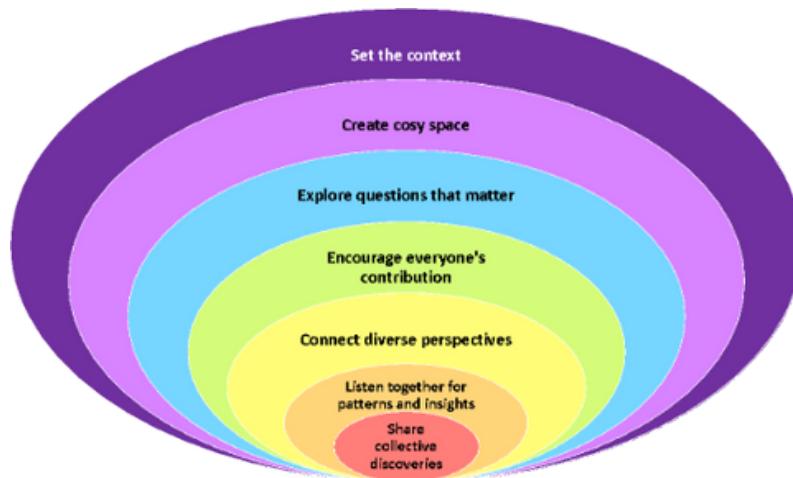
4. Spodbujajte sodelovanje: Kot izvajalec poskrbite, da bodo udeleženci razumeli, kako pomembno je sodelovati v procesu. Spodbujajte jih, da delijo svoje misli. Če je mogoče, lahko imate v sobi dva ali tri deležnike, ki so vam pripravljeni pomagati pri spodbujanju razprave in tudi odgovarjati na vprašanja, ki bi jih lahko imeli udeleženci.

5. Povežite perspektive: Pri premikanju ljudi za različnimi mizami in izmenjavi idej z različnimi ljudmi se ustvarja priložnost za navzkrižno preverjanje različnih perspektiv in pogledov.

6. Skupaj prisluhnite vzorcem in spoznanjem: Spodbujajte udeležence, naj poslušajo drug drugega ter naj bodo odprtii in spoštljivi. S poslušanjem lahko izluščite nekaj splošnih vzorcev in spoznanj.

7. Delite odkritja: Po drugem krogu bo vsaka miza predstavila povzetek zbranih pogоворов in rezultate ali odgovore, do katerih bi lahko prišli. Ko oblikujejo svoje ukrepe, jih lahko igrificirajo tako, da oblikujejo vizualno kartico, ki opisuje glavne ukrepe (naslov ukrepa, opis, na koga je naslovljen). Nato je na voljo prostor za splošno razpravo. Primerjate lahko različne rezultate, poiščete močne in šibke točke in celo glasujete za tiste, ki bi se lahko premaknili naprej.

- Dodatne informacije o metodologiji svetovne kavarne so na voljo na spletni strani:
<https://www.theworldcafe.com/wp-content/uploads/2015/07/Cafe-To-Go-Revised.pdf>
- Najbolje bi bilo, če bi se za vsako mizo oblikovala preglednico, ki bi povzemala glavne dogovore, ki so bili sprejeti za mizo in so povezani z vprašanji, ki so bila obravnavana.

Slika 3: Sedem korakov metode svetovne kavarne

4.3.3 Metodologija, gradivo, okvir in načrt za 3. sklop

Gradivo in načrt za 3. srečanje: Moč državljanov - ali lahko vplivamo na razvoj evropske politike?	
Cilji in namen	<ul style="list-style-type: none"> Glavni cilj tega srečanja je, da udeleženci razpravljajo o resničnih temah, ki so del njihovega vsakdanjega življenja, in jih povežejo s temami evropskega zelenega dogovora. Oblikovanje načrtov in ukrepov ali spodbujanje politik v zvezi z okoljskimi problemi.
Metode poučevanja	Predstavitev orodij za zagovorništvo s strani strokovnjaka in izobraževalnega gradiva o EGD s strani moderatorja ter oblika svetovne kavarne - delo v skupinah
Učni pripomočki in viri	<ul style="list-style-type: none"> Tablice za mizo. Na voljo sta lahko dva (2) lista papirja A2 (po eden na krog), kjer bodo udeleženci zapisali in narisali povzetke svojih idej. Grafično gradivo za dobro razumevanje vsebine: <ul style="list-style-type: none"> - Pojasnjevalno gradivo za "podatke o emisijah toplogrednih plinov" - Pojasnjevalno gradivo za "Evropski zeleni dogovor" - Pojasnjevalno gradivo za "zagovorniška orodja" - Vključite lahko majhne kartice (10x10 cm) s primeri, ki jih lahko udeleženci uporabijo in prilepijo na tablo, npr. kartice z možnimi ukrepi, ki jih je treba sprejeti na lokalni ravni. Vprašanja za 1. in 2. krog Samolepilni lističi, pisala, barvni papirji, nalepke itd. Igra za prebijanje ledu. Material, za katerega menite, da ga potrebujete za ustvarjanje prijetnega vzdusja. <p>! Omenjeno gradivo najdete v dodatnem gradivu št. 8 in na spletni strani: https://green-artivism.eu/index.php/session-3</p>

ORIS SREČANJA	
Uvod (5 minut)	Udeležence seznanite s tem, o čem bo govorilo to srečanje, kaj lahko udeleženci pričakujejo in kakšen je na kratko format svetovne kavarne.
Predstavitev zagovorniških orodij s strani strokovnjaka Časovni okvir: 20 minut	Strokovnjak iz nevladne organizacije ali drugega organa na kratko predstavi orodja za zagovorništvo ki se uporabljajo v okoljskih kampanjah.
Kratka predstavitev stebrov EGD Časovni okvir: 10 minut	Kratka predstavitev stebrov Evropskega zelenega dogovora. Pregledamo grafične informacije, ki so že na tabelah. To gradivo najdete na spletni strani projekta: https://green-artivism.eu/index.php/session-3
Svetovna kavarna Časovni okvir: 20 minut	Začnite vaditi obliko svetovne kavarne v skladu z zgornjimi smernicami. Uporabite grafične informacije in predlagana vprašanja za 1. krog in 2. krog. Poiščite jih na spletni strani: https://green-artivism.eu/index.php/session-3

5 | Evlacijski vprašalnik za poročanje in razmislek

Po koncu delavnice morate udeležencem razdeliti dve vrsti vprašalnikov (A in B), da bi dobili povratne informacije, ocenili, kaj so se naučili in kako dejansko ocenjujejo vašo predstavitev in vodenje. Tukaj najdete dve vrsti vprašalnikov. Prvi se nanaša na oceno same delavnice (vsebina, predstavitve, kakovost itd.), drugi pa ocenjuje znanje, ki so ga udeleženci pridobili med tremi srečanji.

A. Vprašalnik za oceno delavnice

1. Kako dobro po vašem mnenju razumete vsebino delavnice na lestvici od 1 do 5?
2. Ali se vam je delavnica zdela zanimiva in privlačna? Da/Ne
3. Ali se vam je delavnica zdela pomembna za vaše osebne ali poklicne cilje? Da/Ne
4. Kako verjetno bi to delavnico priporočili drugim?
5. Ali je bilo na delavnici dovolj priložnosti za praktično izvajanje in uporabo obravnavanih konceptov? Da/Ne
6. Kako udobno ste se počutili pri postavljanju vprašanj in sodelovanju v skupinskih razpravah med delavnico?
7. Kako dobro se vam zdi, da lahko koncepte, obravnavane na delavnici, uporabljate v svojem osebnem ali poklicnem življenju, če jih ocenite na lestvici od 1 do 5?
8. Ali je bilo gradivo za delavnico (diapositivi, gradiva itd.) jasno in lahko razumljivo? Da/Ne

9. Ali je bila dolžina delavnice primerna? Je bila predolga, prekratka ali ravno prav dolga?

10. Želite deliti kakšne druge pripombe ali povratne informacije o delavnici?

11. Kako dobro se je obnesel virtualni Think Tank pri spodbujanju razprave, če ocenjujete na lestvici od 1 do 5? (Forum Art for Climate, najdete ga tukaj:
<https://green-artivism.eu/index.php/login/>)

12. Ali ste med uporabo foruma Art for Climate naleteli na kakšne tehnične težave, ki so vplivale na vaše polno sodelovanje? Če so, kakšne so bile in kako ste se z njimi spopadli?

13. Ali je bilo metodologijo 3. srečanja enostavno spremljati? (možni odgovori: a. zelo težko spremljati, b. težko spremljati, c. v redu, e. lahko spremljati, f. zelo lahko spremljati).

14. Ali ste vi (in vaša skupina) lahko v celoti odgovorili na dva kroga vprašanj v tretjem sklopu? (možni odgovori: a. lahko sem v celoti odgovoril-a na dva kroga vprašanj, b. lahko sem delno odgovoril-a na dva kroga vprašanj, c. lahko sem v celoti odgovoril-a samo na eno vprašanje in na del drugega vprašanja).

15. Ali menite, da so bila zastavljena vprašanja ustrezna, če veste, da je bil glavni cilj tega srečanja razpravljalji o resničnih temah, ki so del vašega vsakdanjega življenja v vaših soseskah, delovnih prostorih, občinah, šolah itd., jih povezati s temami evropskega zelenega dogovora in poskušati oblikovati načrte in ukrepe ali spodbujati politike v zvezi z njimi? (možni odgovori: a. Da, bila so ustrezna, b. Ne, sploh niso ustrezna, c. Delno ustrezna)

B. Vprašalnik za oceno znanja udeležencev

Udeleženci bodo prejeli naslednji vprašalnik, s katerim bodo ocenili znanje, ki so ga pridobili na treh srečanjih celotne delavnice. Našli boste drugačen seznam z vprašanji, ki se nanašajo na vsako od treh srečanj. **Iz vsakega srečanja lahko izberete 3 vprašanja, da uredite svoj vprašalnik**, ki naj bi imel skupaj 9 vprašanj (3 se nanašajo na vsako srečanje). Pravilni odgovor pri vsakem vprašanju je označen z zeleno barvo.

→ Vprašanja v zvezi s 1. srečanjem (izbrati 3)

Kakšen je cilj, ki ga določa evropski zeleni dogovor za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov do leta 2030?

- a) Zmanjšanje emisij za 30 % v primerjavi z letom 1990
- b) Zmanjšanje emisij za vsaj 50 % v primerjavi z ravnimi iz leta 1990.**
- c) Zmanjšanje emisij za 70 % v primerjavi z letom 1990.

Katera od naslednjih tehnologij ni primer tehnologije za čisto energijo, ki jo spodbuja EU?

- a) Elektrarne na premog.**
- b) Vetrna energija.
- c) Jедrska energija.

Kakšen je cilj politike krožnega gospodarstva EU?

- a) Povečanje količine odpadkov in zmanjšanje učinkovitosti virov.
- b) Spodbujanje netrajnostne proizvodnje in potrošnje.
- c) Zmanjšanje količine odpadkov in povečanje učinkovitosti virov.**

Kako želi EU izboljšati energetsko učinkovitost stavb?

- a) Z določitvijo ciljev za prenovo obstoječih stavb, da se izboljša njihova energetska učinkovitost.
- b) S spodbujanjem uporabe fosilnih goriv v stavbah.
- c) Ne določa ciljev za energetsko učinkovitost stavb.

Katere ukrepe je EU sprejela za spodbujanje trajnostnega prometa?

- a) Spodbujanje uporabe vozil z visokimi emisijami.
- b) Spodbujanje alternativnih načinov prevoza, kot sta kolesarjenje in hoja.
- c) Vlaganje v infrastrukturo za fosilna goriva.

Kaj želi zagotoviti strategija "od kmetije do vilice" (Farm to Fork)?

- a) Da kmetijstvo, ribištvo in ribogojstvo ter vrednostna veriga hrane ustrezno prispevajo k cilju podnebno nevtralne Unije leta 2050.
- b) Da se odpravi potratna embalaža.
- c) Proizvajalci in trgovci bodo morali dokazati, da njihovi proizvodi niso nastali s krčenjem gozdov in da so zakoniti.

Kakšen je glavni cilj strategije EU za biotsko raznovrstnost?

- a) Uničiti ekosisteme in habitate.
- b) Spodbujanje netrajnostnih kmetijskih in gozdarskih praks.
- c) Zaščita in obnova ekosistemov in habitatov.

Katera od naslednjih dejavnosti ni glavni vir onesnaževanja, ki ga obravnava akcijski načrt EU za odpravo onesnaževanja?

- a) Onesnaževanje zraka.
- b) Onesnaževanje tal.
- c) Onesnaževanje vode.

→ Vprašanja v zvezi z 2. srečanjem (izbrati 3)

Kaj je evropski zeleni dogovor (European Green Deal – EGD)?

- a) Gre za dogovor med državami EU o skupni kmetijski politiki.
- b) Gre za skupni dogovor med državami EU, da bi Evropa do leta 2050 postala prva podnebno nevtralna celina.**
- c) Gre za gospodarski sporazum med EU in zunanjimi državami o davkih, tarifah in dajatvah.

Nacionalni energetski in podnebni načrti so:

- a) Načrti, ki jih vsaka država članica EU sprejema za reševanje problematike gozdnih požarov.
- b) Znanstvene študije ministrstva za okolje o lokalnih vremenskih pojavih.
- c) Gre za načrt poti z načrti in ukrepi, ki jih bo vsaka država EU sprejela za uresničitev ciljev EGD.**

Med glavna okoljska vprašanja na Cipru sodijo:

- a) Emisije ogljikovega dioksida, pomanjkanje javnega prevoza.**
- b) Nizka stopnja samozavedanja mlade generacije o okoljskih vprašanjih.
- c) Obilje sončne svetlobe v vsakem letu.

Kakšen naj bo vaš prvi korak, da bi bolje razumeli lokalne okoljske probleme v vaši državi?

- a) Vprašajte se, kakšno je vaše stališče do okolja in kakšen je vaš ekološki odtis.
- b) Raziskati morate nacionalni podnebno-energetski načrt svoje države, ki vam bo pokazal, kje je vaša država glede obljud, povezanih z evropskim zelenim dogovorom in njegovimi cilji.**
- c) Z vrstniki bi morali opraviti intervjuje o lokalnih vprašanjih in jih objaviti v družabnih medijih.

→ Vprašanja v zvezi s 3. srečanjem (izberite vsa 3)

Katera zagovorniška orodja lahko uporabite za organizacijo akcije? (2 pravilna odgovora)

- a) Družbeni mediji, dogodek, lokalna participativna akcija.
- b) Organizirajte fizični protest pred ministrstvom za okolje.
- c) Skupaj z vrstniki, sošolci in sodelavci napišite skupno pritožbo.

Kakšni so cilji uporabe orodij za zagovorništvo? (2 pravilna odgovora)

- a) So privlačni.
- b) Njihov namen je ponuditi ključne argumente in sporočila.
- c) Promovirajo profile na mojih socialnih omrežjih.
- d) Usmerjeni so k spremembam.

Ali je ta stavek resničen ali neresničen: "Moja komunikacijska strategija bo uspešnejša, če ne bo usmerjena v ciljno skupino"?

- a) Drži
- b) Ne drži

6 | Končne opombe in zaključek

Zaključni del delavnice je ključnega pomena za to, da udeleženci odidejo z jasnim razumevanjem ključnih rezultatov delavnice. Ta del delavnice mora vključevati povzetek glavnih točk, ki so bile obravnavane na treh srečanjih, ter poudariti ključna spoznanja in ugotovitve. To je tudi priložnost, da udeležencem zagotovite vse dodatne vire ali informacije, ki jih bodo morda potrebovali za nadaljnje učenje o temi. Poleg tega je pomembno, da udeležence spodbudite k posredovanju povratnih informacij o srečanjih (razdelite zgoraj omenjene vprašalnike), tako da bo mogoče uvesti izboljšave za prihodnje delavnice. Pomembno je, da se udeležencem zahvalite za njihovo udeležbo in prispevke ter jim posredujete kontaktne podatke za nadaljnja vprašanja ali spremljanje. Če se delavnica zaključi pozitivno, je bolj verjetno, da bodo udeleženci zadovoljni z izkušnjo in motivirani, da naučeno uporabijo pri svojem delu ali v zasebnem življenju.

7 | RAZDELEK Z DODATNIMI GRADIVI

1

Kje najdete vsa gradiva projekta (Creativity Web Toolkit, Virtual Think Tank, delavnica o zelenem državljanstvu)

Vsa gradiva (rezultati) projekta Green Artivism, smernice za štiri orodja spletnega orodja CREATIVITY in spremljajoče datoteke (docs, pdf, mp4 itd.) delavnice o zelenem državljanstvu so na voljo na spletni strani projekta <https://green-artivism.eu/index.php/library> in kanalu projekta na youtubu, [GREEN ARTIVISM](#).

Našli boste naslednja gradiva:

1. srečanje:

- Smernice za kartiranje konfliktov.docx
- Format svetovne šolske debate.png
- Evropski zeleni dogovor - več kot podnebna nevtralnost.pdf
- Evropski zeleni dogovor (2).pdf
- Trajnost v Evropski uniji _Analiza diskurza evropskega and zelenega dogovora.pdf
- Vodnik po politiki evropskega zelenega dogovora.pdf
- Geopolitika evropskega zelenega dogovora.pdf
- Evropski zeleni dogovor _Pravni in finančni izzivi podnebnih sprememb.pdf
- Evropski zeleni dogovor _Ocenitev njegovega trenutnega stanja in prihodnjega izvajanja.pdf
- Evropski zeleni dogovor.pdf

2. srečanje:

- 2. srečanje _DELAVNICA ZELENEGA DRŽAVLJANSTVA celotna predstavitev.pdf
- Intervju z Orestisom Matsasom z angleškimi podnapisi.mp4
- Ciper v slikah.pdf

3. srečanje:

- Evropski zeleni dogovor_Kakšen je načrt?.pptx
- Pridobite navdih za svoj naslednji akcijski načrt.pptx
- Podatki o emisijah toplogrednih plinov.pptx
- Zagovorniška orodja.pptx
- Vprašanja 1. kroga.pdf
- Vprašanja 2. kroga.pdf

2

Predlagane igre za lomljenje ledu, ogrevanje in pozivitev

V prvem delu delavnice (glejte prejšnje strani) smo predlagali dve igri za prebijanje ledu in ogrevanje, mingle-mingle in hitro mreženje. Spodaj najdete seznam z drugimi igrami, med katerimi lahko izbirate:

41

Vaje za ogrevanje:

1. (za mladinske delavce) <https://www.youtube.com/watch?v=sMDPON51y6Y> |
Spoznavanje, preprosto, brez posebnih priprav, zabavno
 2. (za vsakogar) <https://www.sessionlab.com/methods/one-word-method> |
Ustvarjanje stavka, povezanega z določeno temo ali problemom, pri čemer vsaka oseba prispeva eno besedo naenkrat | Enostavno, ni potrebna priprava, lahko je povezano s temo delavnice.
- Več iger najdete tukaj: <https://www.sessionlab.com/team/iaf/library/warm-ups>

Energizer igre:

1. <https://www.sessionlab.com/methods/stand-up-if> | Vstani, če: kratka, zabavna, energizirajoča skupinska aktivnost, prijazna do oddaljenih krajev, potrebuje manjše priprave s strani moderatorja.
2. <https://www.sessionlab.com/methods/doodling-together> | Skupaj rišemo: Skupaj ustvarite divje, čudne in pogosto smešne razglednice in vzpostavite skupinsko ustvarjalno samozavest, potrebujete nekaj pisarniškega materiala.
3. <https://www.sessionlab.com/methods/rock-paper-scissors-tournament> | Kamen, papir, škarje: To je zabavna in glasna energijska igra, ki temelji na znani igri "Kamen, papir, škarje" - s preobratom: igralci, ki izgubijo, postanejo navijači zmagovalcev, saj zmagovalec napreduje v naslednji krog. To se nadaljuje do končnega obračuna z dvema velikima navijaškima množicama! Igra se lahko igra tako z odraslimi vseh stopenj kot tudi z otroki in vedno deluje!

- Več iger najdete tukaj: <https://www.sessionlab.com/library/energiser>

3

Nasveti za vključenost

Kot smo omenili na začetku tega priročnika, je vključevanje ljudi z manj priložnostmi, invalidov in mlajših otrok zelo pomembno. Tukaj najdete nekaj nasvetov, kako to vprašanje upoštevati in najti načine za predstavitev rezultatov projekta Green Artivism ter prilagoditi srečanja delavnice zelenega državljanstva različnim vrstam občinstva.

Za mlajše otroke:

- S pomočjo stripov razložite, kako ustvariti antotipe in kamero obscuro, ki sta del nabora spletnih orodij za ustvarjalnost v okviru projekta Green Artivism. (<https://green-artivism.eu/index.php/how-to-visualise-the-change-you-want-to-see/>)
- Pri razlagi orodja za pripovedovanje zgodb v družbenih medijih, ki je del spletnega orodja za ustvarjalnost projekta Green Artivism (<https://green-artivism.eu/index.php/storytelling-through-social-media/>) uporabite Tik Tok
- Več idej: <https://weezevent.com/en-gb/blog/organising-workshop-kids/>

Za osebe s posebnimi potrebami:

- Prepičajte se, da je prizorišče vaše delavnice primerno za gibalno ovirane osebe.
- Prepičajte se, da je na mestu, kjer poteka delavnica, stabilna internetna povezava, da boste lahko po potrebi delavnico prenašali v živo.
- Če sami ne veste, kako ravnati, se obrnite na specialnega pedagoga, ki zna ravnati z osebami s posebnimi potrebami.
- Navdih poiščite v drugih projektih EU, ki vključujejo invalide:

<https://www.edf-feph.org/projects/>

<https://easpd.eu/project-list/>

- Poiščite nekaj idej, kako prilagoditi delavnice za osebe s posebnimi potrebami:

<https://www.seedsforchange.org.uk/accessiblemtg>

[https://www.independentliving.org/docs2/daikit45.html](https://www.independentliving.org/docs2/daakit45.html)

https://www.mcgill.ca/skills21/files/skills21/accessibility_workshop_pdf.pdf

<https://depts.washington.edu/uwdrs/faculty/faculty-resources/tips-for-working-with-different-disabilities/>

4

Nasveti za celotno delavnico

- 44
- Nasvet za vsa 3 srečanja! Med vodenjem delavnice o zelenem državljanstvu lahko uporabite [forum Art for Climate](#) (virtualni think tank, omenjen v rezultatih projekta na začetku tega priročnika). Natančneje, svojim udeležencem lahko predlagate, da med 3 srečanji delavnice delijo svoje zamisli tako, da vstopijo na spletno stran projekta www.greenartivism.eu, kliknejo na razdelek foruma in izmenjajo svoje zamisli tudi virtualno, bodisi na kraju samem ali celo po koncu delavnice. Uporaba samega foruma se ocenjuje tudi v vprašalniku, ki ga morate razdeliti ob koncu delavnice, zato je precej pomembno, da med delavnico vključite tudi uporabo foruma.
 - Prepričajte se, da je na kraju, kjer poteka delavnica, vzpostavljena stabilna povezava wifi. Po potrebi boste morali delavnico prenašati v živo, da bodo udeleženci lahko vstopili v forumski del projekta in na kraju samem izmenjali ideje ter da vam bodo lahko med drugim srečanjem in interaktivno metodo fotogovorice poslali svoje fotografije po elektronski pošti.
 - Predhodno preverite kraj delavnice. Ali ima dovolj prostora? Dovolj sedežev? Ali ima dostop za invalide? Ali je na voljo stranišče za njih?
 - Ali je na voljo projektor, prenosni računalnik, kabli ali jih morate prinesi s seboj?
 - Kupite pisalne potrebščine/material - papir, pisala, svinčnike itd.
 - Ali ste načrtovali catering s kavo in prigrizki v primeru, da bo vaša delavnica trajala nekaj časa?
 - Uporabite digitalne platforme za kolektivno in participativno oblikovanje, če se bodo udeleženci pridružili prek spletja. Predlagamo platformo Miro, ki je del orodja Crowd Creative Design Tool našega projekta Green Artivism (https://miro.com/app/board/uXjV01a83Kc=/?share_link_id=756890627820)
 - O izvedbi delavnice obvestite vnaprej: z e-pošto, objavami v družabnih medijih, drugimi spletnimi publikacijami.

- Dan ali več pred delavnico pošljite opomnik o delavnici.
- Odločite se, ali boste pred delavnico pripravili spletni seznam za prijavo udeležencev.
- Tam lahko povprašate po njihovem imenu, starosti, statusu in e-pošti.
- Natisnite seznam udeležencev.
- Pripravite potrebno gradivo in ga natisnite, da bo skupinsko delo/debata/kartiranje konfliktov potekalo nemoteno.
- Bodite pripravljeni odgovoriti na vprašanja v zvezi z EGD in razložiti nekatere koncepte ter s pomočjo primera razložiti postopek kartiranja konfliktov (glejte oddelek Dodatno gradivo št. 5).
- Več idej o tem, kako voditi delavnico:

<https://howspace.com/blog/how-to-facilitate-a-workshop/>

<https://www.youtube.com/watch?v=4-RZRLdBpFc>

45

5

Primer kartiranja konfliktov - 1. srečanje

Primer kartiranja konfliktov: **Obnovljivi viri energije na morju**

Zainteresirane strani:

- Lokalna družba (prebivalci, podjetja itd.)
- Okoljske skupine in aktivisti
- Morski aktivisti in organizacije
- Energetska podjetja in razvijalci obnovljivih virov energije
- Bencinske družbe in drugi proizvajalci energije iz fosilnih goriv
- Vladni organi in regulatorji
- Ribiči in drugi komercialni uporabniki morskega okolja

Interesi in cilji:

- **Lokalna družba:** dostop do cenovno dostopne in zanesljive energije, zaščita vrednosti nepremičnin in kakovosti življenja, ohranjanje lokalnega okolja in naravnih virov.
- **Okoljske skupine in aktivisti:** varstvo morske biotske raznovrstnosti in ekosistemov, zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in spodbujanje blaženja podnebnih sprememb, podpora trajnostnemu razvoju in obnovljivi energiji.
- **Morski aktivisti in organizacije:** zaščita morskega življenja in ekosistemov, ohranjanje naravnih habitatov in ekosistemov, nasprotovanje industrijskim dejavnostim v oceanih.

46

- **Energetska podjetja in razvijalci obnovljivih virov energije:** širitev obnovljivih virov energije, povečanje dobička, spodbujanje energetske neodvisnosti in varnosti, zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.
- **Bencinska podjetja in drugi proizvajalci energije na osnovi fosilnih goriv:** zaščita dobičkov in tržnega deleža, odpor do sprememb, spodbujanje energije na osnovi fosilnih goriv.
- **Vladni organi in regulatorji:** spodbujanje obnovljivih virov energije in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, gospodarski razvoj in ustvarjanje delovnih mest, regulativni nadzor in zaščita javnega interesa.
- **Ribiči in drugi komercialni uporabniki morskega okolja:** zaščita sredstev za preživljjanje in dostopa do ribolovnih območij, ohranjanje morskih virov in ekosistemov.

Slika 4: Primer kartiranja konfliktov med zainteresiranimi stranmi

47

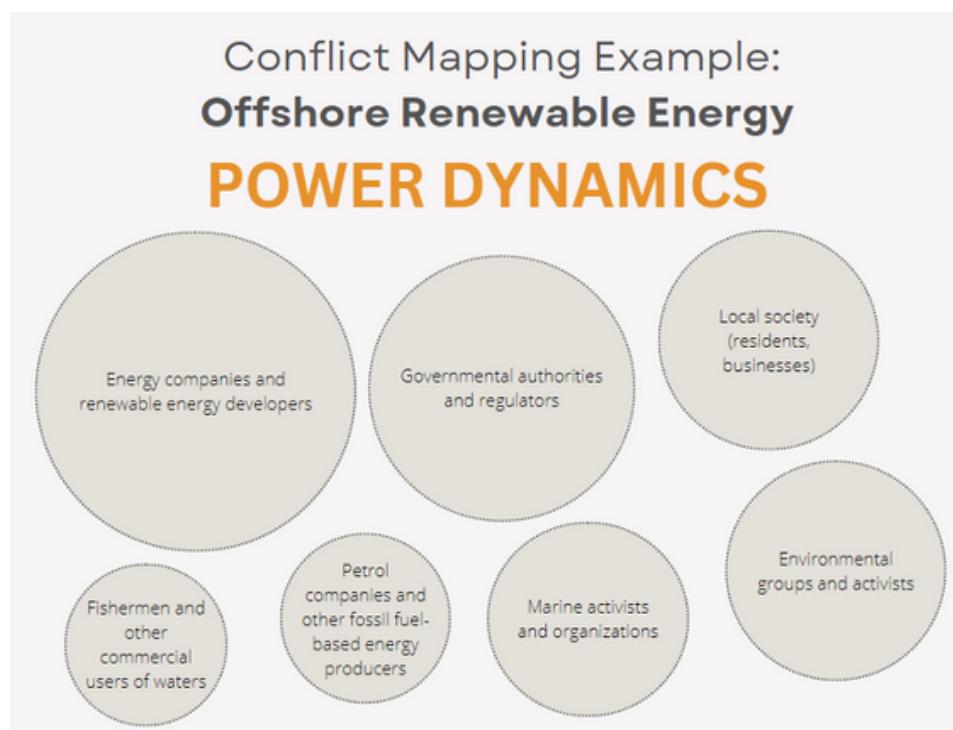
Dinamika moči:

Težko je določiti dokončen vrstni red zainteresiranih strani glede na njihovo relativno moč v okviru obnovljivih virov energije na morju, saj se dinamika moči lahko spreminja glede na posebne okoliščine ter sredstva in strategije, ki jih uporabljajo zainteresirane strani. Vendar na podlagi splošnih trendov in skupnih predpostavk naslednji seznam predstavlja grobo oceno relativne moči zainteresiranih strani od največje do najmanjše:

- 1. Energetska podjetja** - običajno imajo velika finančna sredstva, tehnično znanje in izkušnje ter politični vpliv, ki jih lahko uporabijo za lobiranje za ugodne politike ter za financiranje in razvoj projektov obnovljivih virov energije na morju.
- 2. Vladni organi** - imajo pristojnost oblikovati politike in predpise, ki lahko ustvarijo ugodne pogoje za razvoj energije iz obnovljivih virov na morju, ter pristojnost za izdajo dovoljenj in licenc za razvoj projektov.
- 3. Lokalne skupnosti** - imajo moč, da vplivajo na javno mnenje in mobilizirajo politično podporo za projekte obnovljivih virov energije na morju ali proti njim, včasih pa lahko uporabijo pravne in regulativne mehanizme za izpodbijanje razvojnih predlogov.

4. **Okoljske skupine** - imajo moč, da oblikujejo javno mnenje in se zavzemajo za okoljsko bolj trajnostne politike in prakse, včasih pa lahko uporabijo pravne in regulativne mehanizme za izpodbijanje razvojnih predlogov.
5. **Morski aktivisti** - imajo moč, da oblikujejo javno mnenje in se zavzemajo za bolj trajnostno rabo morskih virov, včasih pa lahko z neposrednim ukrepanjem ali državljanško nepokorščino onemogočijo projekte obnovljivih virov energije na morju ali opozorijo na njihove vplive na okolje.
6. **Bencinska podjetja** - lahko imajo določen finančni ali politični vpliv, vendar je njihova moč lahko omejena zaradi vse manjšega povpraševanja po fosilnih gorivih in vse večjega poudarka na razvoju obnovljivih virov energije.
7. **Druge zainteresirane strani**, kot so opazovalci ptic ali rekreativni ribiči, imajo v širšem kontekstu razvoja obnovljivih virov energije na morju morda omejeno moč, vendar še vedno lahko vplivajo na postopke odločanja in zagovarjajo svoje interese.

48

Slika 5: Primer dinamike moči pri kartiranju konfliktov

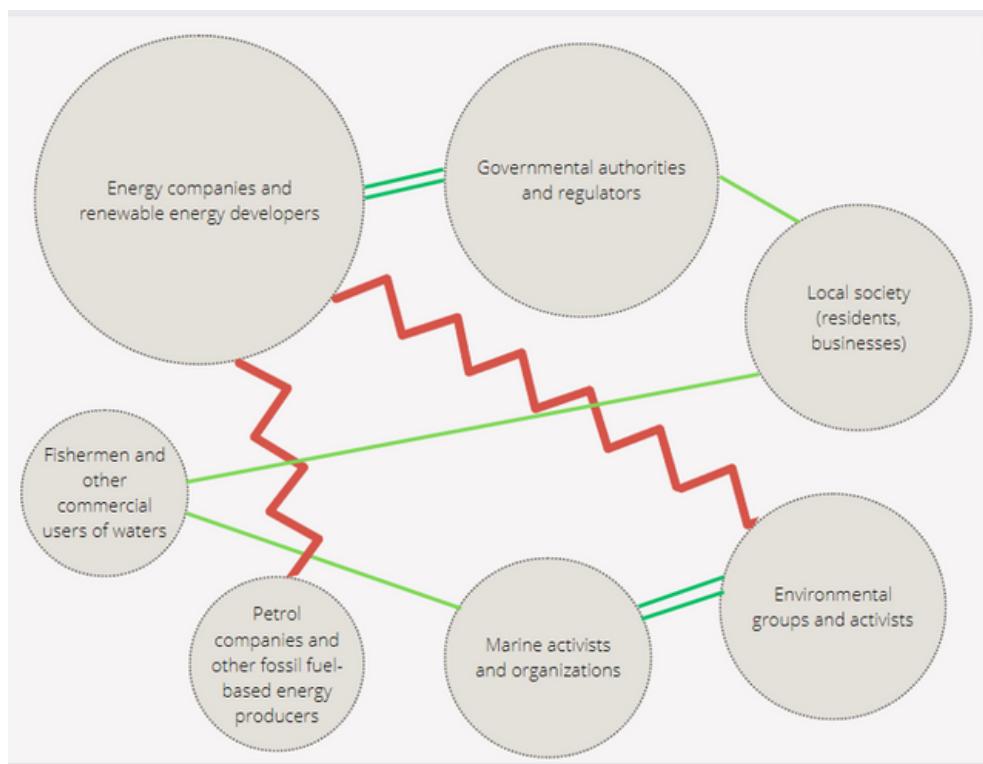
Viri konfliktov

- Razlike v ciljih in prednostnih nalogah med zainteresiranimi stranmi.
- Nesoglasja glede vplivov obnovljivih virov energije na morju na morsko okolje in družbo.
- Odpor proizvajalcev energije iz fosilnih goriv in njihovih podpornikov.
- Nasprotovanje morskih aktivistov in komercialnih uporabnikov oceanov, na katere lahko vplivajo projekti obnovljivih virov energije na morju.
- Konflikti glede rabe zemljišč in dostopa do morskih virov.
- Regulativni in pravni izzivi, povezani z razvojem in izvajanjem projektov obnovljivih virov energije na morju.
- Spori glede distribucije in določanja cen energije iz obnovljivih virov na morju.

49

Potencialne rešitve/strateški načini vstopa:

- Sodelovanje in posvetovanje z lokalnimi skupnostmi in zainteresiranimi stranmi za obravnavanje pomislek in ublažitev vplivov.
- Razvoj politik in predpisov za spodbujanje obnovljivih virov energije na morju in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov.
- Naložbe v raziskave in razvoj za izboljšanje učinkovitosti in zanesljivosti obnovljivih virov energije na morju.
- Spodbujanje sodelovanja med zainteresiranimi stranmi za spodbujanje trajnostnega razvoja in obnovljivih virov energije na morju.
- Sprejemanje inovativnih finančnih in poslovnih modelov za podporo rasti obnovljivih virov energije na morju.
- Večje izobraževanje in ozaveščanje javnosti o prednostih obnovljivih virov energije na morju in pomenu zmanjševanja emisij toplogrednih plinov.

Slika 6: Primer dijagrama kartiranja konfliktov

6

Podbude za razpravo – 1. srečanje

Podbude za razpravo

1. Evropski zeleni dogovor zagotavlja priložnosti za ustvarjanje delovnih mest in gospodarsko rast v zelenih panogah.
2. Spodbujanje obnovljivih virov energije lahko zmanjša našo odvisnost od fosilnih goriv in pomaga ublažiti posledice podnebnih sprememb.
3. Izvajanje evropskega zelenega dogovora nesorazmerno obremenjuje nekatere države članice in sektorje, kar povzroča gospodarsko neenakost in socialne nemire.
4. Evropski zeleni dogovor ne upošteva ustrezeno potreb podjetij in korporacij ter jih nepravično kaznuje zaradi njihovega vpliva na okolje.

- 5.** Načela krožnega gospodarstva evropskega zelenega dogovora so predraga in nepraktična za izvajanje.
- 6.** Strategija biotske raznovrstnosti evropskega zelenega dogovora ogroža gospodarski razvoj in ustvarjanje delovnih mest v panogah, kot sta kmetijstvo in gozdarstvo.
- 7.** Spodbujanje obnovljivih virov energije bo povzročilo izgubo delovnih mest v tradicionalnih panogah, kot sta premogovništvo in naftna industrija.
- 8.** Evropski zeleni dogovor bo povzročil višje stroške energije za potrošnike, zlasti tiste v gospodinjstvih z nižjimi dohodki.
- 9.** Prizadevanja EU za boj proti podnebnim spremembam z evropskim zelenim dogovorom bodo neučinkovita brez sodelovanja velikih onesnaževalcev zunaj EU.
- 10.** Nakup električnih avtomobilov je dražji od vozil na bencinski pogon, zato so za številne potrošnike nedosegljivi.
- 11.** Izvajanje evropskega zelenega dogovora lahko zaradi slabega načrtovanja in izvedbe povzroči neželene posledice, kot so večja energetska revščina ali konflikti pri rabi zemljišč.
- 12.** Krožno gospodarstvo morda ne bo obravnavalo temeljnih vzrokov okoljskih problemov, kot sta prekomerna poraba in prekomerna proizvodnja, in bo morda vodilo le v prenos odpadkov in onesnaževanja na druge regije ali panoge.
- 13.** Krožnega gospodarstva morda ne bo mogoče razširiti ali uporabiti v vseh panogah in regijah, za uspeh pa bodo morda potrebne velike naložbe v infrastrukturo in tehnologijo.
- 14.** Trajnostna mobilnost morda ne bo mogla zadovoljiti potreb vseh načinov prevoza, kot sta letalski prevoz ali prevoz na dolge razdalje, ki sta lahko bistvena za nekatere panoge in regije.
- 15.** Trajnostna mobilnost morda ne bo mogla v celoti nadomestiti lastništva osebnih avtomobilov v nekaterih regijah ali za nekatere skupine prebivalstva, kar bo povzročilo zmanjšano mobilnost in ekonomsko izključenost.
- 16.** Strategija od kmetije do vilice je morda preveč toga in neprilagodljiva, kar omejuje sposobnost kmetov in proizvajalcev, da se prilagodijo spremenjajočim se tržnim razmeram in željam potrošnikov.

- 52
- 17.** Strategija "od kmetije do vilice" je lahko v nasprotju z drugimi prednostnimi nalogami politike, kot sta spodbujanje mednarodne trgovine ali ohranjanje zanesljive preskrbe s hrano, kar lahko povzroči zastoj in počasen napredek politike.
 - 18.** Vetrna energija na morju je lahko vizualno in estetsko moteča, saj zmanjšuje naravno lepoto obalnih območij ter negativno vpliva na turizem in rekreacijo.
 - 19.** Vetrna energija na morju lahko negativno vpliva na morske ekosisteme in prostoživeče živali, saj moti migracijske vzorce in moti morske sesalce.
 - 20.** Vetrna energija na morju je lahko draga in zahteva velike začetne naložbe, kar lahko povzroči višje stroške energije za potrošnike.
 - 21.** Energetsko učinkovite stavbe lahko naletijo na nasprotovanje tradicionalistov, ki imajo raje konvencionalne prakse načrtovanja in gradnje, kar bi lahko omejilo njihovo sprejemanje na trgu in povpraševanje.
 - 22.** Varstvo biotske raznovrstnosti in ekosistemov je lahko včasih nepotrebno ali celo kontraproduktivno, kar lahko privede do neželenih posledic, kot sta širjenje invazivnih vrst ali izguba tradicionalnih kmetijskih praks.
 - 23.** Nekateri trdijo, da lahko varstvo biotske raznovrstnosti in ekosistemov včasih privede do omejevanja rabe zemljišč in lastninskih pravic, kar lahko krši osebne svoboščine.

7

Interaktivna metoda fotogovorice - kako jo izvajati - 2. srečanje

Korak 1: Priprava

Udeležence pred začetkom delavnice prosite, naj prinesejo natisnjeno ali digitalno fotografijo/sliko (na mobilnem telefonu), ki odraža okoljski problem v njihovi soseski, mestu ali drugi okolici. Najbolje je, če je to fotografija, ki jo je udeleženec sam posnel.

Kako boste to izvedli?

Pred dnevom delavnice vse udeležence prosite, da pripravijo in po možnosti posnamejo svojo fotografijo ali najdejo drugo objavljeno fotografijo (dobro je, da imajo s seboj avtorja fotografije) okoljskega problema in jo prinesejo v tiskani ali digitalni obliki. Če je v digitalni obliki, jim povejte, naj vam jo pošljejo pred dnevom delavnice.

Vedno se lahko zgodi, da ne bodo prinesli nobene fotografije ali pa le nekaj.

Lahko pa jim na dan delavnice ponudite zbirko slik, ki jo boste ustvarili v digitalni ali tiskani obliki, in jo predstavite s projektorjem. Naš primer si oglejte tukaj: <https://green-activism.eu/index.php/session-2>. Če so fotografije, ki jih prinesejo, v digitalni obliki in vam jih niso poslali pred delavnico, jih prosite, naj vam jih pošljejo po elektronski pošti ali drugi aplikaciji med delavnico, da jih boste lahko predstavili s projektorjem. Če prinesejo natisnjene fotografije, jih z modrim lepilom prilepite na tablo in pod vsako fotografijo na listek napišite naslov, ki odraža problem, prikazan na fotografiji. Če prinesejo tiskane in digitalne fotografije, uporabite kombinacijo vseh zgoraj omenjenih metod.

Čas trajanja: 5 minut

Korak 2: Delavnica se začne!

Udeležencem v nekaj besedah razložite metodo. Povejte jim, naj vse svoje fotografije položijo na mizo pred seboj. Udeležencem povejte, naj napišejo esej o lokalnem problemu, ki je izpostavljen na izbrani fotografiji. Povejte jim, da ga morajo poskusiti povezati z enim od 8 tematskih področij EGD. V esisu naj z nekaj besedami podrobnejše opišejo problem in predlagajo nekaj rešitev. Pisanju esaja namenite 15 minut.

Tukaj je predlagani opis, ki jim bo pojasnil, kaj morajo storiti: "Vsak od vas je prinesel fotografijo, ki odraža pomembno okoljsko vprašanje v njegovi lokalni skupnosti. I Vsak naj položi svojo fotografijo na mizo pred seboj. Zdaj želim, da vsak posebej napiše kratek esej, kratko besedilo, v katerem bo pojasnil, kakšen je problem, ki ga izpostavlja fotografija, in kako je povezan z enim od osmih tematskih področij EGD. Da vam bo lažje, je na tabli nalepljenih 8 tematskih področij EGD na samolepilne lističe. Ko boste končali, vam bom povedal-a, kaj bomo naredili kot naslednji korak."

Kako boste to izvedli?

Predstavite jim 8 tematskih področij EGD na 8 lističih, nalepljenih na tablo, tako da jih vidijo in poskušajo povezati svojo fotografijo z enim od njih. Tematskih področij vam ni treba analitično razložiti, saj so bila predstavljena že med 1. in/ali 2. srečanjem med predstavitvijo diapositivov na začetku.

Potreben čas: 20 minut (razлага tega koraka in pisanje esejev)

Korak 3: Predstavitev njihovih fotografij

Udeležencem povejte, naj predstavijo svoje fotografije, skupini preberejo svoj esej in se z drugimi udeleženci pogovorijo o konkretnih problemih, ki so jih izpostavili.

Kako boste to izvedli?

Povejte jim, naj začnejo eden za drugim, od tistega, ki ga boste izbrali, in nato nadaljujejo v smeri urinega kazalca. Vsak od njih bo imel **2 minuti časa za predstavitev svoje fotografije** (tema, povezava z EGD, predlagana rešitev). Ko vsi končajo, jim dajte **10 minut časa za glasno razpravo**, da vsi skupaj izmenjajo mnenja o tem, katero vprašanje od navedenih je v njihovi državi najresnejše. Vsak naj svoje mnenje zapiše na listek na tablo. Vi, moderator, razvrstite listke na tabli v skupine in jim predstavite ugotovitve. Katera težava se zdi najresnejša v njihovi državi? Katera je na drugem mestu, katera na tretjem itd. Povejte jim, naj razpravljajo o pogostih okoljskih problemih v njihovem mestu, o tem, kako lokalna družba ravna z okoljem, in o podnebnih spremembah. Po pogovoru o slikah se razprava razširi na splošne lokalne okoljske probleme.

Potreben čas: 2 minuti na udeleženca za predstavitev fotografije in eseja ter 10 minut za razpravo

Korak 4: Skupno ustvarjanje zgodbe

Udeležence prosite, naj v sodelovanju napišejo kratko zgodbo na podlagi svojih esejev. Ta zgodba bi lahko služila kot pritožbeno pismo, ki bi ga želeli poslati javnim organom ali svojim lokalnim telesom, objaviti na družbenih omrežjih, da bi prikazali ključna okoljska vprašanja svojih skupnosti in spodbudili razpravo.

Kako boste to izvedli?

Udeležence razdelite v skupine po 4. Vsaka skupina imenuje enega urednika. Nato naj vsi skupaj začnejo glasno razmišljati ("brainstorming") o tem, kaj naj napišejo v to "protožbeno pismo", ki naj bi bilo namenjeno lokalnemu organu, nacionalnemu ministrstvu za okolje ali parlamentarni komisiji za okolje in bi ga bilo mogoče objaviti na družbenih omrežjih, na različnih spletnih straneh ter uporabiti kot del kampanje ozaveščanja. Za to jim dajte 15 minut časa.

Čas trajanja: 20 minut

Trajanje celotne delavnice: Približno 1 ura

Več informacij: Oglejte si odličen videoposnetek o interaktivni metodi fotogovorice

<https://www.youtube.com/watch?v=aZM8fb32rN8>

Materiali za interaktivno metodo fotogovorice:

- Samolepilni lističi v različnih barvah.
- Bela tabla.
- Prenosni računalnik, povezan s projektorjem.
- Modri žebljiček ali lepilo.
- Seznam udeležencev.
- Pisala, prazni papirji A4.
- Nabor slik, ki ga boste ustvarili pred delavnico in ki bo odražal lokalna okoljska vprašanja in bo deloval kot alternativa slikam udeležencev.

Priprava na interaktivno delavnico fotogovorice:

- E-poštni naslovi udeležencev.
- Natisnjeni sezname udeležencev.
- Nakup pisarniškega materiala/ drugega materiala.
- Udeležence pred dnevom delavnice prosite, naj pripravijo fotografijo, jo natisnejo ali prinesajo v digitalni obliki (na svojih mobilnih telefonih) ali še bolje, naj vam jo pošljejo po elektronski pošti.
- Pripravite izobraževalno gradivo o težavah vaše države, videoposnetek, če želite, in alternativni nabor slik, če udeleženci ne bi prinesli svojih.

8

Gradivo za 3. srečanje

Na naslednji povezavi boste našli vsa gradiva za 3. srečanje:

<https://green-artivism.eu/index.php/session-3/>

- Pojasnjevalno gradivo za "podatke o emisijah toplogrednih plinov".
- Pojasnjevalno gradivo za "Evropski zeleni dogovor".
- Pojasnjevalno gradivo za "zagovorniška orodja".
- Akcijske kartice: majhne kartice (10x10 cm) s primeri, ki jih lahko uporabite in jih prilepite na tablo.
- Vprašanja za 1. in 2. krog.

8 | Izjava

**Co-funded by
the European Union**

Ta projekt je financirala Evropska komisija. Ta publikacija odraža le stališča avtorja in Komisija ne more biti odgovorna za kakršno koli uporabo informacij, ki jih vsebuje. 2021-1-ES02-KA220-YOU-000029048

57

Ta priročnik je skrbno pripravila organizacija Future Needs, ki je vključila pomembne prispevke vseh partnerjev projekta Green Artivism. Njegova zasnova in vsebina sta posebej prilagojeni v podporo edinstvenim ciljem projekta Green Artivism.

Ta priročnik je oblikovala organizacija Future Needs

Green Citizenship Workshop Handbook

Authors

Future Needs:

Giorgia Nikolakopoulou
Theodora Papanikolaou
Thanos Arvanitidis
Myrto Giotakou
Tita Nikolopoulou

University of Madrid:

Dimitrina J. Semova
Alejandro Costa Escuredo
Nuria Villagra García
Jorge Clemente Mediavilla
Mª Gemma Teso Alonso

Common Space:

Melina Vlachou
Anastasia Christaki

Innovation Hive

Fenia Kalantzi

MIITR:

Eva Žunec
Katarina Kocbek
Sara Zavernik
Darko Kovačić
Dorotea Pittner

32P:

Cristina Pérez Fernández
Verónica Verdejo Patón
Eduardo Fandiño Fernández
Silvia Martínez Turienzo
Laura G. Bécares

This handbook is meant for young people who are concerned about climate change, want to take action, and express themselves in a creative and artistic manner.

Contact details

www.green-artivism.eu

@greenartivism

@greenartivism9179

Co-funded by
the European Union

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use that might be made of the information contained therein. 2021-1-ES02-KA220-YOU-000029048

Welcome to the Green Citizenship Workshop of Green Artivism

Achieving A Green Transition Through Digital Artistic Tools

We are more than happy to welcome you as a facilitator of the Green Citizenship Workshop!

The aim of the Green Citizenship Workshop Handbook is to clearly and comprehensively present the guidelines that will enable you to deliver the "Green Citizenship" Workshop worldwide. The aim of the Workshop is to promote international dialogue on the topic of Climate Change and social responsibility. Green Artivism will provide fertile ground for interaction and dialogue even (and especially) under the conditions of social distancing and the travel restrictions that Covid 19 imposed. With the finalisation of the project, it is expected that a cycle of empowerment and advocacy will be established, where more and more youth NGOs and participants will be able to join the Green Artivism network and independently express and fight for their environmental rights and for a better future with a strong, healthy and democratic civil society.

Table of Contents

1. Green Artivism Project	6
1.1. About Green Artivism	6
1.2 Description of the project	6
1.3 The project's results:	7
1.3.1. CREATIVITY Web Toolkit	7
1.3.2 Green Citizenship Workshop	9
1.3.3 Virtual Think Tank	10
2. The art of agenda making	11
2.1 Proposed agenda for the Green Citizenship workshop	12
3. How to facilitate a workshop	13
4. The Green Citizenship Workshop of Green Artivism project	14
4.1 Session 1: The academic and policy debate behind each European Green Deal topic.	14
4.1.1. Introduction-Objectives	14
4.1.2 Guidelines-Methodology	15
4.1.3. Methodology, materials, outline and plan for Session 1	16
4.2 Session 2: Local relevance of EGD for me.	21
4.2.1 Introduction-Objectives	21
4.2.2 Guidelines-Methodology	21
4.2.3 Methodology, materials, outline and plan for Session 2	23
4.3 Session 3: Citizen power. Can we influence European policy developments?	25
4.3.1 Introduction-Objectives	25
4.3.2 Guidelines-Methodology	26
4.3.3 Methodology, materials, outline and plan for Session 3	30
5. Evaluation Questionnaire for debriefing and reflections	32

6. Endnotes & Checkout	38
7. Extra materials	40
1: Find Green Artivism project's materials (Creativity Web Toolkit, Virtual Think Tank, Green Citizenship Workshop)	40
2: Proposed icebreaker and energizer games for your workshop	41
3: Tips for inclusion in the workshop	42
4: Tips for the whole workshop	44
Your paragraph text	
5: Conflict mapping example - Session 1	45
6: Prompts for debate- Session 1	50
7: Interactive photo voice method- How to practise it - Session 2	52
8: Session 3's materials: Greenhouse gas emissions data, European Green Deal, Advocacy tools, Action cards to fill in with your action, Questions for round 1 & 2	56
8. Disclaimer	57

1 | Green Artivism- An Erasmus plus project

1.1 About Green Artivism

GREEN ARTIVISM is an ERASMUS+ project aiming to create young civic bodies that are well informed and well equipped in order to express their environmental concerns and struggles efficiently. Through the creation of a cycle of empowerment, the overarching goal of this project is for the political and social relevance of the climate crisis to regain momentum even without its main advocacy tool: physical protesting.

1.2 Description

In 2018, the young generation, led by Greta Thunberg, managed to create the greatest momentum for stopping the climate crisis in history. For months, thousands of youngsters gathered every Friday for climate strikes around the world, following the movement "Fridays for Future" and groups such as "Extinction Rebellion". At the same time, in 2019 the newly appointed European Commission adopted the European Green Deal as its new growth strategy, aiming at becoming the first climate neutral continent by 2050.

However, the Covid-19 outbreak put a halt in both the climate strikes and the implementation of the European Green Deal. Now, we must fight to ensure that the recovery from Covid-19 will be done in a green manner and to ensure a sustainable future for the young generation, through empowerment tools that do not require accumulations of great crowds (e.g. physical protests). Arguably, two of the main up-and-coming alternatives are digital tools, artistic ones or a combination of the two. Going back to normal must be done in a sustainable, resilient yet democratic and participatory way.

This is why questions like "What is my power as an EU citizen?", "What is my power as a young person?" are now more timely than ever. The alternative way of answering these questions through this project will be a mixture of digital tools, tutorials, and thematics that promote the use of small workshops, artistic-digital expressionary platforms, and Virtual Think Tanks in the form of an online forum.

1.3 The project's results: CREATIVITY Web Toolkit, Green Citizenship Workshop, Virtual Think Tank

1.3.1 CREATIVITY Web-toolkit: Artistic Tools, digital and physical

In the first part of the Green Artivism project, a "CREATIVITY Web-toolkit" consisting of 4 different tools were proposed to the target audience. The toolkit's aim is to educate and train youngsters in engaging in active citizenship and most importantly provide them with alternative forms of expression inspired by the Arts and digital trends of our era to uphold the interests of future generations as equal to those of present ones. More specifically, these 4 tools suggest an alternative option to organise a digital protest or a campaign for the environmental cause, against climate change, etc. without engaging in physical protest.

7

Read about the 4 tools below:

★ **How to inspire action through video creativity:** Social media, over recent years, have become a **fundamental tool** in the distribution of information, opinion and entertainment. A vital medium in response to new social movements, public demands and activism. However, in order to further extend certain aspects connected with a particular topic, such as Artivism, there are other instruments: as is the case of the video-essay. To explore in greater depth and understand the key elements of a particular subject, the **video-essay** may be seen as one of the most fruitful options. It involves audiovisual content from which critical, reflective and subjective opinions are drawn, in an approachable and colloquial tone, with the aim of taking the discussion of a subject to the next level. Get to know, through this video-tutorial, CELTX and Avid First to be able to make your own script and your own audiovisual content!

Find the material:

- <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-inspire-action-through-video-creativity/>
- <https://youtu.be/r52K2lGrqVM>

★ How to visualise the change you want to see - Camera Obscura & Anthotypes:

Through these 2 video tutorials (5 minutes each) you will learn how to make a handcraft camera obscura and how to create artistic images and produce an alternative kind of typography, using raw materials that respect the environment. The first video will guide you through the process of building your own camera obscura, and the second video will show you how to create anthotypes, images similar to photographs but by using natural pigments.

Find the material:

- <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-make-camera-obscura/>
- <https://green-artivism.eu/index.php/how-to-make-anthotypes/>
- <https://youtu.be/BcmTVkXOOWc>
- <https://youtu.be/dc98YGpoAaA>

8

★ Storytelling through social media: Are you a keen user of social media? Do you like to communicate with your peers, find interesting news, join events, take action through common activities, share your thoughts and comment on others' posts? With the tool we present here – storytelling through social media – you will find a practical guide on how to use your favourite platforms (here we chose Facebook groups in Facebook) in order to convey your own message, to tell an important story, to make others engage with your cause, to spread the word!

Find the material:

- <https://green-artivism.eu/index.php/storytelling-through-social-media/>
- https://youtu.be/zW70Yow_fIc

★ Crowd Creative Urban Design: Public space is a commons with a cultural, artistic, social, mnemonic and environmental dimension. Public space is received as our day-to-day activities, as "our place" – a place of community building, social life, art and culture. In this context, the meaningful and creative participation of those who use and give life to public space appears to be more than necessary. The main goal of this tool is to provide the methodological steps and propose tools and techniques in order to perform collective public space design through artistic expression. It is developed as a guide that

can be used by different teams, academics, students, foundations, artistic groups, associations in neighbourhoods and young researchers in different cases of participatory workshops and projects. It operates as a tutorial and a repository to relevant material that will support grass-root movements, young researchers and practitioners in the fields of urban planning, urban design, environmentalism and climate change adaptation, including participatory planning and art methodologies as an integral part of their approach.

Find the material:

- <https://green-artivism.eu/index.php/crowd-creative-urban-design/>
- <https://repository.participatorylab.org/en/group/web-toolkit>

1.3.2 Green Citizenship Workshop

The Green Citizenship Workshop consists of 3 Sessions that aim to inspire action to young people. **Session 1**, "The academic and policy debate behind each European Green Deal topic", aims to analyse the European Green Deal (EGD) issues and enhance the understanding of the policy debates behind each of them. **Session 2**, "Local relevance of EGD for me", aims to connect the EGD to the local problems, and **Session 3**, "Citizen power. Can we influence European policy developments?", wants to inspire action providing young participants with a number of advocacy tools and methodologies. All 3 Sessions are analysed thoroughly in the next pages, along with tips about the preparation of each session by the facilitator.

It is also important to note here that in this project people with **fewer opportunities** wishing to express their voices online on the topic of climate change are included. This means that people with disabilities should have the option to participate in the Green Citizenship workshop and thus the facilitator should pay attention to accommodate these people as well. You can find some suggestions and tips for the facilitator in **Extra Material No3**. Likewise, younger people, like students under the age of 12 should have the option to participate in the workshop, thus, we also give some advice on how this could be done in the same Extra Materials Section.

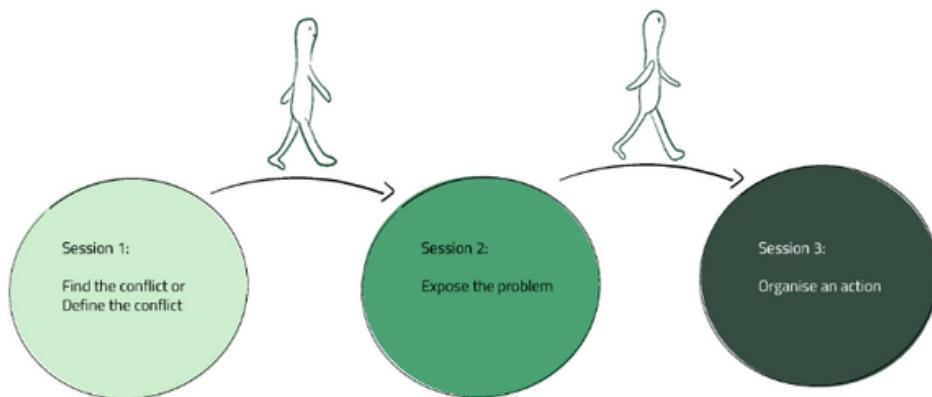

Figure 1: "Walk" from one Session to the next

1.3.3 Virtual Think Tank

The **Virtual Think Tank** is a critical component of the Green Artivism project, aimed at supporting dialogue and collaboration among young people, youth leaders, youth workers, policymakers, and other key actors from diverse backgrounds beyond the timeline of the project. It provides a dedicated space for participants to showcase their creations, network, find collaborators, and foster learning and capacity building between locally rooted organisations and individuals and more mature CSOs and NGOs. With the finalisation of the Green Artivism project, we hope to establish a cycle of empowerment and advocacy, enabling more youth NGOs and participants to join the Green Artivism network, independently express and fight for their environmental rights and a better future with a strong, healthy, and democratic civil society. The Virtual Think Tank, named Art for Climate Forum, can be accessed through the Green Artivism website's forum area, where users can join, create discussion topics, and upload photos and links to their work.

- Art for Climate Forum: <https://green-artivism.eu/index.php/login/>

2 | The art of agenda making

To create an effective agenda, you must first define your target group and write down the main learning aims. This will help you to identify the most important topics and issues that need to be addressed during the meeting or event. Once you have identified your learning goals, think about any constraints that may affect the meeting, such as time, number of participants, their pre knowledge, as well as the availability or nature of the seminar room and materials. With these factors in mind, choose your activities (from this handbook) or create your own. Be sure to align your chosen activities with the phases of a change process to ensure a meaningful learning experience for your participants. By following these steps, you can create an agenda that is well-organised and effectively addresses the needs of your target group.

11

The phases of a change process

Note your activities for each phase	
	Check in phase Make people feel welcome Create an atmosphere of openness and safety Set up ground rules
	Phase of evocation Analysing current situation Stir up emotions Raise awareness
	Visionary phase Developing a vision and alternative scenarios Take a look at a better future
	Phase of action Developing objectives and strategies Capacity building: improvement of competences and skills Planning measures
	Phase of feedback Summarising the main points of lessons learnt

Figure 2: Agenda making

2.1 Proposed Agenda of the Green Citizenship Workshop

Here, you can see a proposal on how to set up the Green Citizenship Workshop's agenda, including all 3 Sessions material, taking into account the time you will need for the welcoming, the registration, the check-in of the participants, the ice breaker and energiser games you will need to perform in order to keep the momentum and the reflection time at the end in order to recapitulate and take some feedback.

TIME (min)	SESSION
20'	Registration and Welcome
10'	Check in: Getting to know each other and orientation phase
10'	Warm-up exercise/ ice breaker game
90'	Session 1: The academic and policy debate behind each EGD topic
10'	Coffee BREAK
5'	ENERGIZER GAME
90'	Session 2: Local relevance of EGD for me
10'	Coffee BREAK
5'	ENERGIZER GAME
90'	Session 3: Citizen power - can we influence European policy developments? (2 rounds)
15'	Reflection Time
10'	Check out

TOTAL	6h5min
-------	--------

* Note! Please consider the "registration time and welcome" as the time that participants need to feel comfortable, find their seats, sign in the participants list, take some water on the table, etc. It should not be considered as the net time of the whole workshop. Overall, we should consider that the net workshop time will be 4 hours or even a bit less.

3 | How to facilitate a workshop

Facilitating a workshop is an important responsibility, and it requires careful planning and execution. With proper planning and implementation of **effective teaching methods**, it can be a rewarding experience for both facilitators and participants. To properly facilitate a workshop, it is essential to start by thoroughly **preparing for the event**. This includes having a clear understanding of the objectives, goals, audience, agenda, the learning formats and teaching methods that will be used and ensuring that all necessary materials are in order. You should also utilise teaching aids and incorporate **icebreakers** to create a welcoming and engaging environment for participants. You can find ideas for icebreaker activities in Extra Material No3.

It is also important to create a safe and inclusive environment for participants, where they feel comfortable sharing their thoughts and opinions. To achieve this, you should be skilled in managing group dynamics, maintaining focus on the objectives, and ensuring that all participants have the opportunity to contribute. During the workshop, it is important to provide support and guidance to participants, as well as to foster open discussion and debate. Active listening and feedback are also key components of effective facilitation, and you should be able to adapt to unexpected situations or challenges that may arise.

Finally, the workshop should end with a clear summary of the key takeaways and action items, and you should provide resources or next steps for participants to continue their learning beyond the workshop.

By following these best practices, you can create an engaging and productive workshop experience for all participants. We hope this advice helps you to facilitate your next workshop with confidence and success. With these guidelines in mind, you can successfully deliver workshops that educate, inspire, and empower participants to make positive changes in their lives and communities.

14 **4 | The Green Citizenship Workshop's sessions**

4.1 Session 1: The academic and policy debate behind each European Green Deal topic.

4.1.1 Introduction-Objectives

Welcome to the session titled "The academic and policy debate behind each European Green Deal topic". The European Green Deal (EGD) is a comprehensive and ambitious plan to make the European Union's economy sustainable and tackle climate change. This session aims to help you understand the policy debates behind each EGD issue by engaging in debate rounds, while also learning how to graphically express these issues to the target group and understand the EGD issues and policy debates on the 8 EGD policy areas. The learning format for this session is group work, which will promote collaboration and discussion among participants. The teaching methods employed include the jigsaw method, world school debate, and conflict mapping, which will help participants engage with the material in a dynamic and interactive way. By the end of this session, participants will have a deeper understanding of the policy debates and issues addressed by the European Green Deal, and the skills to effectively communicate them to others.

You will find all materials needed for the above methods in the Extra Materials at the end of the handbook and also in our repository with materials in the Green Artivism website here: <https://green-artivism.eu/index.php/library>

4.1.2 Guidelines-Methodology

Steps in brief

1. Start with **welcoming** your participants. Introduce yourself, where you come from (your organisation), and what this session is about in a few words. Quick presentation of the Green Artivism project and its objectives. Present the outline of the workshop to the participants, so they know what to anticipate.
2. Make sure that before you start with your workshop, you use a light-hearted strategy to foster connections between the participants. You can choose between various icebreakers.
3. Write **European Green Deal** on the whiteboard/flip chart, etc. Then invite participants to come to the board and write down their associations with the phrase. The knowledge of the topic will, of course, differ from participant to participant. Based on the answers, you can encourage a discussion, and the participants have the chance to elaborate on their answers and the answers of others.
4. Sum up the main points and give a short presentation on the **European Green Deal and its eight thematic areas**.
5. The facilitator then gives instructions for **group work with the jigsaw method**. Read about the jigsaw method here: <https://green-artivism.eu/index.php/session-1>
6. End the jigsaw session with a pre-prepared quiz on the platform of your choice (Quizziz, Kahoot, etc).

- 16
7. Give instructions for the debate format. Divide participants into groups and give them enough time to prepare. Make sure that you give your participants support and help during their time of preparation. Some may be new to the topic and might need some help or guidance on how to oppose or propose new arguments.
 8. Explain the logic behind **conflict mapping** – give simple examples of a conflict, draw the map on the board, show participants a video, etc. Then divide participants into groups and assign them a topic about 8 EGD policy areas. As a facilitator, help the groups and give suggestions. After some time, moderate the presentations of conflict maps. (See an example of **conflict mapping** at Extra Material No5)
 9. Provide a summary of the main points of the workshop. It's beneficial to hold a short discussion on the effectiveness of the workshop. Take time to recognize contributions, suggestions, recommendations, and critiques. Let participants know how they can continue their learning and follow up if they have questions. If you have a feedback form prepared, let the participants fill it out.

4.1.3 Methodology, materials, outline and plan for Session 1

Materials and plan for session 1: The academic and policy debate behind each European Green Deal topic	
Goals and aims	<ul style="list-style-type: none">• To understand the policy debate behind each EGD issue through debate rounds.• To learn how to graphically express these issues about the target group personally and the other EGD issues.• To understand EGD issues and policy debates on the 8 EGD policy areas.
Learning formats	Group work
Teaching methods	Jigsaw method, world school debate, conflict mapping
Teaching aids	Whiteboard/flipchart, smartphone or computer, worksheets for jigsaw activity

Resources and literature	<p>Part 1: The European Green Deal. European Commission. Available at: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_1&format=PDF</p> <p>Part 2 and 3: The EU Green Deal – a roadmap to sustainable economies. Available at: https://www.switchtogreen.eu/the-eu-green-deal-promoting-a-green-notable-circular-economy/ European Green Deal – striving to be the first climate-neutral continent. European Commission. Available at: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en European Green Deal. European Climate Foundation. Available at: https://europeancclimate.org/the-european-green-deal/ Siddi, M. (2020). The European Green Deal: Assessing its current state and future implementation. Sikora, A. (2021, January). European Green Deal—legal and financial challenges of climate change. In Era Forum (Vol. 21, No. 4, pp. 681-697). Springer Berlin Heidelberg. Leonard, M., Pisani-Ferry, J., Shapiro, J., Tagliapietra, S., & Wolff, G. B. (2021). The geopolitics of the European green deal (No. 2021/04). Bruegel Policy Contribution. Eckert, E., & Kovalevska, O. (2021). Sustainability in the European Union: analysing the discourse of the European green deal. Journal of Risk and Financial Management, 14(2), 80. Fetting, C. (2020). The European Green Deal. ESDN Report, December. Wolf, S., Teitge, J., Mielke, J., Schütze, F., & Jaeger, C. (2021). The European Green Deal—more than climate neutrality. Intereconomics, 56(2), 99-107.</p>
--------------------------	---

OUTLINE OF THE SESSION

Introduction (5 minutes)	<p>Introduction of the facilitator. Welcoming the participants. Quick presentation of the Green Activism project and its results, goals, and aims. An outline of the workshop session is presented. Time for questions.</p>
Introductory motivation (10 minutes)	<p>It's important to use a light-hearted strategy to <i>foster connections</i> between participants and encourage them to share their <i>background knowledge and interest in the workshop</i>. You can choose between various icebreakers.</p>
Part 1: Presentation and analysis of each EGD topic using the jigsaw method (optional)	<p>The facilitator writes (European) Green Deal on the whiteboard/flip chart, etc. They invite participants to come to the board and write down their associations with the phrase. The knowledge of the topic will, of course, differ from participant to participant. Based on the answers, a <i>discussion</i> takes place, and the participants have the chance to <i>elaborate</i> on their answers and the answers of others.</p> <p>The facilitator sums up the main points and gives a short presentation on the European Green Deal and its eight thematic areas (if the participants mention them beforehand, the facilitator can write them down on the board as they go).</p>

	<p>1. Increasing climate ambition 2. Clean, affordable, and secure energy 3. Industry for a clean and circular economy 4. Energy and resource-efficient buildings 5. Sustainable and smart mobility 6. Farm to fork 7. Biodiversity and ecosystems 8. Zero-pollution, toxic-free environments</p> <p>The facilitator then gives instructions for <i>group work with the jigsaw method</i>. The objectives of the jigsaw method are to present one's work results and to learn about the work results of others and to directly share and communicate the results to others. The facilitator forms (<i>home</i>) groups to work on a specific problem or issue – in our case, these issues will be the 8 topics of EGD. The learners are then placed in new groups (<i>expert groups</i>) so that each previous group is represented by at least one member in the new situation.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The participants are divided into <i>groups of 4</i> (this is a HOME GROUP). 2. Each participant is assigned <i>2 thematic areas of EGD</i>. They have direct access only to their own segment/topic (materials are taken from the EU Green Deal document – chapter <i>Designing a set of deeply transformative policies</i>). 3. The participants are given time to read over their materials at least a few times to become familiar with them (10 minutes). There is no need for them to memorise it. 4. The facilitators form temporary EXPERT GROUPS by having one participant from each jigsaw group join other people assigned to the same segment. Give participants in these expert groups time to discuss the main points of their segment and to rehearse the presentations they will make to their jigsaw group (10 minutes). <i>E.g. Everyone in expert group 1 was dealing with EGD thematic areas 1 and 2.</i> 5. Participants return to their home groups. Each person presents their segment to their home group. Others are encouraged to ask questions for clarification (10 minutes).
<p>Part 2: Demonstration of policy debate behind every EGD topic through world school debate format</p>	<p>The second part of the session takes place in <i>a debate format</i>. The aims and objectives of the debate format are to deepen, disseminate and apply knowledge, promote critical thinking, develop information skills, and develop communication skills.</p> <p><i>See the prompts/questions for the debate included in Extra Material No6.</i></p> <p>Participants can vote on the topic of their debate, or the facilitator can choose one topic.</p> <p>The teams comprise three to five people who prepare together (of which only 3 speak in the debate). Based on the number of participants, proposition and opposition groups are formed. If there are more people, various separate debates can take place one after another, each dealing with a different EGD topic.</p> <p>The groups have 20 minutes to prepare.</p>

	<p>The first three speeches from each team are <i>8 minutes long and alternate between proposition and opposition</i>, starting with the proposition. After the initial 6 speeches (3 from each team), each team delivers a "reply" speech of 4 minutes. This is delivered by either the 1st or 2nd speaker on their team. "Reply" speeches begin with the opposition first. The facilitator is timing the speeches.</p> <p>During the first 6 main speeches, the speaker from the opposing team may offer a "Point of Information – POIs" between the first and the seventh minute of the speech. This is a short interjection, which includes a question for the opposing team, or an objection to the person currently delivering their speech (max. 2 POIs/speech allowed).</p> <p>The debating procedure:</p> <p>1st speaker of the proposition: presents the proposition's group position on the debate argument and the objective (explain what the group's position is and why they will defend it), presents the group's arguments.</p> <p>1st speaker of the opposition: presents the opposing group's position on the debate argument and the objective (accepts or rejects the definitions of the key terms of the debate argument), presents the arguments of the opposing group.</p> <p>2nd speaker of the proposition: re-presents the arguments of the proposition group and increases their strength with additional support, rejects the arguments of the opposing group.</p> <p>2nd speaker of the opposition: re-presents the arguments of the opposition group and increases their strength with additional support, rejects the arguments of the proposition group.</p> <p>3rd speaker of the proposition: summarises the debate (arguments and counterarguments), highlights the strongest parts of the proposition's arguments and points out the weaknesses of the opposing arguments, convincingly concludes the defense of the proposition's group position.</p> <p>3rd speaker of the opposition: summarises the debate (arguments and counterarguments), highlights the strongest parts of the opposition's arguments and points out the weaknesses of the proposing arguments, convincingly concludes the standpoint of the opposition group.</p>
Part 3: Illustrating parties involved in EGD issues and their power relationships using conflict mapping; identifying hypothetical solutions	<p>Firstly, the facilitator explains the logic behind <i>conflict mapping</i> – gives simple examples of conflict, draws the map on the board, shows participants a video, etc.</p> <p>An example of conflict mapping is included as an Extra Material. That particular conflict map explores the dynamics between stakeholders on the topic of offshore renewable energy.</p> <p>Then, the participants are divided into 8 (or more) groups of 3-5 people. Each group either decides on which of the 8 EGD policy areas they will work on or the facilitator assigns a topic to each group, so no topic is left undiscovered.</p>

	<p>By this point, all participants should be familiar with all EGD policy areas at least platonically. Participants can provide them with prompts that are left from the debate, or give them the prepared materials on 8 thematic areas to read once more.</p> <p>Participants follow the steps of conflict mapping (it is recommended that they are shown an example for reference). The facilitator helps participants and makes suggestions. Participants search for a key point that makes the conflict more constructive, and high leverage points.</p> <p>After approximately 20 minutes, the groups present their work and strategic points of entry they have identified that could help solve the issues in a certain policy area.</p>
Reflection and transition to session 2	<p>The closing of the session provides time for participants to briefly think, reflect and consolidate what they have learned.</p> <p>The facilitator should provide a summary of the main points of the session. It's beneficial to hold a short discussion on the effectiveness of the session. Take time to recognize contributions, suggestions, recommendations, and critiques. Let participants know how they can continue their learning and follow up if they have questions.</p>

Literature and resources:

McGill. SKILLS21. Facilitator Guide. Available at:

<https://www.mcgill.ca/skills21/facilitator-guide> (5. 1. 2023)

Jigsaw Classroom. Available at: <https://www.jigsaw.org/> (5. 1. 2023)

English Speaking Union: discovering voices. Introduction to WSDC Format. Available at:

<http://www.esu.org/wp-content/uploads/2019/01/Introduction-to-World-Schools-format-guide.pdf> (5. 1. 2023)

Conflict Analysis Tools: Conflict Mapping. Available at:

<https://www.youtube.com/watch?v=iywM-o-ym1Y> (5. 1. 2023)

Literature and resources:

- Computer
- Whiteboard/flipchart
- Paper
- Pens, (coloured) pencils
- Document with 8 thematic areas of EGD printed (see Extra Material No6)
- Prompts for debate if needed (see Extra Material No6)
- Example of conflict mapping (see Extra Material No5)

4.2 Session 2: Local relevance of EGD for me

4.2.1 Introduction-Objectives

The session "Local relevance of EGD for me" aims to raise awareness about the connection between the European Green Deal (EGD) and local communities. The interactive photo-voice method will be used to engage participants and educate them on collaborative policy-making through logical tools, reasoning, and discussion. The session will also involve mapping local problems to EGD policy areas. Participants are encouraged to bring pictures that represent both their communities and personal views on common environmental problems in their city. The session will include a discussion on how local society treats the environment and climate change, with a focus on overall local environmental problems. The session is designed to be interactive and engaging, providing an opportunity for participants to share their experiences and learn from each other.

4.2.2 Guidelines-Methodology

Steps in brief

1. Start with welcoming your participants. Introduce yourself, where you come from (your organization), and what this session is about in a few words.

Make a quick reference to the interactive photo voice method that is at the core of this session, saying that it will be explained analytically later on.

2. Start presenting the PowerPoint slides. Find the slides here:

<https://green-artivism.eu/index.php/session-2>

The slides contain:

- **What participants will have learned at the end of this Session 2**
- **Present the main educational material of this Session:**

-Climate Change

-European Green Deal & theatics

-National Energy Climate Plan

-European Climate law

- **Present the local issues of your country** (Here, we have made a presentation about Cyprus. You have to prepare the relevant material for your country based on the structure you will find in this presentation): 1) Where does my country stand in relation to the EGD? The “pain points” in your country (main environmental issues), 2) Best case practises: examples of some positive steps your country has taken regarding the environment.
- **Play the video about EGD** and its local relevance (this video is closely related to Cyprus & it has English subtitles). You can play the video and listen to a Cypriot activist talking about the EGD in general and more specifically about Cyprus, or you can prepare your own video concerning your country or you can skip this step totally. Find the video here <https://green-artivism.eu/index.php/session-2>
- **How to map the environmental local problems:** By a: Interactive photo voice method – Join the workshop & by b: Digging into knowledge – Using local sources & interacting with the community.

Start from B!

B. Present the ways someone can map the local problems (use the sources & interact with local communities/authorities). Just mention that they can find further sources for reading and a glossary in this presentation (slides 40-48) when it will be given/sent to them after the workshop, but do not read the sources one by one.

Then go to A which is the core of this Session!

A. Explain to the participants how they will implement the **interactive photo voice method** in a mini workshop and organise them in groups in order to practise it on spot! Find in Extra Material No7 analytical steps on how to facilitate this **interactive photo voice method**.

4.2.3 Methodology, materials, outline and plan for Session 2

Materials and plan for session 2: The local relevance of the EGD for me	
Goals and aims	<ul style="list-style-type: none">• To raise awareness about the connection between the European Green Deal (EGD) and local communities• To learn how to map the local problems using two methods: digging into available sources & implementing the interactive photo-voice method
Learning formats	Presentation of educational material by the facilitator & group work
Teaching methods	Slides presentation & Interactive photo voice method
Teaching aids	-Post-it notes in different colours -Whiteboard -Laptop connected to a projector -Blue tack -Participants list -Pens, A4 blank papers -An image bank you will have created prior to the workshop reflecting the local environmental issues & that it will work as an alternative in case participants will not have brought their own photos. (See our example of an image bank in the projects' website here: https://green-activism.eu/index.php/session-2)
Resources	You will need the following (all found at Green Activism website here: https://green-activism.eu/index.php/session-2) <ul style="list-style-type: none">• The pdf presentation in slides titled "Session 2_GREEN CITIZENSHIP WORKSHOP_slides presentation.pdf" with all the educational material you will present to the participants.• A video interview of a Cypriot activist Orestis Matsas with English subtitles.• An image bank, titled "Cyprus in pictures".

OUTLINE OF THE SESSION	
Introduction (5 minutes)	<p>Make an intro to the participants about what this session is about and what participants to expect & what is the interactive photo voice method.</p>
Presentation of the educational material & video (½ hour)	<p>Start presenting the PowerPoint slides. Find the slides here: https://green-artivism.eu/index.php/session-2</p> <ul style="list-style-type: none"> • What participants will have learned at the end of this Session 2 • Present the main educational material of this Session: <ul style="list-style-type: none"> -Climate Change -European Green Deal & theatics -National Energy Climate Plan -European Climate law • Present the local issues of your country (Here, we have collected information on Cyprus' problems. You have to prepare the relevant material for your country based on the structure you will find in this presentation): 1) Where does my country stand in relation to the EGD? The “pain points” in your country (main environmental issues), 2) Best case practises: examples of some positive steps your country has taken regarding the environment. • Play the video about EGD and its local relevance (this video is closely related to Cyprus & it has English subtitles). You can play the video and listen to a Cypriot activist talking about the EGD in general and more specifically about Cyprus, or you can prepare your own video concerning your country or you can skip this step totally.
Mapping the local problems: Methods explained & Practise the interactive photo- voice	<p>How to map the environmental local problems in 2 ways: A: Interactive photo voice method – Join the workshop & B: Digging into knowledge – Using local sources & interacting with the community</p> <p>Start from B! Present the ways someone can map the local problems. Present them the slides from the pdf presentation pages 28-36. Just mention that they can find further sources for reading in the same presentation (slides 42-50), but do not read aloud the sources one by one.</p> <p>Then go to A which is the core of this Session! Explain to the participants how they can implement the interactive photo voice method in a mini workshop (slides 38-41) but also find in Extra Material No6 all the analytical steps on how to facilitate this mini-workshop.</p>

4.3 Session 3: Citizen power. Can we influence European policy developments?

4.3.1 Introduction-Objectives

The responsibility of promoting actions that can mitigate the consequences of climate change is cross-national and transversal to society. It is true that actions at all levels matter, from governmental initiatives to you leaving the car at home and using public transportation. But what if you want to do more at the public level? What can you do? Here we will try to provide some answers to that.

The main goal of this session is for the participants to discuss real subjects that are part of their daily life in their neighbourhoods, working spaces, municipalities, schools, etc., to connect them with the European Green Deal topics and try to design plans and actions, or promote policies about them.

Adapting the European Green Deal goals, topics, and general framework locally is an important step that reflects the connection between the theoretical context with our everyday practices. This process can provide us with valuable tools and arguments to communicate our experiences, share them and compare them with similar actions at a local or European level.

The session has two (2) specific objectives:

- Adapt or design from scratch an action-oriented to improve an already identified problem related to climate change.
- Adapt or design a roadmap in order to engage the targeted public and engage the adequate stakeholders, so the action becomes a reality.

CONTENTS

- Basic tips about what **advocacy tools** are, and examples of how to put them to work.
- Graphic information about the 8 pillars of the **European Green Deal**.

- Set of ideas of local actions connected to the 8 pillars of the European Green Deal.
- Set of meaningful questions or ideas to discuss.
 - Define the action that the table wants to promote at a local level.
 - Identify the steps that need to be taken to get people involved in the proposed action.
- Presentation of results and general discussion.

4.3.2 Guidelines-Methodology

The session will follow a co-creation methodology. The co-creation process boosts the participation of attendees and robust the exchange of ideas, which might lead to valuable and more inclusive outcomes. In this case, we have chosen the World Café format, but you can use a different interactive facilitation technique.

26

Prior to starting the World Café format, we will provide some context, recovering meaningful information about the European Green Deal and the connection to the potential actions to develop, along with an introduction to advocacy tools; then, we will proceed to develop the World Café.

The World Café is a method that simulates an **informal cafe setting**, for participants to explore an issue by discussing it in small groups. Discussion is held in multiple rounds of 20-30 minutes. The cafe atmosphere is intended to create a more relaxed context and encourage open conversations.

The success of the World Café method is based on some principles like

- Creating a cosy atmosphere, so people feel comfortable sharing their thoughts.
- Providing a well-defined and organised context.
- Having some people in the room that can inspire the participants to equip themselves with wisdom and creativity to face the topics suggested.
- Posing meaningful questions to the audience.

Steps in brief

1. **Set the context:** Provide basic tips about what **advocacy tools** are, adding an example of how to put them to work.

— Presentation / Speech format.

— To be done by an expert. It might be a representative from an NGO, city council, environmental organisation, etc. Someone who can share with the audience examples of using advocacy tools.

— Time frame: About 20 min.

- Recovering information about the 8 pillars of the European Green Deal and how to connect them to potential actions at the local level.

— Short presentation.

— You can find information about European Green Deal, in different languages, here:

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

— This information is already at the tables where the attendees are seated.

— At this point, attendees might have a fair idea about this topic. The intention here is to go through the graphic information that they already have at their disposal, over the tables.

— Time frame: About 10 min.

- Explain the next steps of the world café process.
- Introduce the questions that they are going to answer.

2. **Create a cosy atmosphere:** The main idea is to recreate a coffee shop atmosphere so the participants feel safe and comfortable, boosting the mood for sharing. Participants should be distributed at small tables, with 4 or 5 people per table. You can even have some drinks and snacks at their disposal. Over each table, the participants will have the necessary context information. They will also have a panel with the questions chosen for discussion. This panel, fulfilled with the answers, will be displayed and presented at the last part of the session.

3. **Explore questions that matter:** This is the core step of the process. The participants are called to decide, discuss and design an action regarding a local subject and connect it to the EGD goals. During this step find questions that are relevant to the real-life concerns of the participants. Set up progressive (at least two or three) rounds of conversation, approximately 20 minutes each.

In this case, we propose to have two (2) rounds of questions:

- **Round 1:** Define the action that the table wants to promote at a local level.

Questions proposed for this round:

1. Write down three proposed actions you'd like to work with. Then vote with your table team for the final action
2. What is the subject or problem to which this action refers?
3. Why is this action important? What is the goal of the action?
4. What are the target groups that you address your action to?

At the end of the round, the participants should have chosen 1 action

— Time frame: About 20 min.

- **Round 2:** Identify the steps that need to be taken to get people involved in the proposed action.

Questions for round 2:

1. Which steps will you follow so your proposed action will become a reality?
2. What means and advocacy tools will you use? (for example, social media, campaign, event, local participatory action, protest, mapping)
3. What other resources or infrastructures will you need for your action?
4. Describe your action with a title and 3 keywords

— Time frame: About 20 min.

- Presentation of results and **general discussion**.

— Time frame: About 20 min.

In order to get a visual expression of the discussions gathered in every round, you might include a panel or poster on the table, where the participants will glue, draw, and write the result of their discussion. After each round, you may ask one person to remain at the table as a "*table host*" for the next round, while the others *travel* to another table. The *travellers* will carry key ideas, questions and themes to the new round of discussion, while the *table host* welcomes to his table the new *travellers*.

Make sure every time the travellers change tables they do it in a manner that gets mixed. Try to avoid a pair or a group of people travelling together to another table.

4. Encourage participation: As a provider, make sure the participants understand the importance of engaging in the process. Encourage them to share their thoughts. If possible, you can have two or three stakeholders in the room, willing to help you encourage the discussion and also to answer questions that the participants might have.

5. Connect perspectives: Moving people around different tables, and sharing ideas with different people, creates the opportunity of cross-checked different perspectives and views.

6. Listen together for patterns & insights: Encourage the participants to listen to each other, and be open-minded and respectful. By listening some general patterns and insights might be detected.

7. Share discoveries: After round 2, every table will present a summary of the conversations gathered and the results or answers they might reach. After creating their action, they can gamify it by creating a visual card describing the action's main body (title of the action, description, to whom it is addressed). Then, the floor is open for a general discussion. You can compare the different results, look for strong and weak points over them, and even vote for those that might be moving forward.

- Further information about the world café methodology can be found at:
<https://www.theworldcafe.com/wp-content/uploads/2015/07/Cafe-To-Go-Revised.pdf>
- Ideally, each table will produce a panel that summarises the main agreements reached on the table, that are related to the questions shared.

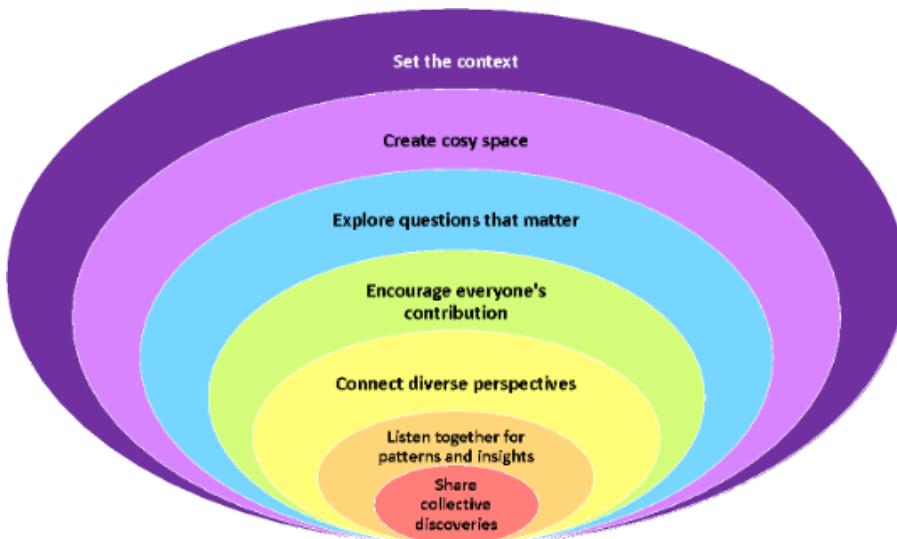

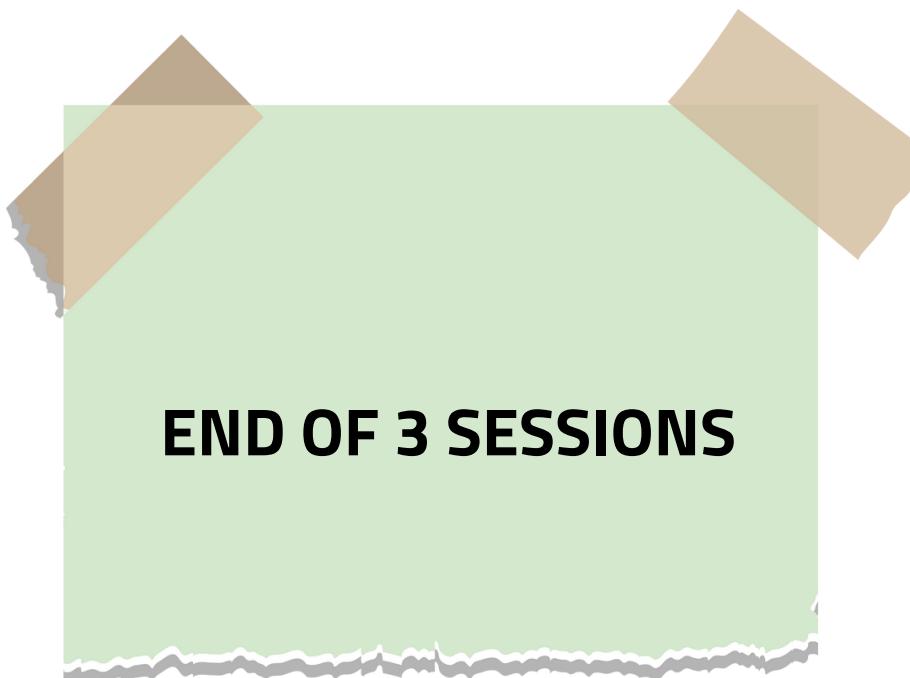
Figure 3: The seven steps of the world café method

4.3.3 Methodology, materials, outline and plan for Session 3

Materials and plan for session 3: Citizen power- Can we influence European Policy Developments?	
Goals and aims	<ul style="list-style-type: none"> The main goal of this session is for the participants to discuss real subjects that are part of their daily life & to connect them with the European Green Deal topics Design plans and actions, or promote policies about environmental problems
Teaching methods	Presentation of advocacy tools by an expert & educational material on EGD by the facilitator & world café format - group work
Teaching aids & resources	<ul style="list-style-type: none"> Table boards. There might be two (2) A2 paper sheets (one per round) where the participants will write down and draw their ideas summarised. Graphic material for a good understanding of the contents: <ul style="list-style-type: none"> - Explanatory material for "Greenhouse gas emissions data" - Explanatory material for "The European Green Deal" - Explanatory material regarding "advocacy tools" - You might include small cards (10x10 cm) with examples that they can use and stick to the table board, e.g. cards with potential actions to be taken at the local level. - Questions for round 1 & 2 Post-it papers, pens, colourful papers, stickers, etc. Ice breaker game. Material that you think you need to create a cosy atmosphere. <p>! FIND all this material in Extra Material No8 and on the <u>website here</u>: https://green-artivism.eu/index.php/session-3</p>

OUTLINE OF THE SESSION	
Introduction (5 minutes)	Make an intro to the participants about what this session is about and what participants to expect & what is the world cafe format in brief.
Presentation of the advocacy tools by an expert Time frame: 20 min	An expert from an NGO or other body presents briefly the advocacy tools used in the environmental campaigns.
Brief presentation of the EGD pillars Time frame: 10 min.	Short presentation of the EGD pillars. Go through the graphic information that is already placed on the tables. Graphic information material should be printed by the facilitator and located on tables. You can find this material in the project's website section https://green-activism.eu/index.php/session-3/
Time frame: 20 min.	Start practising the world café format following the above guidelines. Use the graphic information provided and the proposed questions for Round 1 and Round 2. Find them in the website https://green-activism.eu/index.php/session-3

5 | Evaluation Questionnaire for debriefing and reflections

After ending the workshop's sessions, you should hand out to the participants 2 types of questionnaires (A and B) in order to get feedback, to assess what they learned and how your presentation and facilitation is actually evaluated. Here you can find two types of questionnaires. The first one is related to the evaluation of the workshop itself (content, presentations, quality, etc) while the second one assesses the knowledge the participants gained during the 3 sessions.

A. Workshop Evaluation Questionnaire

- 32
1. On a scale of 1 to 5, how well do you feel you understood the workshop content?
2. Did you find the workshop engaging and interesting? Yes/No
3. Did you find the workshop relevant to your personal or professional goals? Yes/No
4. How likely would you recommend this workshop to others?
5. Did the workshop provide sufficient opportunities for hands-on practice and application of the concepts covered? Yes/No
6. How comfortable did you feel in asking questions and participating in group discussions during the workshop?
7. On a scale of 1 to 5, how well do you feel you can apply the concepts covered in the workshop to your personal or professional life?
8. Were the workshop materials (slides, handouts, etc.) clear and easy to follow?
Yes/No

9. Was the length of the workshop appropriate? Too long, too short, or just right?

10. Any other comments or feedback you would like to share about the workshop?

11. On a scale of 1 to 5, how well did the virtual format of the think tank work for you in terms of facilitating discussion? (Art for Climate Forum, find it here: <https://green-activism.eu/index.php/login/>)

12. Did you encounter any technical difficulties during the use of the Art for Climate Forum that affected your ability to participate fully? If so, what were they and how did you cope with them?

13. Was the methodology of Session 3 easy to follow?(possible answers: a. Very difficult to follow, b. Difficult to follow, c. Ok, e. Easy to follow, f. Very easy to follow)

14. Have you (and your group) been able to provide a full answer to the 2 rounds of questions in Session3? (possible answers: a. I could provide a full answer to the 2 rounds questions, b. I could provide partial answers to the 2 rounds of questions, c.l could provide a full answer to just 1 of the questions and some things about the other).

15. Knowing that the main goal of this session was to discuss real subjects that are part of your daily life in your neighbourhoods, working spaces, municipalities, schools, etc., to connect them with the European Green Deal topics and try to design plans and actions, or promote policies about them, do you think that the questions asked were relevant? (possible answers: a. Yes, they were relevant, b. No, not relevant at all, c. Partially relevant)

B. Participants knowledge evaluation questionnaire

The following questionnaire will be handed out to participants to evaluate the knowledge they gained from the 3 sessions of the whole workshop. You will find a different list with questions that relate to each of the 3 sessions and **you can pick 3 of them from each session to edit your own questionnaire** that should have **9 questions in total** (3 related to each session). The right answer in each question is signified with green colour.

→ Questions related to Session 1 (pick 3)

34 What is the target set by the European Green Deal to reduce greenhouse gas emissions by 2030?

- a) Reduce emissions by 30% compared to 1990 levels
- b) Reduce emissions by at least 50% compared to 1990 levels**
- c) Reduce emissions by 70% compared to 1990 levels

Which of the following is not an example of clean energy technology promoted by the EU?

- a) Coal-fired power plants**
- b) Wind power
- c) Nuclear power

What is the aim of the EU's circular economy policy?

- a) To increase waste and decrease resource efficiency
- b) To promote unsustainable production and consumption
- c) To reduce waste and increase resource efficiency**

How does the EU aim to improve the energy efficiency of buildings?

- a) By setting targets for the renovation of existing buildings to improve their energy performance
- b) By promoting the use of fossil fuels in buildings
- c) By not setting any targets for energy efficiency in buildings

What measure is being taken by the EU to promote sustainable transport?

- a) Encouraging the use of high-emission vehicles
- b) Encouraging alternative transport modes, such as cycling and walking
- c) Investing in fossil fuel infrastructure

What does the Farm to Fork strategy want to ensure?

- a) That agriculture, fisheries and aquaculture, and the food value chain contribute appropriately to the objective for a climate neutral Union in 2050.
- b} That an end is put to wasteful packaging.
- c) That operators and traders will have to prove that their products are deforestation-free and legal.

What is the main objective of the EU's biodiversity strategy?

- a) To destroy ecosystems and habitats
- b) To promote unsustainable agriculture and forestry practices
- c) To protect and restore ecosystems and habitats

Which of the following is not a main source of pollution targeted by the EU's Zero Pollution Action Plan?

- a) Air pollution
- b) Land pollution
- c) Water pollution

→ Questions related to Session 2 (pick 3)

What is the European Green Deal?

- a) It is a deal among EU countries on the common agricultural policy
- b) **It is a joined agreement among EU countries to make Europe the first climate-neutral continent until 2050**
- c) It is an economic agreement among the EU and external countries about taxes, tariffs, and duties.

The National Energy & Climate Plans are

- a) The plans each EU member state takes to tackle the issues of forest fires
- b) The scientific studies of the Ministry of Environment on local weather phenomena
- c) **It is a roadmap with plans & actions that each EU country promises to take in order to meet the goals of the EGD**

Among the main issues concerning the environment in Cyprus, we have to include:

- a) **Carbon emissions, lack of public transport.**
- b) The low levels of self-awareness on environmental issues of the young generation.
- c) The abundance of sunlight during each year.

In order to understand better the local environmental problems in your country, what should be your very first step:

- a) Ask yourself where you stand concerning the environment and which is your own ecological footprint.
- b) **You should do some research on your country's National Climate & Energy Plan, which will show you where your country stands concerning its promises related to the European Green Deal and its goals.**
- c) You should take interviews from your peers about the local issues and publish them on social media.

 Questions related to Session 3 (pick all 3)

What are the advocacy tools you could use to organise an action? (Choose two)

- a) Social media, an event, local participatory action.
- b) Organise a physical protest outside the Ministry of Environment.
- c) Write a collective letter of complaint along with your peers, co-student, and co-workers.

What are the goals of the use of advocacy tools? (Choose two)

- a) They are appealing.
- b) They seek to provide key arguments and messages.
- c) They promote the activity on my social media.
- d) They are oriented towards bringing some change.

Is this sentence true or false: "My communication strategy will be more successful if it is not oriented to a target group"

- a) True
- b) False

6 | Endnotes & Checkout

The closing part of a workshop is crucial in ensuring that participants leave with a clear understanding of the key takeaways from the session. This part of the workshop should include a summary of the main points covered during the 3 sessions, highlighting the key learnings and insights gained. It is also an opportunity to provide participants with any additional resources or information that they may need to continue their learning on the topic. Additionally, it is important to encourage participants to provide feedback on the session (to hand out the questionnaires mentioned above), so that improvements can be made for future workshops. It is important to thank participants for their participation and contributions and to provide contact information for further questions or follow-up. By ending the workshop on a positive note, participants are more likely to feel satisfied with the experience and motivated to apply what they have learned in their own work or personal lives.

7 | EXTRA MATERIAL SECTION

No1

Where to find all the project's materials (Creativity Web Toolkit, Virtual Think Tank, Green Citizenship Workshop)

All the materials (results) of the Green Artivism project, the guidelines to the 4 tools of the CREATIVITY Web-toolkit as well as the accompanying files (docs, pdfs, mp4, etc.) of the Green Citizenship Workshop can be found on the projects' website, <https://green-artivism.eu/index.php/library> and the project's youtube channel, [GREEN ARTIVISM](#).

Which are the materials you will find:

Session 1:

- Conflict mapping guidelines.docx
- World School Debate Format.png
- European Green Deal_More than climate neutrality.pdf
- European Green Deal (2).pdf
- Sustainability in the European Union_Analyzing the Discourse of the European Green Deal.pdf
- European Green Deal policy guide.pdf
- The geopolitics of European Green Deal.pdf
- European Green Deal_Legal and financial challenges of the climate change.pdf
- European Green Deal_Assesing its current state and future implementation.pdf
- European Green Deal.pdf

Session 2:

- Session 2_GREEN CITIZENSHIP WORKSHOP full presentation.pdf
- Orestis Matsas interview with eng subtitles.mp4
- Cyprus in pictures.pdf

Session 3:

- European Green Deal _ What is the plan?.pptx
- Get inspiration for your next action plan.pptx
- Greenhouse gas emissions data.pptx
- Advocacy tools.pptx
- Questions round 1.pdf
- Questions round 2.pdf

No2

Suggested icebreaker, warm up and energiser games

In Session 1 of the workshop (see in previous pages), we proposed two ice breaker and warm up games, mingle-mingle and speed networking. Below, you can find a list with other games to select from:

Warm-up exercises:

1. (for youth workers) <https://www.youtube.com/watch?v=sMDPON51y6Y> | Get to know each other, simple, no special preparation, fun
 2. (for everyone) <https://www.sessionlab.com/methods/one-word-method> | Creating a sentence relating to a specific topic or problem with each person contributing one word at a time | Simple, needs no preparation, could be related to the workshop's theme.
- Find more games here: <https://www.sessionlab.com/team/iaf/library/warm-ups>

Energizer games:

1. <https://www.sessionlab.com/methods/stand-up-if> | Stand up if: short, fun, energizing team activity, remote-friendly, needs small preparation from the facilitator
2. <https://www.sessionlab.com/methods/doodling-together> | Doodling together: Create wild, weird and often funny postcards together & establish a group's creative confidence, needs some stationery material.
3. <https://www.sessionlab.com/methods/rock-paper-scissors-tournament> | Rock, paper, scissors: This is a fun and loud energiser based on the well-known "Rock, Paper, Scissor" game - with a twist: the losing players become the fan of the winners as the winner advances to the next round. This goes on until a final showdown with two large cheering crowds! It can be played with adults of all levels as well as kids and it always works!

- Find more games here: <https://www.sessionlab.com/library/energiser>

No3

Tips for inclusion

As we mentioned in the beginning of this Handbook, the matter of inclusion of people with fewer opportunities, disabilities and younger kids is very important. Here you can find some tips on how to take this issue into account and find ways to present Green Artivism project results and facilitate the Sessions of the Green Citizenship workshop to different kinds of audiences.

For younger kids

- Use comic strips to elaborate how to create anthotypes and a camera obscura, which are part of the Creativity Web Toolkit of the Green Artivism project. (<https://green-artivism.eu/index.php/how-to-visualise-the-change-you-want-to-see/>)
- Use Tik Tok examples when you explain the Social Media Storytelling Tool, which is part of the Creativity Web Toolkit of the Green Artivism project (<https://green-artivism.eu/index.php/storytelling-through-social-media/>)
- More ideas: <https://weezevent.com/en-gb/blog/organising-workshop-kids/>

For people with disabilities

- Make sure the venue of your workshop can accommodate people with physical disabilities.
- Make sure that in the venue of the workshop there is a stable internet connection, so you can live stream the workshop if needed.
- Contact a special educator who can manage people with disabilities if you do not know the way yourself.
- Find some inspiration in other EU projects that involve disabled people:

<https://www.edf-feph.org/projects/>

<https://easpd.eu/project-list/>

- Find some ideas on how to facilitate workshops for disabled people:

<https://www.seedsforchange.org.uk/accessiblemtg>

[https://www.independentliving.org/docs2/daikit45.html](https://www.independentliving.org/docs2/daakit45.html)

https://www.mcgill.ca/skills21/files/skills21/accessibility_workshop_pdf.pdf

<https://depts.washington.edu/uwdrs/faculty/faculty-resources/tips-for-working-with-different-disabilities/>

No4

Tips for the whole workshop

- A tip regarding all 3 Sessions! You can use the Art for Climate Forum of the project (the Virtual Think Tank mentioned in the project results at the beginning of this Handbook) while you facilitate the Green Citizenship Workshop. Specifically, you can suggest your participants to share their ideas during the 3 sessions of the Workshop, by entering the project's website, www.greenartivism.eu, clicking on the forum section and exchanging their ideas virtually as well, either on spot or even after the workshop ends. The use of the forum itself is also evaluated in the questionnaire you should hand out at the end of the workshop, so it is rather crucial to include the use of the forum section during your workshop.
- Make sure the venue of the workshop has a stable wifi connection. You will need to live stream the workshop if needed, for the participants to be able to enter the forum section of the project and exchange ideas on spot and also to be able to send you their photos by email during the Session 2 and the interactive photo voice method.
- Check the venue of the workshop beforehand. Does it have enough space? Enough seats? Does it have access to people with disabilities? Is there a restroom facility for them?
- Is there a projector, a laptop, cables, or should you bring them along?
- Buy the stationery/materials - paper, pens, pencils, etc.
- Have you planned a catering service with coffee and some snacks for the participants if your workshop is going to take some time?
- Use digital platforms for collective, participatory design in case there are participants who will join online. A suggestion is the Miro platform, part of the Crowd Creative Design Tool of our project, Green Artivism

(https://miro.com/app/board/uXjV01a83Kc=/?share_link_id=756890627820)

- Communicate the workshop beforehand: by email, social media posts, other online publications.

- Send a reminder about the workshop a day or more before the workshop.
- Decide if you will have a participants registration list online prior to the workshop. There, you can ask for their name, age, status, email.
- Print out the participants lists.
- Prepare the necessary materials and have them printed out in order for the group work/debate/conflict mapping to be carried out smoothly.
- Be prepared to answer questions regarding the EGD and explain certain concepts, as well as to explain the process of conflict mapping with the help of an example provided (see Extra Materials Section No5).
- More ideas on how to facilitate a workshop:

<https://howspace.com/blog/how-to-facilitate-a-workshop/>

<https://www.youtube.com/watch?v=4-RZRLdBpFc>

45

No5

Conflict mapping example- Session 1

[Conflict mapping example: Offshore renewable energy.](#)

Stakeholders:

- Local society (residents, businesses, etc.)
- Environmental groups and activists
- Marine activists and organisations
- Energy companies and renewable energy developers
- Petrol companies and other fossil fuel-based energy producers
- Government authorities and regulators
- Fishermen and other commercial users of the marine environment

Interests and Goals:

- **Local society:** access to affordable and reliable energy, protection of property values and quality of life, preservation of local environment and natural resources
 - **Environmental groups and activists:** protection of marine biodiversity and ecosystems, reduction of greenhouse gas emissions and promotion of climate change mitigation, support for sustainable development and renewable energy
 - **Marine activists and organisations:** protection of marine life and ecosystems, preservation of natural habitats and ecosystems, opposition to industrial activities in the ocean
- 46
- **Energy companies and renewable energy developers:** expansion of renewable energy sources, increase in profits, promotion of energy independence and security, reduction of greenhouse gas emissions
 - **Petrol companies and other fossil fuel-based energy producers:** protection of profits and market share, resistance to change, promotion of fossil fuel-based energy
 - **Government authorities and regulators:** promotion of renewable energy and reduction of greenhouse gas emissions, economic development and job creation, regulatory oversight and protection of the public interest
 - **Fishermen and other commercial users of the marine environment:** protection of livelihoods and access to fishing grounds, preservation of marine resources and ecosystems

Figure 4: Conflict mapping stakeholders example

47

Power Dynamics:

It is difficult to provide a definitive order of stakeholders in terms of their relative power in the context of offshore renewable energy, as power dynamics can vary depending on the specific circumstances and the resources and strategies that stakeholders employ. However, based on general trends and common assumptions, the following list represents a rough estimate of the relative power of stakeholders from most to least:

- 1. Energy companies** - they typically have significant financial resources, technical expertise, and political influence, which they can use to lobby for favorable policies and to finance and develop offshore renewable energy projects.
- 2. Government authorities** - they have the power to shape policies and regulations that can create favourable conditions for offshore renewable energy development, as well as the authority to grant permits and licences for project development.
- 3. Local communities** - they have the power to influence public opinion and to mobilise political support for or against offshore renewable energy projects, and can sometimes use legal and regulatory mechanisms to challenge development proposals.

4. **Environmental groups** - they have the power to shape public opinion and to advocate for more environmentally sustainable policies and practices, and can sometimes use legal and regulatory mechanisms to challenge development proposals.
5. **Marine activists** - they have the power to shape public opinion and to advocate for more sustainable use of marine resources, and can sometimes use direct action or civil disobedience to disrupt offshore renewable energy projects or draw attention to their environmental impacts.
6. **Petrol companies** - they may have some level of financial or political influence, but their power may be limited by the declining demand for fossil fuels and the increasing emphasis on renewable energy development.
7. **Other stakeholders**, such as birdwatchers or recreational fishermen, may have limited power in the broader context of offshore renewable energy development, but can still influence decision-making processes and advocate for their interests.

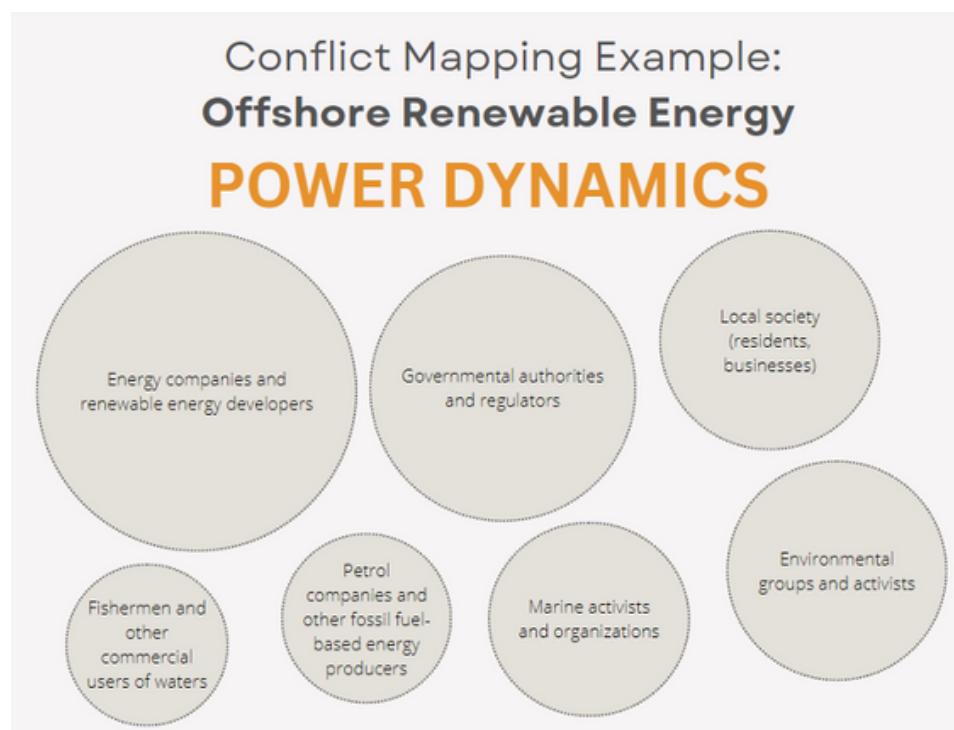

Figure 5: Conflict mapping power dynamics example

Sources of Conflict:

- Differences in goals and priorities between stakeholders
- Disagreements over the impacts of offshore renewable energy on the marine environment and society
- Resistance from fossil fuel-based energy producers and their supporters
- Opposition from marine activists and commercial users of the ocean who may be affected by offshore renewable energy projects
- Conflicts over land use and access to marine resources
- Regulatory and legal challenges related to the development and implementation of offshore renewable energy projects
- Conflicts over the distribution and pricing of offshore renewable energy

49

Potential Solutions/Strategic Ways of Entry:

- Engagement and consultation with local communities and stakeholders to address concerns and mitigate impacts
- Development of policies and regulations to promote offshore renewable energy and reduce greenhouse gas emissions
- Investment in research and development to improve the efficiency and reliability of offshore renewable energy sources
- Encouragement of cooperation and collaboration between stakeholders to promote sustainable development and offshore renewable energy
- Adoption of innovative financing and business models to support the growth of offshore renewable energy
- Increased education and awareness among the public about the benefits of offshore renewable energy and the importance of reducing greenhouse gas emissions.

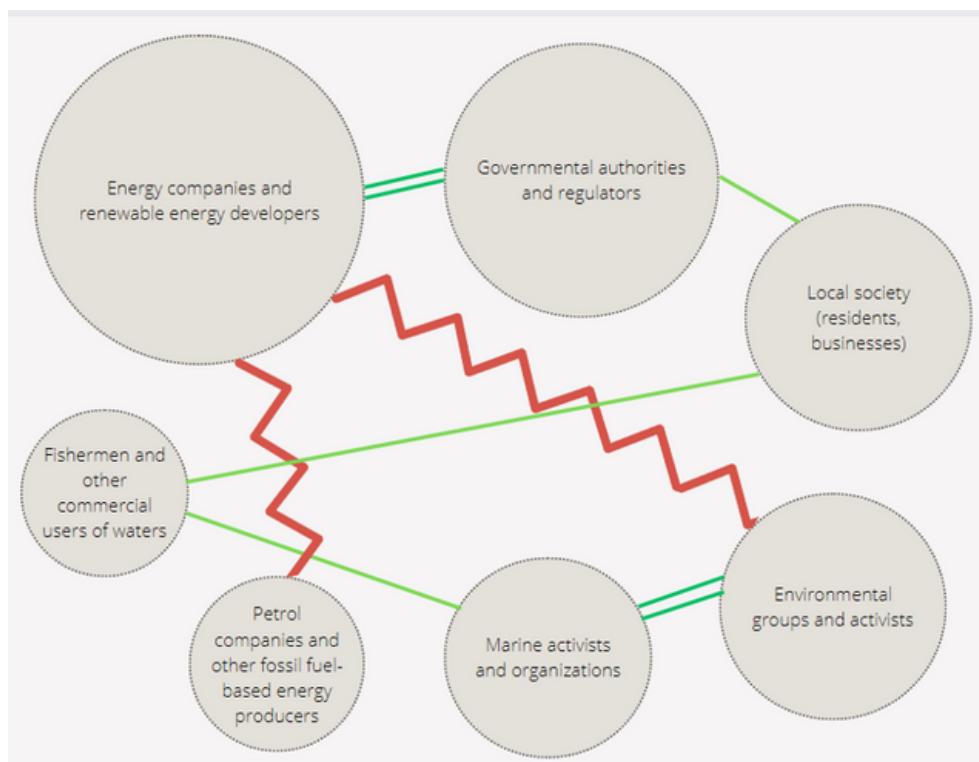

Figure 6: Conflict mapping diagram example

No6

Prompts for debate- Session 1

Prompts for debate

1. The European Green Deal provides opportunities for job creation and economic growth in green industries.
2. The promotion of renewable energy sources can reduce our reliance on fossil fuels and help to mitigate the effects of climate change.
3. The implementation of the European Green Deal places a disproportionate burden on certain member states and sectors, leading to economic inequality and social unrest.
4. The European Green Deal fails to adequately consider the needs of businesses and corporations, and unfairly penalises them for their environmental impact.

5. The circular economy principles of the European Green Deal are too expensive and impractical to implement.
6. The biodiversity strategy of the European Green Deal threatens economic development and job creation in industries such as agriculture and forestry.
7. The promotion of renewable energy sources will lead to job losses in traditional industries such as coal and oil.
8. The European Green Deal will result in higher energy costs for consumers, particularly those in lower-income households.
9. The EU's efforts to combat climate change through the European Green Deal will be ineffective without the cooperation of major emitters outside of the EU.
10. Electric cars are more expensive to purchase than gas-powered vehicles, putting them out of reach for many consumers.
11. The implementation of the European Green Deal may lead to unintended consequences, such as increased energy poverty or land-use conflicts, due to poor planning and execution.
12. The circular economy may not address the root causes of environmental problems, such as overconsumption and overproduction, and may simply lead to a shift in waste and pollution to other regions or industries.
13. The circular economy may not be scalable or applicable to all industries and regions and may require significant investments in infrastructure and technology to be successful.
14. Sustainable mobility may not be able to address the needs of all transportation modes, such as air travel or long-distance shipping, which may be essential for certain industries and regions.
15. Sustainable mobility may not be able to fully replace individual car ownership in certain regions or for certain populations, leading to reduced mobility and economic exclusion.
16. The Farm to Fork Strategy may be too rigid and inflexible, limiting the ability of farmers and producers to adapt to changing market conditions and consumer preferences.

- 52
- 17. The Farm to Fork Strategy may conflict with other policy priorities, such as promoting international trade or maintaining food security, potentially leading to policy gridlock and slow progress.
 - 18. Offshore wind energy can be visually and aesthetically intrusive, detracting from the natural beauty of coastal areas and negatively impacting tourism and recreation.
 - 19. Offshore wind energy can have negative impacts on marine ecosystems and wildlife, disrupting migration patterns and causing disturbance to marine mammals.
 - 20. Offshore wind energy can be expensive and require significant upfront investments, potentially leading to higher energy costs for consumers.
 - 21. Energy-efficient buildings may face opposition from traditionalists who prefer conventional design and construction practices, potentially limiting market acceptance and demand.
 - 22. The protection of biodiversity and ecosystems can sometimes be unnecessary or even counterproductive, leading to unintended consequences such as the spread of invasive species or the loss of traditional agricultural practices.
 - 23. Some argue that the protection of biodiversity and ecosystems can sometimes lead to restrictions on land use and property rights, potentially infringing on individual freedoms.

No7

Interactive photo voice method- How to practise it- Session 2

Step 1: Preparation

Ask the participants before the day of the workshop to bring a printed or digital photo/picture (on their mobile phone) that reflects an environmental problem in their neighbourhood, city, or other surroundings. Ideally, it should be a photo the participant has shot.

How will you facilitate this?

Prior to the day of the workshop, ask all participants to prepare and ideally take a photo of their own, or find another published photo (good to have the credit of the photo with them) of an environmental problem and either bring it in printed form or in digital. If in digital form, tell them to send it to you prior to the workshop day.

There is always the case that they won't bring any photos or only some.

Alternatively, on the day of the workshop, provide them with an image bank you will have created in digital or printed form and present this image collection with the projector. See our example here <https://green-artivism.eu/index.php/session-2>. If the photos they bring are in digital form and they have not sent them to you prior to the workshop, ask them to send them to you by email or another app during the workshop, so you can present them with the projector. If they bring printed photos, put them on the whiteboard with blue tack and write underneath each photo, on a post-it note, a title that reflects the issue shown in the photo. If they bring printed and digital photos, use a combination of all mentioned above.

Time needed: 5 min

Step 2: Workshop begins!

Explain the method to the participants in a few words. Tell them to put all their photos on the table in front of them. Tell the participants to write an essay about the local problem raised in their photo of choice. Tell them that they should try to connect it with one of the 8 thematic areas of the EGD. In their essay, they should elaborate on the problem with a few words and suggest some solutions. Give them 15 minutes to write their essay.

Here is a proposed description to explain to them what they should do: *"Each one of you has brought a photo that reflects a major environmental issue in his/hers local community. I want everyone to put his/her photo on the table in front of him/her. Now, I want you to write individually a small essay, a short text, explaining what is the problem raised in the photo and how it connects to one of the 8 thematic areas of the EGD. To make it easier for you, I will stick on the board the 8 thematic areas on post-it notes. After you finish, I will tell you what we are going to do as a next step."*

How will you facilitate this?

Present them the 8 thematic areas of the EGD in 8 post-it notes glued on the whiteboard, so they can see them and try to connect their photo with one of them. You do not have to explain the thematic areas analytically, as they have already been presented during Session 1 and/or Session 2 during the slide presentation in the beginning.

Time needed: 20 min (explanation of this step & writing the essays)

Step 3: Presentation of their photos

Tell participants to present their photos, read their essay to the group & discuss with other participants the specific problems raised.

54

How will you facilitate this?

Tell them to begin one by one starting from the one you will select and then proceed clockwise. Each of them will have 2 min to present their photo (topic, relation to the EGD, proposed solution). When everyone has finished, give them 10 minutes to discuss loudly all together exchanging opinions on which issue from the aforementioned is the most serious one in their country. Each one should write their opinion on a post-it note on the whiteboard. You, the facilitator, group the post-it notes on the whiteboard together and present the findings to the group. Which seems to be the most serious problem in their country? Which comes second, which third, etc. Tell them to discuss the common environmental problems in their city, how local society treats the environment, and climate change. After talking about the pictures the discussion expands to the overall local environmental problems.

Time needed: 2 min per participant to present photo & essay & 10 minutes discussion

Step 4: Collaborative story making

Ask the participants to write in collaboration a short story based on their individual essays. This story could act as a letter of complaint that they would like to send to the public authorities or their local bodies, to publish on social media, to demonstrate the more crucial environmental issues of their communities, and stir debate.

How will you facilitate this?

Split the participants into groups of 4. Each group will appoint one editor. Then, all together should start brainstorming loudly on what they should write in this “letter of complaint” that is supposed to address a local authority, the national Ministry of Environment or a Parliamentary Commission about the environment and could possibly be posted on social media, published on various websites, and used as part of an awareness campaign. Give them 15 minutes to do this.

Time needed: 20 min

Duration of the whole workshop of interactive photo voice method:

1 hour approximately.

More info: Watch this great video on the interactive photovoice method

<https://www.youtube.com/watch?v=aZM8fb32rN8>

55

Materials for the interactive photo voice method

- Post-it notes in different colours
- Whiteboard
- Laptop connected to a projector
- Blue tack
- Participants list
- Pens, A4 blank papers
- An image bank you will have created prior to the workshop reflecting the local environmental issues & that it will work as an alternative.

Preparation for the interactive photo voice method workshop

- Participants emails
- Printed participants lists
- Buy the stationery/materials
- Ask the participants prior to the workshop day to prepare a photo, to print it or bring it in digital form (in their mobile phones) or even better to send it to you by email.
- Prepare your educational material for your country's problems, a video if you want and the alternative image bank in case participants do not bring theirs.

No8

Session 3 materials

In the following link you will find all the materials for Session 3:

<https://green-artivism.eu/index.php/session-3/>

- Explanatory material for “Greenhouse gas emissions data”
- Explanatory material for “The European Green Deal”
- Explanatory material regarding “advocacy tools”
- Action cards: small cards (10x10 cm) with examples that they can use and stick to the table board, e.g. cards with potential actions to be taken at the local level.
- Questions for round 1 & 2

8 | DISCLAIMER

**Co-funded by
the European Union**

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use that might be made of the information contained therein.

2021-1-ES02-KA220-YOU-000029048

57

This handbook has been diligently developed by Future Needs, incorporating substantial contributions from all Green Artivism partners. Its design and content are specifically tailored to support the unique objectives of the Green Artivism project.

This Handbook is designed by Future Needs

Taller de ciudadanía verde. Manual Εργαστηρίου Πράσινου Πολίτη. Εγχειρίδιο Delavnico o zelenem državljanstvu. Priročnik za Green Citizenship Workshop. Handbook

Green Artivism

Manual de Artivismo Verde

Co-funded by
the European Union

Green Citizenship Workshop * 2023